

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๔

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นแผนซึ่งแสดงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมาย การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยยึดหลักการบูรณาการระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน และตัวแทนเกษตรกร ในการจัดทำได้มีการประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ประชุมบูรณา การหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกหน่วยงาน รวมถึงให้ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ต่อแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลแบบออนไลน์ของจังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็นข้อมูล และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลมีความถูกต้อง สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านการเกษตรของจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้เป็นกรอบทิศทางและแนวทาง ในการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดสตูล รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพต่อไป

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นกรอบการพิจารณาจัดทำและนำเสนอแผนงาน/โครงการที่มีความสอดคล้องและ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/มาตรการในแนวทางและเป้าหมายเดียวกัน และขอขอบคุณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือด้วยดี ในการให้ข้อมูลตลอดจนให้ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดทำให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๕
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๔
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล	๘๓
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๙๐
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)	๑๑๖
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ่มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ **มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยและการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์กรความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตักการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๔ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

^๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นการกักตุนปริมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดเนเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) **ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษา ทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง** โดยเพิ่มขีดความสามารถ การทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมง พื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาลี้มแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รูก้ำ และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทย เข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทุนรูปแบบและมาตรฐานหาแร่แฝงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตร และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

- ๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย
- ๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร
- ๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร
- ๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษากฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า
- ๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

- (๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาท ต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี

และนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทงนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade ไร่โมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ ไร่โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรเอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอนาคตให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นทางการ
- ๗) ยกกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวงรวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๘ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน)^๗

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑียางพารา และปาล์มน้ำมันของ ประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
๒. พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
๓. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก
๕. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๕๐,๙๑๗ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๒๕๖,๗๔๔ ล้านบาท และการขยายตัวร้อยละ ๘.๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ของภาคเกษตรฯ ขยายตัวร้อยละ ๐.๒ ต่ำกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ตามลำดับ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๘ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๘.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๒.๐๔ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๙ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๘ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราของภาคใต้มีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๖ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๓.๑ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิต ๒.๗๗ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกันจาก ๒๖๗ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๗ ลดลงเหลือ ๒๖๔ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๑

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๙๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๓.๘๗ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๑ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๔ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๓ ล้านไร่ ตามลำดับ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณผลผลิต ๑๓.๘๐ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๘ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๒๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๗ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ จาก ๓,๒๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ ๓,๐๓๗ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๑ แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัม

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๘,๕๙๘ ตัน มูลค่า ๔,๐๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๔.๗ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗

^๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๓, พฤษภาคม). แผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน).

ที่มีปริมาณ ๑๕๔,๖๙๑ ตัน มูลค่า ๕,๖๑๗ ล้านบาท โดยปริมาณลดลงร้อยละ ๒๙.๘ และมูลค่าลดลงร้อยละ ๒๗.๖ ปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต ชุมพร สงขลา และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๐,๖๖๖ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๕๕,๔๔๑ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้มีพื้นที่ชลประทานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๗ โดยภาคใต้มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๑๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ จังหวัดพัทลุงมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุด ร้อยละ ๓๔.๔ รองลงมา คือ นครศรีธรรมราช และสงขลา มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๕ และ ๒๕.๔ ตามลำดับ

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

๒. พัฒนาเมืองสู่ไฮเทค-โลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองน่าอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ชายแดนยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๑ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๙,๓๓๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๔๘,๕๖๑ ล้านบาท ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ ๒๗.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) หดตัวร้อยละ ๐.๔ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล ดังนี้

๑.๑ ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๗๐ ล้านไร่ โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานีน้อยที่สุด ๐.๓๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๑ มีผลผลิต ๐.๕๗ ล้านตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีจำนวน ๐.๕๖ ล้านตัน และการทำสวนยางพารายังมีปัญหาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนขาดการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๐๙ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่ ๐.๐๘ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๖ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๐๙๗ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๑,๙๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๐๒ กิโลกรัมต่อไร่

๑.๓ ประมง ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๑ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๑๐,๙๓๔ ตัน หรือร้อยละ ๓๗.๗ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๕,๐๑๐ ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๓๒,๖๘๔ ตัน โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกลานน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๗๐๙ ไร่ มีผลผลิต ๓,๒๑๔ ตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีพื้นที่ ๑,๔๒๑ ไร่ ผลผลิต ๒,๒๕๓ ตัน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุด ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังคง ประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกุ้งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือน และใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๑ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๘,๘๖๐ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อ มีจำนวน ๓๓,๖๙๕ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ และมีชื่อเสียงแต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์ และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอ กับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ และมีขนาดฟาร์ม ๑๕.๓๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศ ที่มีขนาดฟาร์ม ๒๐.๕๒ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๑๙.๔๖ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๑๔ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๑ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๖๑ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๑๗.๖ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๓๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๗ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลา มีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๑ ล้านไร่

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางบุพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอคสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ - ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าวทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนา

ระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิตคัดแยกบรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒. ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะ
ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ทรัพยากร โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ
การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง
โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้ง
จัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและ
ติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยี
มาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
และอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาเงินเพื่อชุมชนชนบทและ
น้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาระบบสำรองและกักเก็บน้ำ และระบบ
ส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำ
ให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ
และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคง
ด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร)
และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน
(Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริม
การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้าง
พื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้
ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและ
นอกระบบการศึกษา รณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและ
เข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหาร
จัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็น
พลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุน
ท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุน
งบประมาณ

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนayangสายพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว และไม้ผล

๑.๒ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรปลอดภัย โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด และการทำปศุสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์มรวมทั้งกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนการพัฒนากระบวนการผลิตรวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตุดิบสำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาล

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กรสถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคตและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติและความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีการผลิต

ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบัน การศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖. ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่น และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ โกเบตง และปลาภูเขา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗. พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาระบบปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙. สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานี และท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้านการขนส่งทางเรือ และระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรการเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

โดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกีดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยี และรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกีดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผน ทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคม แห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. พื้นฟูเศรษฐกิจและเยียวยาผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๒. สนับสนุนและพัฒนากการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. การเกษตรแนวใหม่ที่มีผลิตผลและมีมูลค่าสูง
๔. การพัฒนาสังคมและความมั่นคงในทุภูมิ

(ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ “สตูลเมืองแห่งความผาสุกที่ยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ดังนี้

๑. การเติบโตทางเศรษฐกิจบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๒. การพัฒนาคนคุณภาพ สังคมแห่งความสงบเรียบร้อย สันติสุข และระบบบริการรัฐ ที่มีประสิทธิภาพสูง
๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความทันสมัยของเมือง การคมนาคมโลจิสติกส์ การเชื่อมโยงภูมิภาค
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณค่าแห่งชีวิตและ การอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งทะเลอันดามัน ห่างจากกรุงเทพฯ ๙๗๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๘๐๗.๕๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๗๕๔,๗๐๑ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของน้ำทะเล) เป็นลำดับที่ ๖๓ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๒ ของภาคใต้ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานีและจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๖ องศา ๔ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๒ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๓ ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซียตลอดแนวชายแดนทางบกยาวประมาณ ๕๖ กิโลเมตร ติดฝั่งทะเลอันดามันมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๔๔.๘ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ทิศใต้ ติดต่อกับ รัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสะเดาะ จังหวัดสงขลา และรัฐเปอร์ลิส

ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

โดยพื้นที่บนบกมีเทือกเขาบรรทัดและสันกาลาคีรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดสตูล กับจังหวัดอื่น ๆ และประเทศมาเลเซีย

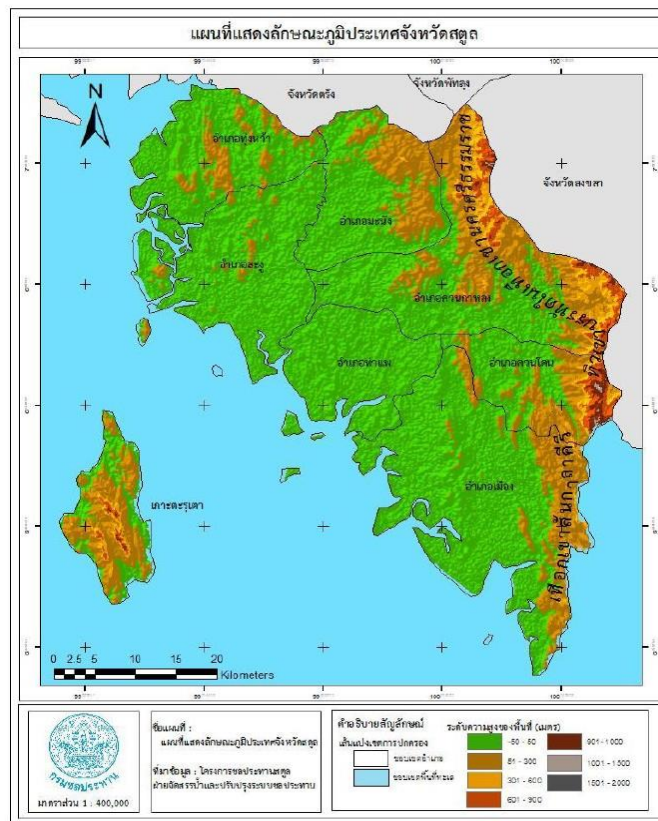
ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสตูล

ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสตูลในภูมิภาคอาเซียน

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดสตูล มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสลับกับภูเขา พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือ ภูเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตก และทิศใต้มีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลน น้ำเค็มขึ้นถึงมีป่าแสมหรือป่าโกงกางอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นจังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีลำน้ำสายสั้น ๆ ไหลผ่านซึ่งเกิดจากภูเขาโดยรอบ พื้นที่ทางตอนเหนือ และทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยภูเขามากมายสลับซับซ้อน โดยมีทิวเขานครศรีธรรมราชแบ่งเขตจังหวัดสตูลกับจังหวัดสงขลา และทิวเขาสันกาลาคีรีแบ่งเขตประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้น ยังมีภูเขาน้อยใหญ่อยู่กระจัดกระจายในตอนล่างและชายฝั่งตะวันตก ภูเขาที่สำคัญได้แก่ เขาจีน เขาบารัง เขาหัวกาหมิง เขาใหญ่ เขาทะนนาน เขาควนกาหลงและเขาโต๊ะพญาวัง

ภาพแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสตูล

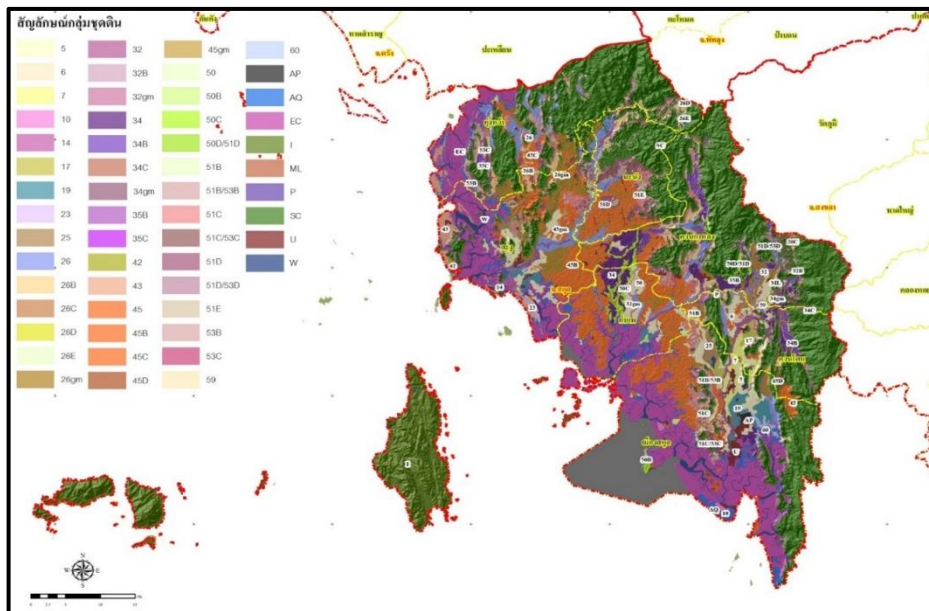
๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดสตูลมีพื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ คือเทือกเขาบรรทัดและสันการคีรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขต ระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดอื่นๆ และประเทศมาเลเซีย พื้นที่ค่อยๆลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตกและทิศใต้ มีที่ราบแคบๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเลมีพื้นที่ราบอยู่บริเวณอำเภอควนโดน อำเภอเมืองสตูลและบางพื้นที่ของอำเภอละงู นอกจากนี้ยังพบเขาหินปูนเป็นเขาโดดในพื้นที่ราบถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลนต่อลงไปถึงทะเลอันดามัน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกข้าวและยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ปลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชันพบทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่สูงสลับกับพื้นที่ราบ ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอควนกาหลง อำเภอมะนัง และอำเภอทุ่งหว้าโดยมีแนวเขาดันขึ้นในแนวเหนือใต้ จากอำเภอควนกาหลงมายังอำเภอเมืองทอดแนวลดหลั่นลงไปจนถึงป่าชายเลน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน พื้นที่สูงและภูเขาพบด้านตะวันออกของสตูลทอดตัวในแนวเหนือใต้จนถึงเทือกเขาบรรทัด ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกยางพารา และเป็นป่าแหล่งต้นน้ำ เช่น คลองละงู คลองบาราเกด คลองท่าจีน เป็นต้น

จังหวัดสตูลมีดินอยู่ทั้งหมด ๒๑ ชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๘๖,๙๔๙ ไร่ หรือร้อยละ ๗๓.๓๔ ของเนื้อที่ทั้งหมดและเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๘ หน่วย ได้แก่ สนามบิน (AP), พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (AQ), ดินตะกอนชะวากทะเลปะปนกัน (EC) ,เกาะ (I),ที่ดินดัดแปลง (ML),บ่อขุด (P), พื้นที่ชุ่มชื้น (U), พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๔๖๗,๗๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒๖.๖๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ชุดดินจังหวัดสตูล

ภาพแสดงแผนที่ชุดดินจังหวัดสตูล

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร และเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรม จังหวัดสตูลมีดินอยู่ทั้งหมด ๒๑ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๕

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานพบในพื้นที่ราบลุ่มต่ำ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๖-๗.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีแดง ปฏิบัติดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๗.๐ - ๘.๐ อาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดย ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุมในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในพื้นที่ราบลุ่มต่ำดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิบัติดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๑-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิบัติดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕ - ๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดินพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๗

กลุ่มดินเป็นดินเหนียว สีนํ้าตาลปนเทาหรือสีนํ้าตาล พบจุดประสีสีนํ้าตาลเข้ม สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงด่างเล็กน้อย (pH ๖.๕ - ๗.๕) มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซังปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วันพัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ใน ช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าวโดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุมในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเลที่มีการพัฒนาการของดินยังไม่มากนัก และเป็นดินเปรี้ยวจัดในระดับตื้นถึงตื้นมาก มีปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบในพื้นที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือน้ำทะเลเคยท่วมถึง

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีดินเป็นสีนํ้าตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำ มีจุดประสีนํ้าตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากที่สุดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐ - ๔.๕ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีนํ้าตาลและสีแดง พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถัน (jarosite) และแท่งแข็งของเหล็กที่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าวเกิดขึ้นในบริเวณรูกากพีชเน่า หรือมีปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงรุนแรงมากที่สุด ภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๓.๕ - ๔.๐

ดินล่างถัดไปอาจพบชั้นดินเลนเหนียวของตะกอนน้ำทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงินหรือสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๗.๐ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดตั้งภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแวง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๗ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

กลุ่มดินร่วนละเอียดหรือดินเหนียวลึกมากที่มีศักยภาพก่อให้เกิดดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัดที่มีการพัฒนาชั้นดินยังไม่มากนักและเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง พบในพื้นที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือน้ำทะเลเค็มท่วมถึง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๔.๐-๕.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากที่สุดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๔.๐ - ๔.๕ และชั้นดินล่างถัดไปในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนปนทรายแฉ่งที่เป็นดินเลนและของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันสูง (sulfidic material) มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงินหรือสีเทาปนเขียว ไม่มีจุดประสี มีกลิ่นเหม็นเหมือนก๊าซไข่เน่า (H₂S) ชั้นดินนี้เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๔.๐-๔.๕ การระบายน้ำของดินเลว

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลุก ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

: ปลุกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลุกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลุกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลุก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลุก เพื่อใช้ล้างและควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

กลุ่มดินร่วนเหนียวปนทรายสีเทาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีพัฒนาการของดินมานาน (กลุ่มดินร่วนละเอียด) พบในพื้นที่ลุ่มและสองฝั่งริมแม่น้ำ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทราย มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายและชั้นดินถัดไปอาจพบเนื้อดินที่เป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลุกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลุกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลุกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลุกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลุก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๙

กลุ่มดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วนสีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนปนทรายและจะเปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทรายสีน้ำตาลซีด สีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง หรือแดงปนเหลืองในดินชั้นล่าง บางแห่งพบศิลาแลงอ่อน(plinthite) ปะปนในเนื้อดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก(pH ๔.๕-๕.๕)

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอันแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๓

กลุ่มดินทรายสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่ยังไม่มีการพัฒนาการของดิน พบในพื้นที่ลุ่มต่ำที่ลุ่มระหว่างสันทรายหรือเนินทรายชายทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๖.๐ - ๘.๐ ในบางพื้นที่อาจพบเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเลวถึงเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินเป็นดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมีน้ำท่วมขัง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** ไถกลบตอซัง หรือหวานพืชปุ๋ยสด หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือ

ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๕ กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดดินที่ ๒๕

กลุ่มดินตื้นถึงตื้นมากที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรังมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่า พบในพื้นที่ลุ่มต่ำมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทา หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรังมาก มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลและสีแดง ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๘.๐ ในบางพื้นที่มีลูกรังปรากฏอยู่ที่ผิวดินมาก หรืออาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงกึ่งกรวดหรือลูกรังภายในความลึก ๕๐ ซม.จากผิวดิน ขาดแคลนน้ำนาน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่มีก้อนหินหรือลูกรังที่หน้าดินมาก และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว เลือกพื้นที่เพาะปลูกที่มีหน้าดินหนา โถกลดตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือโถกกลับพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ โถกกลับเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล เลือกพื้นที่มีหน้าดินหนา ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังการเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ดินตื้นมาก มีก้อนหิน หรือลูกรังมากที่ผิวดินไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร ควรปล่อยให้แห้งเป็นป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

กลุ่มดินเหนียว ลึกถึงลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินดินดาน หินปูนหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขามีความลาดชัน ๐ - ๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดินการระบายน้ำของดินดี ถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือ ไถกลบพืชปุ๋ยสด (หัวน้ำเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวน และปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ ในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๐-๑๒ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ ดินชั้นล่างถัดไปอาจเป็นชั้นสลับและมีเนื้อดินเหนียวลดลง พบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หัวน้ำเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกลำไ้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

กลุ่มดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายลึกถึงลึกมากที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุต้นกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่มรวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕

ดินล่างถัดไปอาจพบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทราย จุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกลำไ้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๒

กลุ่มดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ ภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล พบบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นสันทรายเก่า ในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน ๐-๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้มมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๕

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีเทาและชั้นถัดไป มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาล และชั้นดินล่างถัดไปภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน เป็นชั้นดานอินทรีย์ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลเข้มทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทราย ปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ปฏิบัติเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงมากเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก ๑๐๐ ซม. ที่มีชั้นทรายสีเทาหนาที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ขาดแคลนน้ำ และในช่วงฝนตกหนักจะมีน้ำขังอยู่บริเวณผิวดิน

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดินปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ปล่อยให้ไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชคลุมดินหรือมีวัสดุคลุมดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. และทำลายชั้นดานอินทรีย์ ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ลุ่มต่ำทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันการแช่ขังของน้ำในช่วงที่มีฝนตกหนัก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

กลุ่มดินทรายลึกมาก จากผิวดินที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุต้นกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำและตะกอนทรายชายทะเล พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๐ - ๑๒ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิบัติเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิบัติเป็นดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

กลุ่มดินร่วนหรือดินเหนียวตื้นถึงตื้นมากที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดินที่เกิดอยู่กับที่หรือจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐ - ๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร ภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน บางพื้นที่พบลูกรัง เศษหิน หรือก้อนกรวดกระจายกระจายทั่วไปอยู่บริเวณผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการเลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีก้อนหิน เศษหินหรือลูกรังบนผิวดินมาก

: ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับมีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๓๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดินทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

กลุ่มดินร่วนลึกปานกลาง จากชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดมีค่าความเป็นกรดเป็นต่างของดิน ๔.๕-๕.๕

ดินล่างถัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินที่เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายปนลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตร หรือชั้นหินพื้น การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันไดคันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

กลุ่มดินดินตื้นถึงตื้นมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนและอาจพบเศษหินปะปนได้ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลือง สีเข้มของน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนเศษหินถึงดินร่วนเหนียว ปนทรายปนเศษหิน สีน้ำตาลแก่ ถึงสีแดงปนเหลือง และภายในความลึกไม่เกิน ๕๐ ซม. มักพบชั้นของหินซึ่งเป็นพวกหินทราย ควอร์ตไซต์หรือหินดินดาน ปฏิกริยาดินตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก (pH ๔.๕-๕.๕) ดินมีการระบายน้ำดีถึงดีเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพารา ถั่ว และยังสามารถเป็น ป่าดงดิบตามธรรมชาติ ซึ่งบางส่วนของที่ถูกบุกรุกทำลายและถูกปล่อยให้ได้กลายเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้า

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้นโผล่กระจายอยู่บริเวณหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการพื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่เศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

เช่น ปลุกพืชคลุมดิน ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

กลุ่มดินเหนียวลิกปานกลาง ในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินก้อนหินหรือชั้นหิน พื้นผิที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินดินดานหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕

ดินล่างถัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนลูกรัง เศษหินหรือชั้นหินพื้นในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินลิกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : **ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลุกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพืชหมุนเวียน ปลุกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลุกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลุกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

กลุ่มดินหลายชนิดปะปนกัน ลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันทุกปี มักพบในพื้นที่ลุ่มต่ำของทางน้ำหรือระหว่างเนินเขา สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน ๐ - ๕ เปอร์เซ็นต์

ดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทา หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทราย ดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรด เป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ บางพื้นที่อาจพบก้อนกรวด ลูกรังหรือเศษหินในดินชั้นล่าง การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ภายหลังเก็บเกี่ยวข้าว ถ้ามีแหล่งน้ำ สามารถใช้ปลูกพืชที่มีอายุสั้นได้ โภกลบต่อซังและยกร่องแบบเตี้ย

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และบางปีอาจประสบปัญหาเรื่องการอุทกน้ำท่วม

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว โภกลบต่อซัง ปล่อยให้ไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโภกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โภกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

กลุ่มดินหลายชนิดปะปนกัน ลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันทุกปี มักพบในพื้นที่ต่ำของทางน้ำ พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็น ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ - ๖.๐

ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน ดินร่วนปนทรายแฉะหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง และอาจพบจุดประสีเล็กน้อย ปฏิกริยาดินกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕ - ๕.๕ และก้อนกรวดหรือลูกรังปะปนอยู่ในเนื้อดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือโภกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ โภกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชหมุนเวียน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดินปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (slope complex) มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท เนื่องจากยากต่อการจัดการดูแลรักษา เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายอย่างรุนแรง ทำลายระบบนิเวศวิทยาของป่าไม้และสิ่งแวดล้อม พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มี การสำรวจและจำแนกดิน โดยทั่วไปประกอบไปด้วยดินต้นถึงลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายถึงเป็นดินเหนียว มีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปบนผิวดิน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ดินมีปัญหา ที่พบในพื้นที่จังหวัดสตูล ได้แก่

- (๑) ดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๒) ดินเป็นทรายจัดมีชั้นดานอินทรีย์ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๓) ดินเปรี้ยว มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๐๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๔) ดินต้นถึงชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๑,๓๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๓๕ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๕) ดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๐,๙๔๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๘๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๖) พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๗๑,๙๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

- (๑) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวมีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๗,๖๒๑ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด แต่ในชุดดินที่มีพื้นที่ ๗,๐๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๐ อาจพบปัญหาการเกิดดินเปรี้ยวจัดได้กรณีที่ดินให้ดินแห้ง
- (๒) ดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น แต่อาจติดปัญหาเรื่องข้อจำกัดบางอย่าง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘๑,๓๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๗๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด และที่เหมาะสมแต่ติดปัญหาเรื่องความลาดชันของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๑๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๓) ดินที่เหมาะสมสำหรับพืชบางชนิด เช่น ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ มะม่วงหิมพานต์ ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผลไม้ยืนต้นเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๕๒๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๔) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับทำการเพาะปลูกพืช ควรสงวนไว้เป็นพืชที่ป่าอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นป่าชายเลนมีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๗,๐๐๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๒.๓๗ ของเนื้อที่ทั้งหมด และดินในพื้นที่มีความลาดชันสูงเกินกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๗๑,๙๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๖๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ปัญหาและแนวทางการจัดการ

(๑) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

เนื่องจากดินส่วนใหญ่ในภาคใต้เป็นดินที่มีการชะล้างสูงและมีความเป็นกรด ประกอบกับบางบริเวณเป็นดินปนทรายซึ่งมีธาตุอาหารอยู่น้อย มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำ จึงทำให้สูญเสียธาตุอาหารมาก บางบริเวณเป็นดินตื้น ดินปนกรวด เศษหินหรือลูกรัง ดินเหล่านี้ จึงมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๖๗๑,๔๒๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓๘.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำที่พบในพื้นที่ลุ่ม การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ส่วนใหญ่ใช้ปลูกข้าว สำหรับแนวทางการแก้ไขโดยการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีพืชตระกูลถั่วแทรกอยู่ในระบบการปลูกพืชหลัก ใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่วพุ่ม โสน ถั่วพราง เป็นต้น

(๒) ดินทรายจัด

ดินเป็นทรายจัดจะมีปริมาณธาตุอาหารอยู่น้อย และมีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ดินเหล่านี้จึงมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๔ ของเนื้อที่ทั้งหมด สำหรับแนวทางการแก้ไขต้องทำการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ทั้งปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ในการปรับปรุงโครงสร้างดินควรใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสด

(๓) ดินเป็นทรายจัดมีชั้นดานอินทรีย์

เป็นดินที่มีการชะล้างรุนแรง โดยที่ชั้นดินจะมีการชะล้างเอาอนุภาคดินเหนียว เหล็กออกไซด์ ธาตุอาหาร อินทรีย์วัตถุ และวัสดุละเอียดมากลงไปสะสมในดินชั้นล่าง หลังจากนั้น จะเกิดการเชื่อมแข็งจนรากพืชไม่สามารถแผ่กระจายผ่านชั้นนี้ลงไปได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการอุ้มน้ำ และปริมาณธาตุในดินต่ำ ส่วนใหญ่มักเกิดกับดินที่เป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด สำหรับแนวทางการแก้ไข โดยการเลือกชนิดที่ปลูกให้เหมาะสม ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

(๔) ดินเปรี้ยวจัด

เป็นดินที่มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินเท่ากับหรือต่ำกว่า ๔.๕ อาจพบ หรือ ไม่พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถัน ที่เรียกว่า จาโรไซต์ ชั้นดินนี้จะเกิดต่อเมื่อมีสารประกอบกำมะถันหรือไฟไรต์ อยู่มากกว่า ๑ เปอร์เซ็นต์ หากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทำให้สารไฟไรต์แปรสภาพเป็นสารประกอบจาโรไซต์ มีผลทำให้ดินเป็นกรดรุนแรงมากขึ้น เหล็กและอลูมิเนียม จะละลายออกมาเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก และยังทำให้เกิดการตรึงธาตุฟอสฟอรัสในรูปที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๐๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน มีปัญหาเกี่ยวกับกรดรุนแรงมาก การปรับปรุงแก้ไขโดยใส่วัสดุปูนชนิดต่างๆ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำ เพื่อล้างความเป็นกรดและควบคุมไม่ให้เป็นกรดเพิ่มขึ้น

(๕) ดินตื้น

ดินตื้นเป็นดินที่มีชั้นส่วนขนาดใหญ่กว่า ๒ มิลลิเมตร มีปริมาณมากกว่าร้อยละ ๓๕ โดยมากอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ทำให้ดินมีชั้นส่วนที่ละเอียดหรือเนื้อดินละเอียดน้อย มีความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุอาหารต่ำ เกิดการสูญเสียธาตุอาหารพืชที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายก่อนที่พืชจะนำไปใช้ เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตและการชอนไชของรากพืชลงไป ธาตุอาหารและน้ำ การค้ำยันและการทรงตัวของต้นพืชไม่ดีและล้มง่าย มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๙,๘๗๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๕๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด แนวทางการแก้ไข ควรเลือกชนิดพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดของดินปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

(๖) ดินบนสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน

บริเวณพื้นที่เกษตรที่มีความลาดชันมากมักจะเกิดการกร่อน มีผลทำให้ดินถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย ทำให้ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ บางบริเวณอาจจะถูกกัดเซาะเป็นร่องลึก ยากต่อการทำการเพาะปลูก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐,๗๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

จังหวัดสตูลจึงมีดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๖๗๑,๔๒๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓๘.๒๖ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินตื้นมีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๙,๘๗๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๕๓ ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินบนสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐,๗๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๕๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด สมควรต้องส่งเสริมให้มีการปรับปรุงดินเพื่อให้เป็นพื้นที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรรม และให้เกษตรกรปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพดิน เพื่อการเพิ่มผลผลิตและสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรซึ่งเป็นรายได้หลักของจังหวัดสตูล

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดสตูล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร และการป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่งน้ำชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่เบ็ดเตล็ดตามลำดับโดยปี ๒๕๖๑ พื้นที่ในการสร้างชุมชนและสิ่งปลูกสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๗.๒๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ แสดงถึงการเจริญเติบโตของชุมชน ซึ่งจังหวัดต้องมีมาตรการรองรับการบริหารจัดการชุมชน ในด้านต่างๆ อาทิ ด้านอุปโภค สาธารณูปโภค การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน และมีพื้นที่เกษตรกรรมลดลงร้อยละ ๐.๙๙ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการด้านการเกษตรในลักษณะเพิ่มมูลค่ามากขึ้น

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถาบันอุตุนิยมหาวิทยาลัย)

จังหวัดสตูลซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาจัดอยู่ในเขตโซนร้อนแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical Savannah) ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนที่พัดพาเอาความชื้นมาจากทะเลบริเวณเส้นศูนย์สูตรและแถบซีกโลกภาคใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดียทำให้สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ศึกษา มีฝนตกชุกและได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ที่พัดพาอากาศหนาวเย็นจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้มีสภาพอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ฤดูกาลในพื้นที่ศึกษามี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

ฤดูร้อน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายน รวมระยะเวลาประมาณ ๕ เดือน แต่อากาศจะไม่ร้อนอบอ้าวเหมือนภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศนัก เพราะได้รับอิทธิพลของกระแสลมและไอน้ำจากทะเล

ฤดูฝน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายนรวมระยะเวลาประมาณ ๗ เดือน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนเดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด นอกจากนี้ พื้นที่ศึกษายังได้รับอิทธิพลจากร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ทำให้เกิดพายุฝนตกหนักได้ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อนจากอ่าวไทยพัดผ่านเข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดสภาพฝนตกหนักรุนแรง จนทำให้เกิดอุทกภัยได้ในหลายพื้นที่ของจังหวัดสตูล

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๔	๒,๔๒๗.๕
๒๕๕๕	๒,๕๙๕.๗
๒๕๕๖	๒,๒๑๓.๑
๒๕๕๗	๒,๔๙๖.๖
๒๕๕๘	๒,๗๑๓.๗

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๙	๑,๙๔๐.๐
๒๕๖๐	๓,๐๓๙.๐
๒๕๖๑	๒,๒๘๙.๕
๒๕๖๒	๑,๙๖๘.๐
๒๕๖๓	๒,๔๓๐.๑

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสตูล

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๓	๓๗.๑	๒๑.๘	๒๘.๗๙	๙๗	๓๒	๗๙.๒๑
๒๕๕๔	๓๕.๗	๑๙.๕	๒๘.๒๔	๙๗	๓๖	๗๙.๕๒
๒๕๕๕	๓๕.๘	๒๑.๘	๒๘.๔๔	๙๗	๔๓	๗๙.๘๔
๒๕๕๖	๓๗.๓	๒๑.๘	๒๘.๓๕	๙๗	๓๓	๗๘.๗๓
๒๕๕๗	๓๘.๒	๑๗.๓	๒๘.๕๒	๙๗	๒๕	๗๗.๘๐
๒๕๕๘	๓๗.๙	๑๘.๘	๒๘.๓๓	๙๗	๓๕	๗๘.๔๐
๒๕๕๙	๓๙.๖	๒๒.๘	๒๘.๙๑	๙๗	๓๑	๗๗.๙๓
๒๕๖๐	๓๕.๘	๒๑.๔	๒๘.๒๗	๙๗	๓๖	๘๐.๗๓
๒๕๖๑	๓๗.๓	๑๙.๘	๒๘.๓๙	๙๗	๓๙	๗๙.๗๒
๒๕๖๒	๓๗.๔	๑๙.๗	๒๘.๗๕	๙๗	๒๗	๗๘.๒๐
๒๕๖๓	๓๘.๕	๒๐.๕	๒๘.๗๒	๙๗	๒๓	๗๙.๗๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสตูล

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

๑) ลำน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสตูลตั้งอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (รหัสลุ่มน้ำที่ ๒๕) ครอบคลุมพื้นที่ ๓ ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาคลองละงู (๒๕๑๑) ลุ่มน้ำสาขาคลองมาบัง (๒๕๑๒) และลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (๒๕๑๓) และสามารถจำแนกได้ดังนี้

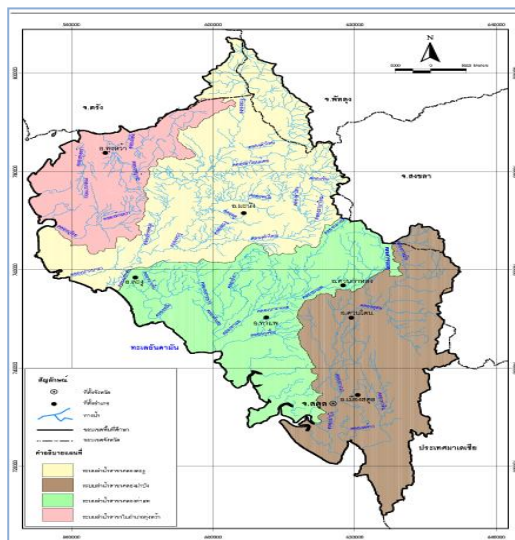
รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา	ครอบคลุมอำเภอ	แหล่งน้ำที่สำคัญ
๒๕๑๑ ลุ่มน้ำสาขาคลองละงู	- อ.ควนกาหลง และ อ.มะนังเป็นส่วนใหญ่ - อ.ทุ่งหว้า และ อ.ละงูเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน (จ.ตรัง) - อ.ตะโหมดเป็นบางส่วน (จ.พัทลุง) - อ.ป่าบอน เป็นบางส่วน (จ.พัทลุง)	คลองละงู และ คลองลำโลน

รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา	ครอบคลุมอำเภอ	แหล่งน้ำที่สำคัญ
๒๕๑๒ ลุ่มน้ำสาขาคลองมำบัง	- อ.ควนโดน เป็นส่วนใหญ่ - อ.ควนกาหลง และ อ.เมือง เป็นบางส่วน - อ.รัตภูมิ เป็นบางส่วน (จ.สงขลา) - อ.คลองหอยโข่ง เป็นบางส่วน (จ.สงขลา)	คลองคูสน หรือ คลองมำบัง
๒๕๑๓ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตอนล่าง	- อ.ท่าแพ - อ.เมือง เป็นส่วนใหญ่ - อ.ละงู อ.ควนกาหลง อ.ควนโดน และ อ.ทุ่งหว้า เป็นบางส่วน	คลองท่าแพ คลองน้ำเค็ม คลองท่าจีน และ คลองบุญบาย
๒๕๑๓ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตอนล่าง (ต.ทุ่งหว้า)	- อ.ทุ่งหว้า อ.ละงู และ อ.มะนังเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน (จ.ตรัง)	คลองลิพัง และ คลองหญ้าระ

หมายเหตุ :- รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา รวมถึงขอบเขตลุ่มน้ำสาขา ยึดถือตามคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ
จากรายงานมาตรฐานลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำสาขา (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๓๘)

- ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (ต.ทุ่งหว้า) มีลำน้ำที่ไหลลงจังหวัดตรัง

แผนที่แสดงระบบลุ่มน้ำสาขาในจังหวัดสตูล

ระบบลุ่มน้ำสาขา คือ ระบบลุ่มน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว้า ระบบลุ่มน้ำสาขาคลองละงู ระบบลุ่มน้ำสาขาคลองท่าแพ และระบบลุ่มน้ำสาขาคลองมำบัง สำหรับระบบลุ่มน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว้า ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ จะเป็นระบบลุ่มน้ำที่ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน และไหลลงสู่จังหวัดตรัง จึงทำให้ไม่มีปัญหาน้ำท่วมขัง ลำน้ำในจังหวัดสตูลไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ มีเพียงแม่น้ำสายสั้นๆ และแคบ ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยชาวบ้านเรียกแม่น้ำเหล่านี้ว่า “คลอง” และมีคลองที่สำคัญแบ่งเป็น ๔ ระบบลำน้ำ ดังนี้

๑) **คลองละงู หรือคลองลำโลน** ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาด้านใต้ของจังหวัดตรัง และพัทลุง ไหลมาทางด้านเหนือของจังหวัดสตูล ตามแนวเส้นแบ่งเขตอำเภอละงูและอำเภอควนกาหลง ไหลมาบรรจบกับคลองปากบารา คลองนี้ยาวประมาณ ๔๗ กิโลเมตร บริเวณปากคลองก่อนไหลลงสู่ทะเลจะกว้างกว่าด้านใน ซึ่งบริเวณปากคลองปากบารานี้เอง ที่ใช้เป็นท่าเทียบเรือสำหรับการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะเภตรา ส่วนคลองแยกด้านเหนือยังคงชื่อคลองละงูเหมือนเดิมไหลออกทะเลบริเวณ

บ้านบ่อเจ็ดลูกและ เกาะตะโล๊ะแบนแต มีพื้นที่รับน้ำฝน ๙๓๗.๐๘ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๗๐๙.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๒) **คลองตุนหรือ คลองมาบัง** ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาระหว่างอำเภอกวนกาหลง และอำเภอกวนโดน ประกอบด้วย ห้วยเล็กๆ หลายสายไหลมารวมกัน ผ่านเขตเทศบาลเมืองสตูล สถานีตำรวจน้ำ เกาะนก และไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวตำมะลัง มีพื้นที่รับน้ำฝน ๓๙๑.๓๐ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๑๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๖๗๙.๓๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๓) **คลองท่าแพ หรือคลองบาราเกด** ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาสามยอด ดอนสีเตน ไหลผ่านอำเภอกวนกาหลงเข้าสู่อำเภอท่าแพ และไหลออกสู่ทะเลบริเวณปากอ่าวเกาะแดง สำหรับส่วนที่ไหลผ่านอำเภอท่าแพ มักเรียกว่า คลองท่าแพ มีพื้นที่รับน้ำฝน ๔๕๒.๑๖ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๔) **คลองลำโลนน้อย** ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาเขียว เขาใคร เขาโต๊ะ ไหลผ่านเขตอำเภอกวนกาหลง มาบรรจบกับคลองละงูที่บ้านตาแหลม เป็นคลองที่มีสายน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕) **คลองท่าจีน** ต้นน้ำเกิดบริเวณเทือกเขาติดกับประเทศมาเลเซีย เขตอำเภอเมืองสตูล คลองสายนี้อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมือง ไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่าจีน

นอกจากนี้ ยังมีคลองสายสั้นๆ อีกหลายสาย เช่น คลองปุยู คลองเจ๊ะบิลัง คลองกาลัง คลองทุ่งริน เป็นต้น ซึ่งคลองต่างๆ ในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ ช่วงที่อยู่ใกล้ทะเล ก่อนไหลออกสู่ทะเลจะมีขนาดใหญ่ เหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี (สำหรับพื้นที่รับน้ำฝนของระบบลำน้ำข้างต้น คิดจากพื้นที่รับน้ำฝนจริงของแต่ละลำน้ำ จึงไม่ตรงกับพื้นที่รับน้ำฝนของกลุ่มน้ำสาขา)

๑.๑.๔ **ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ** เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

พื้นที่ป่า จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของน้ำทะเล กรณีไม่นับส่วนที่เป็นน้ำทะเล มีเนื้อที่ ๑,๕๔๙,๓๖๓ ไร่) หรือเท่ากับ ๓,๐๑๙.๓๗ ตารางกิโลเมตร มีสภาพป่าที่มีความหลากหลายทั้งป่าบกและป่าชายเลน มีพื้นที่ป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ทั้งสิ้นจำนวน ๘๗๙,๓๕๕.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของพื้นที่จังหวัด ปี ๒๕๕๙ พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๙.๓๑ (๗๔๑,๘๘๕.๒๓ ไร่) ต่อมาใน ปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๙.๕๑ (๗๔๕,๕๘๕.๗๗ ไร่) (ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๐, กรมป่าไม้) รายละเอียดดังตารางแบ่งออกเป็นป่าบก (ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๓ ป่า ป่าไม้ถาวร ๑ ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า๑แห่งเขตห้ามล่าสัตว์ป่า๑แห่ง)เนื้อที่รวมประมาณ ๕๕๖,๖๕๐ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๙ ของพื้นที่จังหวัด และป่าชายเลน (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ๕ ป่า ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งบางส่วนซ้อนทับป่าสงวนแห่งชาติ) ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ จำนวน ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ ๔ ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสตูล

ปี	พื้นที่จังหวัด		พื้นที่ป่าไม้		
	ไร่	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
๒๕๕๘	๑,๘๖๙,๗๕๒.๑๕	๒,๙๙๑.๖๐	๗๓๘,๗๗๓.๔๙	๑,๑๘๒.๐๓	๓๙.๑๕
๒๕๕๙	๑,๘๖๙,๗๕๒.๑๕	๒,๙๙๑.๖๐	๗๔๑,๘๘๕.๒๓	๑,๑๘๗.๐๒	๓๙.๓๑
๒๕๖๐	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๓,๐๑๙.๓๗	๗๔๕,๕๘๕.๗๗	๑,๑๙๒.๙๓	๓๙.๕๑
๒๕๖๑	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๓,๐๑๙.๓๗	๗๕๔,๗๔๒.๗๗	๑,๒๐๗.๕๘	๓๙.๙๘
๒๕๖๒	๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔	๓,๐๑๙.๓๗	๗๕๗,๕๑๓.๖๓	๑,๒๑๒.๐๓	๔๐.๑๔

ที่มา : ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๐, กรมป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ แยกออกเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๘ ป่า (ตามกฎหมายกระทรวง) เนื้อที่รวมประมาณ ๗๒๙,๙๗๔.๕๕ ไร่ แบ่งเป็น ป่าบก ๑๓ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๔๕๒,๕๓๘ ไร่ ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่ พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติ (ตามมติคณะรัฐมนตรี) ๑ ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓,๐๙๒ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (ตามประกาศกระทรวงฯ) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๒,๗๗๐ ไร่ ป่าชายเลน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓) เนื้อที่ประมาณ ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ (ทับซ้อนกับป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๓ แห่ง เนื้อที่ ๑,๒๔๑,๔๐๖.๒๕ ไร่ พื้นที่วนอุทยาน (ตามประกาศกรมป่าไม้) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๑,๐๗๗.๒๕ ไร่ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๒ แห่ง เนื้อที่ ๑๗๑,๒๖๒.๑๔ ไร่

การสำรวจการถือครองและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๓,๕๓๑ ราย ๔,๙๕๗ แปลง เนื้อที่ ๔๒,๙๘๕ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๕,๐๓๗ ราย ๗,๐๕๐ แปลง เนื้อที่ ๔๕,๗๘๗ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๘,๕๖๘ ราย ๑๒,๐๐๗ แปลง เนื้อที่ ๘๘,๗๗๓ ไร่ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิสูจน์สิทธิของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ โดยพื้นที่จำนวนนี้เป็นพื้นที่สวนยางพาราของราษฎรร้อยละ ๗๕

ตารางที่ ๕ ข้อมูลสรุปพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดสตูล

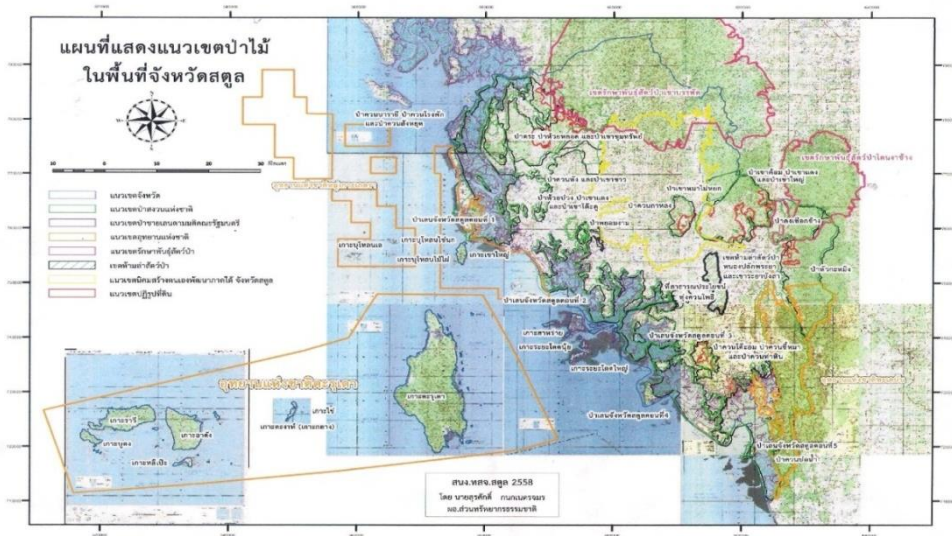
ลำดับที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๑	ป่าควนบ่อน้ำ ท้องที่ตำบลปูลู อำเภอมือสตูล	๔๐๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและป่าสงวน พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๘)
๒	ป่ากูบังและป่าบูโล๊ะ ท้องที่ตำบลควนสตอ ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน และตำบลเกตรี ตำบลคลองขุด ตำบลปูลู อำเภอมือสตูล	๑๐๗,๐๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๐ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๓	ป่าเขาค้อม ป่าเขาแดง และป่าเขาใหญ่ ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง	๕๕,๔๐๘	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๗๙๐ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
๔	ป่าควนกาหลง ท้องที่ตำบลควนกาหลง ตำบลลูโตเจริญ อำเภอกวนกาหลง	๑๑,๘๘๗	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๕	ป่าเขาหมาไม่หยก ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย	๑๓,๑๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
	ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง		ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑
๖	ป่าควนโตะอม ป่าควนซี้หมา และป่าควนท่าหิน ท้องที่ตำบลควนขัน ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล	๑๑,๓๐๖	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๐๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๐๘)
๗	ป่าห้วยกะหมิง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๙๑,๖๔๓	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๘	ป่าดงเชือกช้าง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๒๘,๖๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ (พระราชกฤษฎีกา ป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑)
๙	ป่าควนบารายี ป่าควนโรงพัก และป่าควนสังหยุด ท้องที่ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า	๙,๖๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ (พระราชกฤษฎีกา หวงห้ามที่ดินในราชการ กรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕)
๑๐	ป่าพยอมงาม ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู	๔,๑๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๑	ป่าตระ ป่าห้วยหลอด และป่าเขาชุมทรัพย์ ท้องที่ตำบลนาทอน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลป่าแก่บ่อหิน อำเภอทุ่งหว้า	๙๓,๗๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๒	ป่าควนทัง และป่าเขาขาว ท้องที่ตำบลกำแพง ตำบลเขาขาว ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู และตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า	๒๓,๖๑๙	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๑๓	ป่าห้วยบ่วง ป่าเขาแดง และป่าเขาโต๊ะดู ท้องที่ตำบลกำแพง อำเภอละงู	๑,๘๗๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๑ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๔	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๑ ท้องที่ตำบลขอนคลาน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลทุ่งบุหลัง ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า และ ตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๘๙,๒๘๑	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๖๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๑๕	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๒ ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู และตำบลแปะ-ระ ตำบลท่าแพ ตำบลสาคร ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ	๒๕,๙๕๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑
๑๖	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๓ ป่าป่าเต๊ะ และป่าปลักจูด ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล	๓๐,๕๙๓.๗๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๗	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๔ ป่าเจ๊ะบิลัง ป่าตันหยงโป และป่าตำมะลัง ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป ตำบลตำมะลัง ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล	๕๕,๖๘๗	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๘	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๕ ท้องที่ตำบลคลองขุด ตำบลปยู ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล	๗๕,๙๒๔.๘๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๙๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๔

แผนภาพแสดงแนวเขตป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดสตูล๒) อุทยานแห่งชาติ

จังหวัดสตูลมีอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๓ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๔๑,๔๐๖.๒๕ ไร่ แบ่งเป็น
 พื้นที่บก เนื้อที่ประมาณ ๓๐๔,๖๙๓.๗๕ ไร่
 พื้นที่น้ำ เนื้อที่ประมาณ ๙๓๖,๗๑๒.๕๐ ไร่

อุทยานแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดสตูล มีจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เนื้อที่ ๑๙๖ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑๒๒,๕๐๐ ไร่
๒. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เนื้อที่ ๑,๔๙๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๙๓๑,๒๕๐ ไร่ (พื้นที่จังหวัดตรัง-สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ประมาณ ๑๘๗,๖๕๖.๒๕ ไร่
๓. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เนื้อที่ ๔๙๔.๓๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๐๘,๙๘๗.๒๕ ไร่

ตารางที่ ๖ ข้อมูลสรุปพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	ทะเลบัน ท้องที่ตำบลควนสตอ อำเภอควนโดน และตำบลเกตรี ตำบลบ้านควน ตำบลปูลู อำเภอเมืองสตูล	๑๒๒,๕๐๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ (ฉบับเดิม พ.ศ. ๒๕๒๓)
๒	ตะรุเตา ท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล	๙๓๑,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๗ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๗
๓	หมู่เกาะเภตรา ท้องที่ตำบลชอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า และตำบลแหลมสน ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๓๐๘,๙๘๗	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๗

๓) วนอุทยาน

จังหวัดสตูลมีวนอุทยาน จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๗.๗๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๑๑,๐๗๗.๒๕ ไร่ ได้แก่ วนอุทยานธาราสวรรค์ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอควนกาหลง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลสรุปพื้นที่วนอุทยาน ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อวนอุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	น้ำตกธาราสวรรค์ ท้องที่ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง	๑๑,๐๗๗.๒๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๔

๔) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

จังหวัดสตูล มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เนื้อที่ ๑,๒๘๘.๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๘๐๕,๐๐๐ ไร่ (พื้นที่จังหวัดตรัง-พัทลุง-สงขลา-สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ประมาณ ๘๘,๒๕๐.๐๐ ไร่

๒. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง เนื้อที่ ๑๘๑,๙๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑๓,๗๒๑ ไร่ (พื้นที่จังหวัดสงขลา - สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ประมาณ ๔๙,๒๔๓.๐๐ ไร่

ตารางที่ ๘ ข้อมูลสรุปพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	เขาบรรทัด ท้องที่ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง และตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๘๘,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๘
๒	โตนงาช้าง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๘๓,๐๑๒.๑๔ ๒๙,๑๖๖ ๕๓,๘๔๖.๑๔	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชกฤษฎีกา ขยายเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า ป่าโตนงาช้าง(เพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๔

๕) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

จังหวัดสตูลมีเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๒๐.๔๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๑๒,๗๗๐ ไร่ ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยาและเขาพระยาบังสา (พื้นที่เป็นภูเขา) เนื้อที่ ๑๒,๕๐๐.๐๐ ไร่ พื้นที่เป็นหนองน้ำ เนื้อที่ ๒๗๐.๐๐ ไร่)

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลสรุปพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	หนองปลักพระยาและเขาระยาบังสา ท้องที่ตำบลฉลุง ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล และตำบลควนโดน ตำบลย่านซื่อ อำเภอควนโดน	๑๒,๗๗๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ (ฉบับเดิม ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๓)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๔

๖) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ป่าชายเลน จังหวัดสตูลมีพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งสามารถพบได้ในเขตอำเภอ ที่ติดชายฝั่งทะเล ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอท่าแพและอำเภอเมืองสตูล มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๗,๔๓๖.๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๐ ของพื้นที่จังหวัด (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ๕ ป่า ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งบางส่วนซ้อนทับป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่รวมประมาณ จำนวน ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด) และสถานการณ์ป่าชายเลนจังหวัดสตูลมีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ มีการกำหนดป่าชายเลนของจังหวัดสตูล ออกเป็น ๕ ป่า คือ

- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๑ อยู่ในเขตอำเภอทุ่งหว้าและอำเภอละงู
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๒ อยู่ในเขตอำเภอละงูและอำเภอเมืองสตูล
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๓ (ป่าปาเต๊ะ-ปากปลักจุด) อยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๔ (ป่าเจ๊ะบิลัง-ป่าต้นหยงโป-ป่าด้ามะลิ้ง) อยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๕ อยู่เขตอำเภอเมืองสตูล

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล

พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล ตาม มติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๑๔ (ไร่)	พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล (ไร่)			
	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
๒๓๗,๔๓๖.๕๕	๒๓๓,๖๓๙	๒๒๕,๘๙๐	๒๒๐,๒๗๓.๙๙	๒๓๙,๕๗๖.๒๘

ที่มา : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

การกีดขวางชายฝั่ง ชายหาดจังหวัดสตูลมีความยาวรวม ๑๖๑.๔๐ กิโลเมตร ส่วนใหญ่คงสภาพปกติ สามารถพบได้ในเขตอำเภอ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอท่าแพ และอำเภอเมืองสตูล พื้นที่ชายฝั่งที่ถูกกีดขวางมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๕๙ พบว่ามีการกีดขวางเป็นระยะทาง ๑๐.๙๙ กิโลเมตร และลดลงเหลือ ๐.๓๑ กิโลเมตร ในปี ๒๕๖๐ เนื่องจากได้รับการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น โครงการสร้างเขื่อนหินทิ้งริมชายหาด เป็นต้น

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลการกีดขวางชายฝั่งจังหวัดสตูล

พื้นที่ชายฝั่งจังหวัดสตูล (กิโลเมตร)	ปี ๒๕๕๘ (กิโลเมตร)	ปี ๒๕๕๙ (กิโลเมตร)	ปี ๒๕๖๐ (กิโลเมตร)
๑๖๐.๗๐	๓๔.๔	๑๐.๙๙	๐.๓๑

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๑

หญ้าทะเล ที่พบในจังหวัดสตูล มีทั้งหมด ๕ ชนิด *Cymodocea rotundata*, *Enhalus acoroides*, *Halodule uninervis*, *Halophila beccarii* และ *Halophila ovalis* บริเวณที่พบแหล่งหญ้าทะเล ได้แก่ เกาะลิคิ เกาะตันหยง เกาะสาม เกาะผี เกาะเกวเล็ก และบ้านตันหยงโป โดยบริเวณบ้านกลางถึงบ้านตันหยงโป ซึ่งมีลักษณะเป็นอ่าวตื้น ๆ พบผืนหญ้าทะเลขนาดเล็ก ๔ แห่ง ห่างออกมาจากชายฝั่งประมาณ ๑๒๐ เมตร ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร หญ้าทะเลบริเวณนี้มีค่อนข้างน้อย มีกระจัดกระจายไม่เป็นผืนเดียวกัน และอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม โดยอาจมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในแง่ของพื้นตะกอนดินท้องทะเล และยังพบว่ามีการทำประมงอวนรุน อวนกุ้ง อวนปูม้า อวนปิดอ่าว ใช้อวนตาถี่สีฟ้า โดยมีการปิดกั้นทางน้ำไหลออกตลอด

จังหวัดสตูลมีแหล่งที่พบหญ้าทะเลอยู่ ๕ บริเวณ คือ

- บ้านบากันเคย พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าใบมะกรูด (*Halophila beccarii*)
- บ้านกลาง พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าผมนาง (*Halodule uninervis*)
- บ้านตันหยงโป พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าชะเงาใบสั้นสีน้ำตาล (*Cymodocea rotundata*)
- บ้านหาดทรายขาว พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าคาทะเล (*Enhalus acoroides*)
- เกาะมดแดง พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าใบมะกรูดหรือหญ้าใบกลม (*Halophila ovalis*)

สาเหตุความเสื่อมโทรมของแหล่งหญ้าทะเล ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากกระบวนการทางธรรมชาติ เช่น สภาพพื้นที่ท้องทะเลไม่เหมาะสม กระแสน้ำ คลื่นลมแรงและการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล รวมทั้งการทำประมงในแหล่งหญ้าทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำประมงที่ใช้เครื่องมือประเภทรืออวนลากขนาดเล็ก รืออวนประกอบเครื่องยนต์ และรืออวนทับตลิ่งขนาดใหญ่ การเก็บเกี่ยวหญ้าทะเลเพื่อการค้าและการพาณิชย์ และกิจกรรมที่ทำให้คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเสื่อมโทรม ตัวอย่างเช่น การพัฒนาโครงการหรือ กิจกรรมชายฝั่ง เช่น การทำเหมือง การตัดถนน การขุดลอกร่องน้ำ การถมทะเล การก่อสร้าง และน้ำเสียที่ระบายจากโรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน บ้านเรือนและการทำนาเกลือ ส่งผลให้น้ำทะเลมีปริมาณตะกอนสูงขึ้น เป็นการเพิ่มความขุ่นของน้ำทะเลในบริเวณที่มีแหล่งหญ้าทะเล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของหญ้าทะเล

ปะการัง จังหวัดสตูลมีแนวปะการังก่อตัวได้เฉพาะตามเกาะที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนชายฝั่งแผ่นดินใหญ่และเกาะที่อยู่ใกล้ฝั่งแผ่นดินใหญ่มีป่าชายเลนกระจายอยู่ทั่วไปจนแนวปะการังไม่สามารถก่อตัวได้ พบพื้นที่แนวปะการังรวมทั้งสิ้นในเขตจังหวัดสตูล ประมาณ ๑๕.๗๙ ตารางกิโลเมตร แนวปะการังมีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีจนถึงเสื่อมโทรมมาก แต่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลาง บริเวณที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมักพบตามเกาะขนาดเล็กที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนบริเวณที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมมักพบตามเกาะที่อยู่ไม่ไกลจากแผ่นดินใหญ่มากนัก ซึ่งบริเวณดังกล่าวนี้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากตะกอน ป่าชายเลน แต่ที่น่าสนใจประการหนึ่ง สำหรับเกาะตะรุเตาถึงแม้แนวปะการังเกือบตลอดชายฝั่งตะวันออกอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมแต่เป็นแหล่งที่พบประชากรปลาที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ปลาสร้อยนกเขาปากหมู และปลากะพงสีเลือด มากกว่าในแนวปะการังที่อื่น ๆ แนวปะการังของจังหวัดสตูลอยู่ที่บริเวณเกาะตะรุเตา เกาะกลาง เกาะไข่ เกาะดาร์จ เกาะบิสสี เกาะอาดัง เกาะดาตา เกาะหลี่เป๊ะ เกาะหินงาม เกาะราวี เกาะมาตอง เกาะตะเกียง เกาะธาวัง และเกาะบูทิส

๙) ความหลากหลายทางชีวภาพ

สัตว์ทะเลหายาก/สัตว์ที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ พะยูนและเต่าทะเล บริเวณที่พบคือ เกาะลิคิซึ่งเป็นพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา มีการพบพะยูนเนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีแหล่งหญ้าทะเลซึ่งเป็นอาหารของพะยูน เกาะตะรุเตาซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีศูนย์นิทรรศการจัดแสดงรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ เช่น ซากสัตว์โบราณที่กลายเป็นหิน มีอายุอยู่ในสมัย ๔๐๐-๕๐๐๐ ล้านปีมาแล้ว รวมทั้งปะการังและสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ บ่ออนุบาลเต่าทะเล ซึ่งเพาะเลี้ยงลูกเต่า

ที่เก็บรวบรวมมาจากชายหาดของเกาะต่าง ๆ เต่าที่พบบริเวณอุทยานมี ๓ ชนิด คือ เต่าตนุ เต่ากระและ เต่าตาแดง หมู่เกาะอาดัง-ราวี อยู่ห่างจากเกาะตะรุเตาไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด ๘๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่เกาะประมาณ ๓๐ ตารางกิโลเมตร ในหมู่เกาะอาดัง-ราวี มีหาดทรายที่สวยงามเหมาะสำหรับการเล่นน้ำได้หลายแห่ง เช่น หาดทรายบนเกาะอาดังและเกาะราวี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทรายบนเกาะไข่ ที่มีหาดทรายยาวเหยียดและชุ่มประตุนิทรธรรมชาติอันเป็นสัญลักษณ์ของอุทยาน รอบ ๆ เกาะยังมีแนวปะการังอยู่โดยทั่วไป อีกทั้งเต่าทะเลยังชอบมาวางไข่ไว้เสมอ ในอดีตเคยมีรายงานพบเต่าหัวเขื่อนวางไข่ทางฝั่งทะเลอันดามัน แต่ในปัจจุบันไม่พบเต่าหัวเขื่อนขึ้นวางไข่อีกเลยตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา เข้าใจว่าคงจะสูญพันธุ์ไปจากน่านน้ำไทยแล้ว สาเหตุที่ทำให้เต่าทะเลมีจำนวนลดลงมากจนมีแนวโน้มว่าจะสูญพันธุ์ไปในไม่ช้า เนื่องจากอัตราการรอดของลูกเต่าเองในธรรมชาติต่ำมาก และใช้เวลานานนับ ๑๐ ปีกว่าจะถึงวัยเจริญพันธุ์ การลักลอบเก็บไข่เต่าทะเล ยังคงมีค่านิยมในการบริโภคไข่เต่าทะเลของนักท่องเที่ยว การลักลอบเก็บไข่เต่าเพื่อบริโภคหรือจำหน่ายจึงยังคงมีอยู่ การติดเครื่องมือประมงโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เต่าทะเลเป็นสัตว์น้ำ ที่หายใจด้วยปอด เมื่อติดอวนหรือเบ็ดอยู่ใต้น้ำเป็นเวลานานๆ ก็จะจมน้ำตายได้ นอกจากนี้ยังคงมีชาวประมง ที่นิยมบริโภคเนื้อเต่า จึงทำการดักจับเพื่อไปเป็นอาหาร การบุกรุกทำลายแหล่งขยายพันธุ์ของเต่าทะเล โดยเฉพาะในจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีการบุกรุกชายหาดเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยหรือทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้สภาพความเหมาะสมของแหล่งวางไข่เต่าทะเลเลหมดไป ปัจจุบัน จึงแทบไม่มีที่ให้เต่าวางไข่เลย สภาพแวดล้อมชายฝั่งที่เสื่อมโทรมลง เต่าทะเลส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเล เมื่อชายฝั่งเสื่อมโทรม เกิดมลภาวะ เกิดความสกปรก ทำให้แหล่งอาหาร และแหล่งอาศัยของเต่าทะเลเสียไปเป็นสาเหตุให้เต่าทะเลลดน้อยลง ยกเว้น เต่ามะเฟือง ซึ่งใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในทะเลเปิด

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

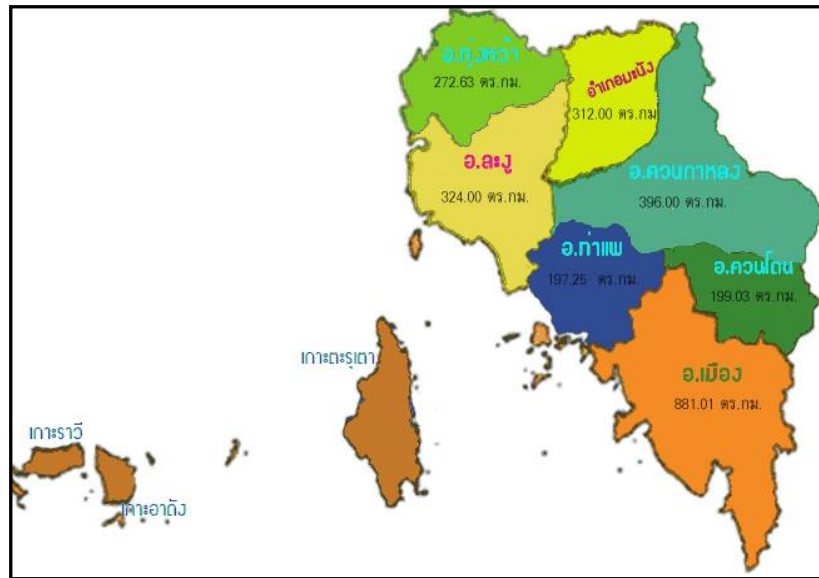
๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๑๒ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/เมือง/ ตำบล	อบต.
๑. อำเภอเมืองสตูล	๘๘๑.๐๑	๓๔.๑๒	๕.๒	๑๒	๗๐	๔	๑๐
๒. อำเภอละงู	๓๒๔.๐๐	๑๒.๕๕	๕๐	๖	๖๑	๑	๖
๓. อำเภอทุ่งหว้า	๒๗๒.๖๓	๑๐.๕๖	๗๖	๕	๓๕	๑	๕
๔. อำเภอควนกาหลง	๓๙๖.๐๐	๑๕.๓๔	๓๒	๓	๓๒	-	๓
๕. อำเภอควนโดน	๑๙๙.๐๓	๗.๗๑	๒๑	๔	๓๑	๑	๔
๖. อำเภอท่าแพ	๑๙๗.๒๕	๗.๖๔	๒๘	๔	๓๑	-	๔
๗. อำเภอมะนัง	๓๑๒.๐๐	๑๒.๐๘	๕๐	๒	๑๙	-	๒
รวม	๒,๕๘๑.๙๒	๑๐๐	-	๓๖	๒๗๙	๗	๓๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพแสดงการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสตูล

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๑๓ จำนวนประชากรของจังหวัดสตูล

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	อำเภอเมืองสตูล	๕๗,๒๙๙	๕๘,๓๘๘	๑๑๕,๖๘๗	๓๙,๔๖๖
	- อำเภอเมืองสตูล	๓๒,๔๔๗	๓๓,๓๓๐	๖๕,๗๗๗	๑๘,๓๖๔
	- เทศบาลเมืองสตูล	๑๑,๑๔๖	๑๑,๙๙๘	๒๓,๑๔๔	๑๐,๐๒๓
	- เทศบาลตำบลคลองขุด	๑๐,๕๕๔	๙,๘๑๕	๒๐,๓๖๙	๙,๐๘๖
	- เทศบาลตำบลเจ๊ะบิลัง	๒,๐๑๖	๒,๐๒๓	๔,๐๓๙	๙๙๗
	- เทศบาลตำบลฉลุง	๑,๑๓๖	๑,๒๒๒	๒,๓๕๘	๙๙๖
๒	อำเภอละงู	๓๖,๔๖๗	๓๗,๐๑๗	๗๓,๔๘๔	๒๓,๗๐๓
	- อำเภอละงู	๓๔,๐๘๗	๓๔,๓๘๘	๖๘,๔๗๕	๒๐,๘๖๙
	- เทศบาลตำบลกำแพง	๒,๓๘๐	๒,๖๒๙	๕,๐๐๙	๒,๘๓๔
๓	อำเภอทุ่งหว้า	๑๒,๑๘๐	๑๒,๑๖๗	๒๔,๓๔๗	๗,๘๘๐
	- อำเภอทุ่งหว้า	๑๐,๕๙๔	๑๐,๕๑๔	๒๑,๑๐๘	๖,๖๔๙
	- เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	๑,๕๘๖	๑,๖๕๓	๓,๒๓๙	๑,๒๓๑
๔	อำเภอควนกาหลง	๑๗,๗๕๔	๑๗,๖๒๒	๓๕,๓๗๖	๑๑,๙๑๗
๕	อำเภอควนโดน	๑๓,๔๒๗	๑๓,๖๑๔	๒๗,๐๔๑	๗,๙๐๒
	- อำเภอควนโดน	๑๐,๗๒๐	๑๐,๘๙๕	๒๑,๖๑๕	๕,๙๗๗
	- เทศบาลตำบลควนโดน	๒,๗๐๗	๒,๗๑๙	๕,๔๒๖	๑,๙๒๕
๖	อำเภอท่าแพ	๑๔,๗๐๓	๑๔,๙๕๑	๒๙,๖๕๔	๘,๗๑๖
๗	อำเภอมะนัง	๙,๔๗๓	๙,๐๓๖	๑๘,๕๐๙	๖,๓๑๙
รวม		๑๖๑,๓๐๓	๑๖๒,๗๙๕	๓๒๔,๐๙๘	๑๐๕,๙๐๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ศาสนา

จังหวัดสตูล มีวัดในพระพุทธศาสนา ๔๑ วัด มัสยิด ๒๓๖ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓ แห่ง ศาลเจ้า ๓ แห่ง ศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๓ ศูนย์ ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด (ศูนย์ตาดีกา) ๒๐๘ ศูนย์ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาเป็นศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ จำนวนและร้อยละของผู้นับถือศาสนาต่างๆ ของจังหวัดสตูล

ศาสนา	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ
พุทธ	๓๗,๐๙๐	๓๗,๓๘๘	๗๔,๔๗๘	๒๒.๙๘
อิสลาม	๑๒๓,๔๗๑	๑๒๔,๔๖๒	๒๔๗,๙๓๓	๗๖.๕๐
อื่นๆ	๘๓๙	๘๔๖	๑,๖๘๕	๐.๕๒
รวม	๑๖๑,๔๐๐	๑๖๒,๖๙๖	๓๒๔,๐๙๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๓.๒ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญ

๑) การเข้าสู่ันต์ เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “เข้าแขก”หรือ “คิตาน” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่ันต์ ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๒) พิธีกินเหนียวประเพณีการกินเหนียว จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่ันต์ คำว่า “กินเหนียว” มีใช้ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไป

๓) งานแข่งขันว่าวประเพณีจังหวัดสตูลเป็นการแข่งว่าว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน หลังจากเสร็จสิ้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว การแข่งขันว่าวจะจัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี มีการจัดแข่งขัน ๓ ประเภท คือ ว่าวเสียงดัง ว่าวขึ้นสูง ว่าวสวยงาม

๔) งานเทศกาลถือศีลกินเจ จะจัดในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ณ ศาลเจ้าโป้เจ้แก้ง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล เทศกาลกินเจเป็นความเชื่อของชาวจีนที่ถือเอาวันที่ ๑ เดือน ๙ ของทุกปี เป็นการเริ่มต้นของการไม่กินเนื้อสัตว์ ภายในช่วงเวลา ๙-๑๐ วัน ซึ่งในระหว่างนี้ก็ควรจะทำบุญทำทาน เพื่อเป็นการชำระ ทั้งร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์

๕) งานประเพณีลอยเรือของชาวเลเกาะหลีเป๊ะ งานประเพณีลอยเรือของชาวเล ทำกันปีละ ๒ ครั้ง คือในเดือน ๖ (พฤษภาคม) และเดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) ผู้ริเริ่ม คือ " โต้ะฮีหลี " ซึ่งชาวเลถือว่าเป็นบรรพบุรุษคนสำคัญ เพราะเป็นผู้บุกเบิกเกาะนี้เป็นคนแรกและเป็นที่เคารพนับถือของชาวเลเป็นอย่างดีในขณะที่มีชีวิตอยู่ เมื่อโต้ะฮีหลีตายไปแล้ว ชาวเลได้สร้างศาลาหรือศาลเป็นที่สถิตดวงวิญญาณไว้ในบริเวณหมู่บ้าน เพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีและเคารพบูชา ถือกันว่าเป็นดวงวิญญาณที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวเลจะมาบนบานเพื่อขอพรเป็นประจำก่อนจะออกไปทะเลเพื่อจับปลา เพราะมีความเชื่อว่าดวงวิญญาณจะบันดาลให้เกิดความเป็นสิริมงคลและอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ

๖) วันฮารีรายอเป็นวันรื่นเริงประจำปีของชาวมุสลิม วันฮารีรายอมีปีละ ๒ ครั้ง คือ วันฮารีรายออิลฎิลฟิตรี เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน วันอิลฎิลฟิตรี ตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติ และวันฮารีรายออิลฎิลอัตฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีชีพเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรานี้ว่า วันอีดใหญ่

๗) เดือนเราะมะฎอน (อาหรับ: **رمضان**) หรือสะกดอะเราะฎอนหรือรอมาฎอนคือเดือนที่ ๙ ของปฏิทินฮิจญ์เราะฮ์หรือปฏิทินอิสลามเป็นเดือนที่มุสลิมถือศีลอดทั้งเดือน ด้วยเหตุนี้จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่าเดือนบวชและถือว่าเป็นเดือนที่สำคัญที่สุดเดือนหนึ่งมุสลิมจะต้องอดอาหารเพื่อที่จะได้มีความรู้สึกถึงคนที่ไม่ได้รับการดูแลจากสังคม เช่น คนยากจน เป็นต้นและเดือนนี้ยังเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาเป็นทางนำให้กับมนุษย์มุสลิมจึงต้องอ่าน **อัลกุรอาน** เพื่อศึกษาถึงสิ่งที่พระเจ้าต้องการให้มนุษย์รู้ว่าการเป็นอยู่ในโลกนี้และโลกหน้าจะเป็นอย่างไร และจะต้องทำตัวอย่างไร บ้างกิจกรรมพิเศษของมุสลิมนิกายซุนนะหฺ คือการละหมาด **ตะรอเวียฮ์** ในยามค่ำของเดือนนี้เมื่อสิ้นเดือนเราะมะฎอนแล้วจะมีการเฉลิมฉลองในวันที่ ๑ เดือน **ชาวาล** เรียกว่าอีดิลฟิตรี

๘) งานวันเมาลิดกลางจังหวัดสตูล เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงหลักคำสอนและผลงานของท่านศาสดามุฮัมมัด เพื่อเป็นการส่งเสริมสถานบันศาสนาอิสลามและเพื่อฝึกกำลังของพี่น้องมุสลิมในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัด จัดขึ้นช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

๙) หนังสืตละคน “หนังสือตละคน” ตำบลอุโดเจริญ เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตในท้องถิ่นสืบทอดสู่ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และได้สัมผัสกับวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาเมื่อครั้งอดีต

๑๐) ประเพณี ไหว้ผีโบ (ผีหมู่ หรือ พวกผีทั้งหมด) นิยามศัพท์ภาษาถิ่นใต้ คำว่า “โบ” แปลว่า หมู่ พวก ประเพณีไหว้ผีโบ เป็นงานประเพณีที่มีความสำคัญ โดยได้สืบทอดกันมาคู่กับอำเภอ ทุ่งหว้าตั้งแต่อดีตในยุคแรก ๆ การไหว้ ผีโบได้แยกกระทำเป็นตระกูล แต่ตระกูลไป ต่อมาเมื่อแต่ละตระกูลมีลูกหลานมากขึ้น จึงได้มาทำพิธีไหว้ร่วมกันเป็นพิธีใหญ่เพียงครั้งเดียว การไหว้ผีโบ (ผีหมู่) หมายถึง การไหว้ผีหัวลาด (บริเวณตลาดหน้าโรงพยาบาลทุ่งหว้าเก่า) ไหว้หน้าตลาด ไหว้กลางเมือง เพื่อทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ที่ยาไปแล้ว ไม่มีญาติคอยทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้นั่นเอง

๑๑) ดาระ ดาระเป็นศิลปะการแสดงที่นิยมกันเฉพาะหมู่ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล ปัจจุบันดาระในจังหวัดสตูล มีเพียงคณะเดียวคือที่ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน สืบทอดต่อมาจากนายทอง มาลินี ซึ่งเคยเล่นดาระมาตั้งแต่สมัยหนุ่มๆ และมีคณะดาระเป็นของตนเอง ต่อมาเมื่อชราภาพลงผู้ร่วมคณะได้แยกย้ายกันไป บ้างก็ตายจากกันไป เหลือเพียงนายทอง มาลินี เพียงคนเดียว เมื่อหลายสิบปีมาแล้ว นายทอง มาลินี ได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้นักเรียนโรงเรียนควนโดนวิทยา ซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาในสมัยนั้น ในการถ่ายทอดการแสดงดาระที่โรงเรียนแห่งนี้ ผู้เรียนมีทั้งนักเรียนและครู จนนางสมศรี ชอบกิจ ครูโรงเรียนควนโดนวิทยา สามารถแสดงได้ นายทอง มาลินี เป็นวิทยากรโรงเรียนนี้อยู่ประมาณ ๖ - ๗ ปีจนอายุมากขึ้น นางสมศรี ชอบกิจ จึงรับช่วงเป็นวิทยากรแทนและได้นำศิลปะการแสดงดาระนี้ไปเป็นหลักสูตรวิชาเลือก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา นอกจากนั้น ยังถ่ายทอดให้กับชาวบ้านในละแวกนั้นที่สนใจจนสามารถรับงานแสดงได้ ทั้งประเภทประชาชนทั่วไปและนักเรียน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

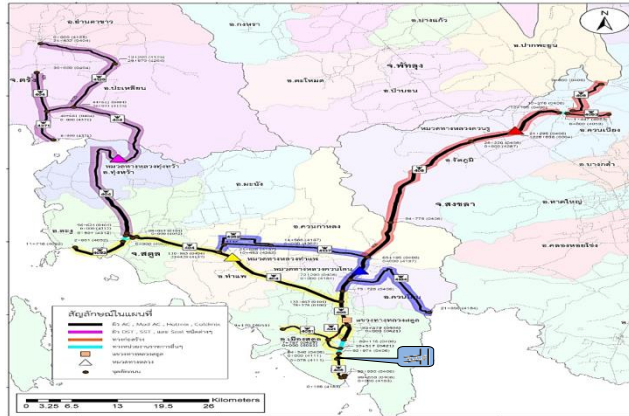
๑) ทางรถยนต์

จังหวัดสตูล มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด ที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัด ระหว่างอำเภอ และระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ทางหลวงที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสตูล มีทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๖ สายยนตรการกำธร เป็นทางหลักที่สามารถเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง โดยไปเชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษมที่สี่แยกคูหา เขตอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา แยกซ้ายไปจังหวัดพัทลุง แยกขวาไปอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ ๖๗ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๔ สายฉลุง-ตรัง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสตูล กับจังหวัดตรัง ระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร เริ่มจากสามแยกฉลุง ผ่านอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอปะเหลียน และอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

ภาพแสดงเส้นทางในความควบคุมแขวงทางหลวงสตูล สำนักงานทางหลวงที่ ๑๘

ที่มา : แขวงทางหลวงสตูล

- จำนวนสายทางในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทสตูล ระบุระยะทาง (กิโลเมตร)

เป็นโครงข่ายทางหลวงชนบทสายรองในพื้นที่จังหวัดสตูล อยู่ในความรับผิดชอบของ กรมทางหลวงชนบท ซึ่งได้กระจายตามพื้นที่ในอำเภอต่าง ๆ แยกเป็นประเภทเส้นทางเพื่อขนส่งสินค้า การเกษตร การประมง และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นเส้นทางพัฒนาเชื่อมต่อบริเวณขนส่ง โลจิสติกส์ ซึ่งปัจจุบันโครงข่ายทางดังกล่าว ระยะทางบางช่วงยังไม่ได้มีการพัฒนา เพื่อยกระดับมาตรฐานทาง ให้มีความสมบูรณ์และต่อเนื่อง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงพัฒนาต่อเติมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองตามยุทธศาสตร์ ของจังหวัดสตูลและตามยุทธศาสตร์ของกรมทางหลวงชนบท

๒) ทางรถไฟ

จังหวัดสตูลไม่มีสถานีรถไฟ แต่สามารถเดินทางไปกับขบวนรถกรุงเทพฯ-ยะลา, กรุงเทพฯ-หาดใหญ่หรือกรุงเทพฯ-สุโขทัย-กรุงเทพฯ-สุโขทัย-กรุงเทพฯ-หาดใหญ่จากนั้นต่อรถตู้โดยสารหรือรถโดยสารประจำทางเข้าจังหวัดสตูล ระยะทาง ๙๘ กิโลเมตร หรือเดินทางกับขบวนรถกรุงเทพฯ – ตรัง, กรุงเทพฯ – กันตังลงที่สถานีรถไฟตรัง จากนั้นต่อรถตู้โดยสารหรือรถโดยสารประจำทาง หรือแท็กซี่ เข้าสู่จังหวัดสตูล

๓) ทางเครื่องบิน

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ แต่สามารถเดินทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หรือ จังหวัดตรัง ดังนี้

เส้นทางที่ ๑ กรุงเทพฯ-หาดใหญ่แล้วต่อรถแท็กซี่หรือรถโดยสารประจำทางจากตัวอำเภอ หาดใหญ่เข้าจังหวัดสตูลอีกประมาณ ๙๘ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ กรุงเทพฯ – ตรัง แล้วต่อด้วยรถโดยสารประจำทาง รถตู้ หรือรถแท็กซี่จากใน เมืองสู่จังหวัดสตูล ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๔) ทางทะเล

ความยาวชายฝั่งทะเลจังหวัดสตูล ๑๔๔.๘ กิโลเมตร มีคลองสายหลัก ๖ สาย ความยาว รวม ๒๗๗.๕๕ กิโลเมตร มีเกาะในทะเลจำนวน ๑๐๕ เกาะ เกาะที่มีผู้คนมาถิ่นฐานอาศัยอยู่ จำนวน ๙ เกาะ การคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ เป็นการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ และการเดินทางระหว่าง ประเทศไปยังประเทศมาเลเซียทางทะเล

จังหวัดสตูลมีท่าเรือจำนวน ๒ ท่าเรือ ดังนี้

๑) ท่าเรือท่ามะลิ่ง เป็นท่าเทียบเรือ ตั้งอยู่ใน ตำบลท่ามะลิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นท่าที่สามารถเดินทางไปเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซียโดยเรือเฟอร์รี่ มีเรือออกจากท่าเรือทุกวัน

๒) ท่าเรือปากบารา อยู่ห่างจากอำเภอละงูประมาณ ๘ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ปากคลองละงู ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู เป็นท่าเรือที่อยู่ใกล้เกาะตะรุเตามากที่สุด ระยะทางประมาณ ๒๒ กิโลเมตรและใกล้ท่าเรือเป็นที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา บริเวณท่าเรือปากบารายังมีบริษัทเอกชนนำเที่ยวและบริการเรือของบริษัทเอกชนไปยังเกาะตะรุเตา และเกาะหลีเป๊ะ

การเดินทางจากสตูลไปยังจังหวัดใกล้เคียง

- ๑. ตรัง ๑๔๐ กิโลเมตร
- ๒. พัทลุง ๑๓๔ กิโลเมตร
- ๓. สงขลา ๑๒๕ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล มีสำนักงานให้บริการ จำนวน ๖ แห่ง มี PEA SHOP จำนวน ๒ แห่ง

- ๑. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล
- ๒. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอละงู
- ๓. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอควนกาหลง
- ๔. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอท่าแพ สังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาจังหวัดสตูล
- ๕. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอทุ่งหว้าสังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาอำเภอละงู
- ๖. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอมะนัง สังกัด การไฟฟ้าฯ สาขาอำเภอควนกาหลง
- ๗. PEA SHOP สาขา Big C สาขาสตูล สังกัดการไฟฟ้าฯ จังหวัดสตูล
- ๘. PEA SHOP สาขา Lotus สาขาควนโดน สังกัด การไฟฟ้าฯ อำเภอควนกาหลง

ตาราง ๑๕ แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า หน่วยจำหน่ายไฟฟ้าและจำนวนการไฟฟ้า / ครั้วเรือนในพื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	ครั้วเรือนทั้งหมด (ครั้วเรือน)	มีไฟฟ้าใช้แล้ว (ครั้วเรือน)				ยังไม่มีไฟฟ้าใช้			
			ปักเสาพาดสาย	โซลาร์โฮม (SHS)	อื่นๆ	รวม	อยู่ในพื้นที่ปกติ (ครั้วเรือน)	อยู่ในเขตหวงห้าม (ครั้วเรือน)	ไม่เข้าหลักเกณฑ์ (ครั้วเรือน)	รวม (ครั้วเรือน)
๑	เมืองสตูล	๓๘,๘๘๔	๓๘,๕๒๘	๓๕๖	๐	๓๘,๘๘๔	๐	๐	๐	๐
๒	ละงู	๒๓,๓๐๔	๒๓,๑๖๙	๑๓๕	๐	๒๓,๓๐๔	๑	๐	๐	๑
๓	ทุ่งหว้า	๗,๗๖๖	๗,๖๔๖	๑๐๙	๐	๗,๗๖๖	๖	๕	๐	๑๑
๔	ควนกาหลง	๑๑,๗๘๕	๑๑,๗๒๒	๖๓	๐	๑๑,๗๘๕	๐	๐	๐	๐
๕	ท่าแพ	๘,๕๗๕	๘,๕๗๔	๑	๐	๘,๕๗๕	๐	๐	๐	๐
๖	ควนโดน	๗,๗๔๙	๗,๗๔๕	๓	๐	๗,๗๔๙	๑	๐	๐	๑
๗	มะนัง	๖,๒๑๘	๖,๑๔๐	๗๘	๐	๖,๒๑๘	๕	๐	๐	๕
รวม		๑๐๓,๒๘๑	๑๐๓,๕๒๔	๗๓๙	๐	๑๐๔,๒๖๓	๑๓	๕	๐	๑๘

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย) มีด้าน

ศุลกากร

๑. ด้านศุลกากรสตูล ที่ตั้ง ตรงบริเวณหัวแหลมปากอ่าวท่ามะลิ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
ประเภท ด้านชายแดนท่าเรือ
๒. ด้านศุลกากรวังประจัน ที่ตั้ง หลักกิโลเมตรที่ ๒๒ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๑๘๔
ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล
ประเภท ด้านชายแดนคนเดินเท้า

ตรวจพืช

๑. ด้านตรวจพืชท่าเรือสตูล ที่ตั้ง ตำบลท่ามะลิ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักพืช ไม่มี มี
๒. ด้านตรวจพืชวังประจัน ที่ตั้ง ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล
มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักพืช ไม่มี มี

ตรวจประมง

- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสตูล ที่ตั้ง ๔๙๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่ามะลิ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักสัตว์น้ำ ไม่มี มี

ปศุสัตว์

- ด้านกักสัตว์สตูล ที่ตั้ง ถนนยนตรการกำธร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำประปา

จังหวัดสตูล มีที่ทำการประปา ๒ แห่ง คืออำเภอเมืองและอำเภอละงู มีสถานีผลิตน้ำประปาจำนวน ๔ แห่งคือ อำเภอกวนโดน ตำบลวังประจัน อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

ตารางที่ ๑๖ แสดงกำลังการผลิตและปริมาณน้ำจ่าย

สถานที่ผลิตน้ำ	กำลังการผลิต (ลบ.ม./ช.ม.)	ปริมาณน้ำจ่าย (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้ แยกตามประเภท (ราย)					รวม
			ที่อยู่อาศัย	ส่วนราชการ	ธุรกิจขนาดเล็ก	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจขนาดใหญ่	
สาขาสตูล								
๑. กวนโดน	๑,๒๐๐	๕๖๖,๕๕๙	๑๔,๒๒๕	๒๔๙	๒,๔๙๐	๒๒	๒๗๔	๑๗,๒๖๐
๒. วังประจัน	๔๐	๒๔๗	๐	๓	-	-	-	๑๗
สาขาละงู								
๓. ละงู	๖๐๐	๑๒๑,๘๑๑	๕,๒๘๘	๑๐๙	๑,๐๗๑	๘	๒๑๒	๖,๖๘๘
๔. ทุ่งหว้า	๕๐	๑๔,๘๓๖	๘๓๖	๒๖	๑๓๒	๓	๑๘	๑,๐๑๕

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสตูล สาขาละงู ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

การสื่อสารไปรษณีย์

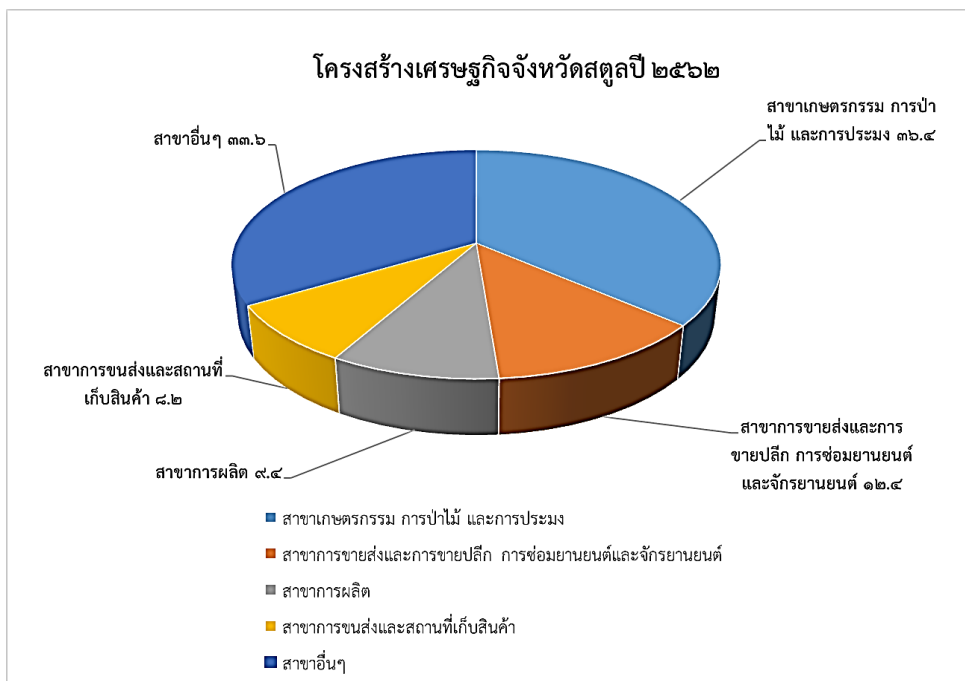
จังหวัดสตูลมีที่ทำการไปรษณีย์ เป็นที่ทำการไปรษณีย์จังหวัด ๑ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอ ๖ แห่ง เคาเตอร์บริการไปรษณีย์ ๑ แห่ง คือ เคาเตอร์บริการไปรษณีย์สตูลธานี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน ๒๔ แห่ง ร้านจำหน่ายตราไปรษณียากร ๖ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง ให้บริการระบบเคาเตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ (Counter Automation) โดยให้บริการไปรษณีย์ครบวงจร (One Stop Service) และบริการรับส่งสิ่งของขนาดใหญ่ (Logispost) ปี ๒๕๖๓ มีเป้าหมายที่จะเปิดให้บริการ เคาเตอร์บริการไปรษณีย์เพิ่มเติมอีก ๒ แห่ง ประกอบด้วย เคาเตอร์บริการไปรษณีย์มะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล และเคาเตอร์บริการไปรษณีย์ปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง เป็นหลัก โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๖.๔ สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่งและการขายปลีก มีสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๔ สาขาอุตสาหกรรมการผลิตมีสัดส่วนร้อยละ ๙.๔ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้ามีสัดส่วนร้อยละ ๘.๒ และสาขาอื่น ๆ ร้อยละ ๓๓.๖ ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สตูล (GPP AT CURRENT MARKET PRICES) ปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าเท่ากับ ๓๐,๙๕๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ (GDP) คิดเป็นร้อยละ ๒.๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (GRP) และมีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับ ๕ ในกลุ่มจังหวัดอันดามัน สำหรับอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดสตูล หดตัวร้อยละ -๐.๘ หดตัวต่อเนื่องจากที่หดตัวร้อยละ -๐.๑ ในปีที่ผ่านมา รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๒ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน/ปี เท่ากับ ๑๐๕,๘๒๗ บาท เป็นลำดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดอันดามัน เป็นลำดับที่ ๘ ของภาคใต้และลำดับที่ ๔๑ ของประเทศ โดยมีมูลค่ามากกว่าปีที่ผ่านมาประมาณ ๑๗๘ บาท

ภาพแสดงโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสตูลปี ๒๕๖๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

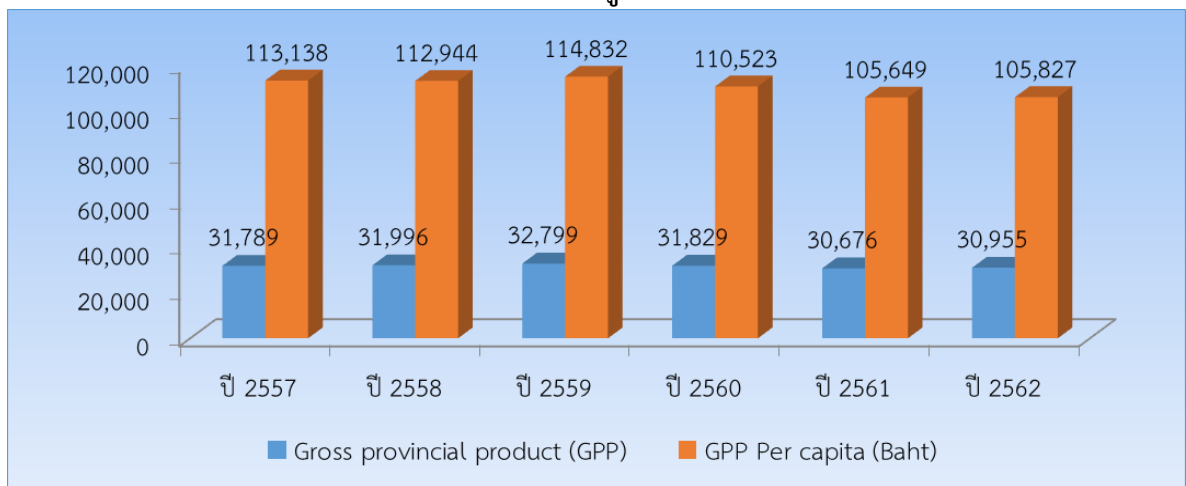
หน่วย : ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
Agriculture ภาคเกษตร	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๔๗	๑๑,๒๖๗
Agriculture, hunting and forestry เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๔๗	๑๑,๒๖๗
Non-Agriculture นอกภาคเกษตร	๑๗,๔๒๘	๑๘,๗๓๔	๑๙,๓๓๑	๑๙,๙๕๙	๑๙,๙๓๐	๑๙,๖๘๙
Mining and quarrying การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๑๕๒	๑๗๒	๒๑๖	๒๕๘	๒๔๘	๒๑๔
Manufacturing การผลิต	๒,๗๔๘	๒,๗๒๙	๒,๖๓๓	๓,๑๐๑	๒,๘๕๒	๒,๙๐๙
Electricity, Gas and Water supply การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๓๙๑	๓๕๙	๓๖๗	๓๗๑	๓๒๖	๓๔๔
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities การจัดหา การจัดการ และ การบำบัดน้ำเสียของเสียและสิ่งปฏิกูล	๗๙	๘๓	๘๕	๘๘	๗๙	๘๙
Construction การก่อสร้าง	๑,๓๐๖	๑,๑๐๙	๑,๒๓๗	๑,๒๗๑	๑,๓๒๙	๑,๓๓๐
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles การ ขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๓,๔๕๑	๓,๖๖๖	๔,๑๕๕	๓,๙๕๔	๓,๖๘๗	๓,๘๓๐
Transportation and storage การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๒,๘๗๐	๓,๖๑๙	๓,๒๒๔	๓,๓๒๖	๓,๓๒๑	๒,๕๕๔
Accommodation and food service activities ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๒๔๘	๒๙๕	๓๒๙	๓๕๘	๔๓๑	๔๙๕
Information and communication ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๒๑๕	๒๓๔	๒๑๗	๒๔๘	๒๖๙	๓๒๑
Financial and insurance activities กิจกรรมการเงินและการประกันภัย	๑,๐๖๓	๑,๑๐๒	๑,๒๕๐	๑,๓๒๘	๑,๔๓๕	๑,๔๗๔
Real estate activities กิจกร รมอสังหาริมทรัพย์	๘๗๐	๑,๐๓๕	๑,๑๐๗	๑,๐๒๐	๑,๑๕๑	๑,๒๐๑
Professional, scientific and technical activities กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๑๒	๗	๘	๙	๑๓	๕๖
Administrative and support service activities กิจกรรมการบริหารและการ บริการสนับสนุน	๒๐๒	๒๒๓	๒๒๘	๒๔๕	๒๕๔	๒๘๗

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
Public administration and defence; compulsory social security การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๙๑๘	๑,๐๘๘	๑,๑๗๓	๑,๑๒๖	๑,๒๒๘	๑,๒๕๒
Education การศึกษา	๒,๑๑๑	๒,๑๘๓	๒,๒๑๘	๒,๓๒๙	๒,๒๔๘	๒,๒๓๗
Human health and social work activities กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๖๒๙	๖๖๑	๗๐๒	๗๓๖	๘๔๖	๘๘๓
Arts, entertainment and recreation ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๐	๒๐	๒๙	๓๕	๓๙	๔๔
Other service activities กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๑๔๔	๑๔๙	๑๕๑	๑๕๕	๑๗๔	๑๗๐
Gross provincial product (GPP)	๓๑,๗๘๙	๓๑,๙๙๖	๓๒,๗๙๙	๓๑,๘๒๙	๓๐,๖๗๖	๓๐,๙๕๕
GPP Per capita (Baht)	๑๑๓,๑๓๘	๑๑๒,๙๙๔	๑๑๔,๘๓๒	๑๑๐,๕๒๓	๑๐๕,๖๔๙	๑๐๕,๘๒๗
Population (๑,๐๐๐ persons)	๒๘๑	๒๘๓	๒๘๖	๒๘๘	๒๙๐	๒๙๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

โครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสตูล

หากพิจารณาในภาพรวมโครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสตูลในอดีตขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรเป็นหลัก แต่ในปี ๒๕๕๘ โครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสตูลเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรเป็นภาคบริการ ซึ่งในปี ๒๕๖๒ มีสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจภาคบริการสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ ๕๒.๑ ภาคเกษตรมีสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ ๓๖.๔ และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๕ โดยมูลค่าการผลิตส่วนใหญ่ของเกษตรกรมาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าแนวโน้มภาคการเกษตรตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๒ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สำหรับสัดส่วนในด้านอุตสาหกรรมมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ในขณะที่สัดส่วนของภาคบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดสตูลเริ่มมีการขยายตัวของธุรกิจด้านการค้าส่ง ค้าปลีก การโรงแรม การท่องเที่ยวมากขึ้น

ตาราง ๑๘ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒

หน่วย : ล้านบาท/(ร้อยละ)

ภาคการผลิต	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ภาคเกษตรกรรม	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๔๗	๑๑,๒๖๗
	๔๕.๒	๔๑.๔	๔๑.๑	๓๗.๓	๓๕.๐	๓๖.๔
ภาคอุตสาหกรรม	๓,๓๗๑	๓,๓๔๔	๓,๓๐๑.๖	๓,๘๑๙	๓,๕๐๔	๓,๕๕๖
	๑๐.๖	๑๐.๕	๑๐.๑	๑๒.๐	๑๑.๔	๑๑.๕
ภาคบริการ	๑๔,๐๕๗	๑๕,๓๙๑	๑๖,๐๒๙.๐	๑๖,๑๔๑	๑๖,๔๒๖	๑๖,๑๓๓
	๔๔.๒	๔๘.๑	๔๘.๙	๕๐.๗	๕๓.๕	๕๒.๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๓๑,๗๘๙	๓๑,๙๙๖	๓๒,๗๙๙	๓๑,๘๒๙	๓๐,๖๗๖	๓๐,๙๕๕
	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

อัตราขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดสตูล ในปี ๒๕๖๒ หดตัวร้อยละ -๐.๘ หดตัวต่อเนื่องจากที่หดตัวร้อยละ -๐.๑ ในปีที่ผ่านมา เป็นผลจากการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า การทำเหมืองแร่และเหมืองหินและการศึกษา ที่มีแนวโน้มลดลง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการผลิตด้านเกษตร และประมง ที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งและพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิต นอกจากนี้จังหวัดสตูลยังมีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งอันดามันมีพื้นที่ทางทิศใต้ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ซึ่งมาเลเซียเป็นประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในขั้นดีที่จะพัฒนาความร่วมมือและนำศักยภาพของมาเลเซียมากระตุ้นการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดสตูล ซึ่งควรจะมุ่งเน้นไปทางด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามมีความโดดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อีกทั้งองค์การยูเนสโก ได้ขึ้นบัญชีจังหวัดสตูลให้เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลก หรือ UNESCO Global Geopark แห่งแรกในประเทศไทย ครอบคลุม ๔ อำเภอของจังหวัดสตูล คือ ทุ่งหว้า มะนัง ละงู และอำเภอเมืองสตูล ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ที่ประกอบด้วยคุณค่าด้านธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม มีการจัดการแบบองค์รวมระหว่างการท่องเที่ยว การให้ความรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร

จัดการพื้นที่ตั้งแต่เริ่มต้น จึงทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดสตูลเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องของฤดูกาลในการท่องเที่ยว แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการท่องเที่ยวภายในจังหวัดมากนัก และจังหวัดสตูลยังมีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีด่าน ๒ ด่าน คือด่านศุลกากรสตูลและด่านศุลกากรวังประจันเป็นช่องทางในการขนส่งสินค้าไปจำหน่ายซึ่งสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ อิฐก่อสร้าง กระเบื้องซีเมนต์ สินค้าเกษตร นอกจากนี้ จังหวัดสตูลได้กำหนดแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดเพิ่มมากขึ้น เช่น การพัฒนาด้านชายแดนวังประจัน ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางทะเล ส่งเสริมการตลาดและพัฒนากิจการส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาร้านอาหารร้านค้าและผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานสากล ฯลฯ ดังนั้นการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจากศักยภาพในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัด จังหวัดสตูลจึงเป็นจังหวัดหนึ่งที่น่าสนใจในการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการที่ต้องการแหล่งลงทุนใหม่ ๆ อนึ่งจากสถานการณ์การติดเชื้อของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้โลกเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมถึงวิถีการใช้ชีวิตของผู้คน

โดยเฉพาะมีการถดถอยเศรษฐกิจ จังหวัดต้องมีการป้องกันทุกมิติเพื่อไม่ให้เกิดการระบาดของโรคในพื้นที่ พร้อมทั้งการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประชาชน การเดินหน้านโยบายทศวรรษชาตจังหวัด ให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๙ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดสตูล

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตรกร/ครั้วเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
เมืองสตูล	๓๙,๔๖๖	๑๒,๖๔๒	๓๖.๖๑	๒๒,๙๖๔
ควนโดน	๗,๙๐๒	๔,๐๔๓	๕๑.๑๘	๑๓,๙๔๗
ควนกาหลง	๑๑,๙๑๗	๕,๓๓๗	๔๕.๖๙	๑๓,๕๖๐
ท่าแพ	๘,๗๑๖	๔,๘๘๒	๕๗.๔๕	๑๕,๗๑๘
ละงู	๒๓,๗๐๓	๙,๕๕๙	๔๐.๒๙	๑๘,๗๐๘
ทุ่งหว้า	๗,๘๘๐	๒,๘๗๐	๓๖.๔๒	๕,๙๕๐
มะนัง	๖,๓๑๙	๓,๗๕๒	๕๙.๕๕	๙,๐๒๒
รวม	๑๐๕,๙๐๓	๔๓,๐๘๕	๔๒.๘๖	๙๙,๘๖๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒๐ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของจังหวัดสตูล

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ทั้งหมด
เมืองสตูล	๕๐๑,๖๐๖	๕,๒๑๐	๔.๗๔	๑๐๔,๑๘๓	๙๔.๘๕	๔๕๔	๐.๔๐	-	-	๑๐๙,๘๓๗	๒๑.๙๐
ควนโดน	๑๓๘,๐๐๐	๒,๕๗๖	๔.๘๘	๔๘,๘๙๖	๙๔.๕๒	๒๕๗	๐.๕๐	-	-	๕๑,๗๒๙	๓๗.๔๘
ควนกาหลง	๓๓๒,๕๕๐	๖๘๖	๐.๓๙	๑๗๓,๔๐๗	๙๙.๔๕	๒๗๘	๐.๑๖	-	-	๑๗๔,๓๗๒	๕๒.๔๓
ท่าแพ	๑๓๐,๘๒๕	๓,๐๑๑	๓.๗๗	๗๖,๔๗๙	๙๕.๖๔	๔๘๐	๐.๖๐	-	-	๗๙,๙๗๐	๖๑.๑๓
ละงู	๒๓๗,๗๑๙	๗,๐๘๗	๖.๑๑	๑๐๖,๗๐๔	๙๑.๙๘	๒๒๑๘	๑.๙๑	-	-	๑๑๖,๐๐๙	๔๘.๘๐
ทุ่งหว้า	๒๘๒,๗๐๖	๖	๐.๐๑	๙๑,๕๙๕	๙๙.๒๑	๗๒๑	๐.๗๘	-	-	๙๒,๓๒๒	๓๒.๖๖
มะนัง	๑๓๑,๒๙๔	๔๗๘	๐.๔๔	๑๐๗,๕๙๕	๙๘.๑๙	๑๕๐๓	๑.๓๗	-	-	๑๐๙,๕๗๖	๘๓.๔๖
รวม	๑,๗๕๔,๗๐๐	๑๘,๙๙๘	๒.๕๙	๗๐๘,๘๖๐	๙๖.๖๐	๕๙๐๑	๐.๘๐	-	-	๗๓๓,๘๑๕	๔๑.๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานสตูล)

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ในจังหวัดประกอบด้วย แหล่งน้ำตามโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ที่สร้างแล้วเสร็จถึงปัจจุบันจำนวน ๑๔๘ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ ๕,๔๐๐,๐๐๐ ลบ.ม. และมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานทั้งสิ้น ๑๒๖,๘๗๐ ไร่ โครงการชลประทานขนาดกลาง ๔ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการฝายตุสน ตำบลควนโดน อำเภอควนโดนพื้นที่ ๒๖,๑๑๐ ไร่
๒. โครงการประตูระบายน้ำบาโรย ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู พื้นที่ ๒,๗๙๗ ไร่
๓. โครงการฝายคลองท่าแพ ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน พื้นที่ ๑๑,๔๖๗ ไร่
๔. โครงการอ่างเก็บน้ำวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง พื้นที่ ๑,๓๙๐ ไร่

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาคารชลประทานโครงการชลประทานสตูล

ลำดับ	โครงการ	จำนวนโครงการ	พื้นที่ชลประทานได้รับประโยชน์ (ไร่)	ครัวเรือนได้รับประโยชน์
๑	ชลประทานขนาดกลาง	๔	๔๐,๓๗๐	๖,๑๙๐
๒	ชลประทานขนาดเล็ก	๑๑๓	๕๒,๘๔๔	๑๒,๐๖๐
๓	โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย (ปชด.)	๑๔	๘,๖๐๐	๒,๑๔๒
๔	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พรด.)	๑๒	๘,๐๑๗	๒,๐๕๓
๕	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๗	๗,๙๘๖	๓๗๐
รวม		๑๔๘	๑๑๗,๐๙๑	๒๑,๘๒๕

ที่มา : โครงการชลประทานสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตาราง ๒๒ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ข้อมูลเฉพาะปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)

หน่วย : แห่ง

ปี	อำเภอ							
	เมือง	ควนโดน	ควนกาหลง	ท่าแพ	มะนัง	ละงู	ทุ่งหว้า	รวม
๒๕๖๐	-	-	๑๕	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
๒๕๖๑	๑๘	๒	๒๗	๓	๕	๗	๒๖	๘๘
๒๕๖๒	๑	๖	๑๓	๙	๙	๔	๘	๕๐
๒๕๖๓	๑๒	๙	๑๗	๘	๔	๑๓	๔	๖๗
รวมทั้งสิ้น								๒๕๕

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๓ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา เกษตรกรขาย ได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๓๖,๑๔๐	๕๕๘,๙๓๖	๔๔๒,๑๕๗	๑๑๓,๙๐๒	๒๕๘	๔๐
ปาล์มน้ำมัน	๑๑,๙๒๔	๑๓๒,๘๔๖	๑๒๓,๘๑๒	๓๐๒,๑๖๗	๒,๔๔๑	๔
ข้าวนาปี	๕,๐๘๗	๑๘,๙๙๘	๑๘,๙๙๘	๗,๔๐๙	๓๙๐	๑๘
ข้าวนาปรัง	๑๕	๕๖	๕๖	๒๒	๓๙๐	๑๑
ทุเรียน	๔,๐๑๑	๒,๙๗๗	๑,๒๕๐	๖๔๒	๕๑๔	๘๓
เงาะ	๓,๘๘๔	๑,๔๓๖	๑,๓๑๕	๘๐๑	๖๐๙	๒๒
มังคุด	๓,๕๒๒	๑,๙๗๒	๑,๗๘๑	๘๒๑	๔๖๑	๒๕
ลองกอง	๕,๓๖๘	๓,๒๔๒	๒,๙๘๗	๑,๑๖๑	๓๘๙	๒๑
จำปาดะ	๒,๙๙๙	๑,๓๗๒	๑,๑๒๘	๑,๕๗๗	๑,๓๙๘	๓๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
โคเนื้อ	๖,๔๑๑	๓๑,๖๒๗	๖,๕๑๖	ตัว	๒๕,๐๐๐	๑๖๒,๙๐๐,๐๐๐
แพะเนื้อ	๔,๕๖๓	๒๗,๕๙๘	๑๕,๗๘๐	ตัว	๔,๐๐๐	๖๓,๑๒๐,๐๐๐
ไก่เนื้อ	๔๒ (ฟาร์ม)	๑,๑๕๒,๒๙๐	๓,๙๕๔,๐๐๐	ตัว	๘๐	๓๑๖,๓๒๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๕ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)/(กระชัง)			
กุ้งทะเล	๒๙๓	๕,๒๗๔.๑๕	๑,๓๙๕	๖,๔๙๖,๕๘๐	-	๘๓๕,๐๐๐,๐๐๐
ปลาทะเล,ปูทะเล	๗๕๓	๔๖๐.๑๙	๓,๒๒๐	๙๗๗,๑๙๐	-	๑๔๗,๕๖๐,๐๐๐
ปลาน้ำจืด	๒๑๓๙	๑,๐๕๘.๗๖	๓,๖๘๐	๑,๑๒๗,๖๕๐	-	๖๗,๖๖๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
จำปาตะ	๕๗ ราย	๗๑,๑๙๓ กิโลกรัม
ด้านสัตว์		
...		
ด้านประมง		
...		

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
GAP		
ด้านพืช		
ไม้ผล/พืชผัก	แปลง	๓๙๒
ด้านปศุสัตว์		
ไก่เนื้อ	ฟาร์ม	๔๒
ไก่ไข่	ฟาร์ม	๑
สุกร	ฟาร์ม	๑
ด้านประมง		
กุ้งทะเล	ฟาร์ม/ตัน	๒๓๔/๖,๔๐๐
สัตว์น้ำชายฝั่ง	ฟาร์ม	๔๔
สัตว์น้ำจืด	ฟาร์ม	๓๓
เกษตรอินทรีย์		
พืช	ราย	๑๑
อื่นๆ		

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์เด่นระดับจังหวัด Provincial Star OTOP (PSO) ๕ ผลิตภัณฑ์ ปี ๒๕๖๒
สินค้าเด่น ๕ ประเภท (การประกวด ๓ ปี/ครั้ง) ดังนี้

๑. ประเภทอาหาร “แยมแมล่อม ฉิมแมล่อน” ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๒. ประเภทเครื่องดื่ม “กาแฟพื้นเมือง กลุ่มกาแฟพื้นเมืองลูบ๊ะบาตู” ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๓. ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย “เครื่องประดับมุก Satun Pearl Shop” ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๔. ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก “เต่ากะลามะพร้าว กลุ่มหัตถศิลป์ปากบารา” ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

๕ ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร “น้ำมันโพล ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรบ้านถ้ำทะลุ”
ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP จังหวัดสตูล ที่จำหน่ายสูงสุด ๑๐ อันดับแรก

พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

ลำดับ	รายการสินค้า	รายได้จากการจำหน่ายสินค้า					
		ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
๑	สร้อยคอจากไข่มุกต่างหู	๑๙๔,๑๒๐,๒๖๘	๑๙๙,๔๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๔๕๐,๐๐๐	๒๐๑,๑๑๔,๑๒๔	๒๐๑,๒๒๕,๑๕๖	๒๐๒,๔๕๒,๘๘๐
๒	ต่างหูจากไข่มุก	๑๒๐,๗๗๗,๐๐๐	๑๒๓,๗๓๐,๐๐๐	๑๓๓,๗๓๐,๐๐๐	๑๓๔,๕๕๗,๑๑๓	๑๓๕,๕๖๘,๕๖๙	๑๓๕,๙๕๕,๔๙๙
๓	แหวนจากไข่มุก	๙๐,๙๓๖,๐๑๙	๙๗,๕๖๓,๐๐๐	๙๗,๘๖๓,๐๐๐	๙๘,๗๔๕,๒๕๕	๙๘,๘๙๕,๖๖๕	๙๘,๘๙๕,๙๐๐
๔	สร้อยข้อมือจากไข่มุก	๔๓,๖๗๒,๕๖๐	๔๕,๗๑๐,๕๐๐	๔๗,๘๙๕,๒๖๐	๔๘,๘๗๔,๕๖๙	๔๙,๕๘๒,๖๐๐	๕๐,๕๘๒,๖๖๐
๕	ฝาสานไม้ไผ่	๓๐,๒๘๘,๙๒๐	๓๑,๐๓๒,๐๐๐	๓๓,๐๕๗,๘๕๙	๓๔,๗๔๓,๒๕๖	๓๔,๘๕๒,๒๕๖	๒๕,๔๕๒,๔๑๑
๖	อาหารทะเลแปรรูป	๒๔,๔๐๑,๙๙๘	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๘๗๕,๕๗๙	๒๖,๒๕๔,๗๒๖	๓๐,๒๕๔,๕๖๖	๓๑,๒๕๘,๘๘๑
๗	โรตีสายชัก	๑๓,๐๙๑,๓๐๙	๑๔,๔๑๒,๐๐๐	๑๕,๔๗๘,๕๕๘	๑๖,๒๕๗,๘๕๒	๑๖,๙๙๐,๔๕๖	๑๗,๔๕๙,๒๕๐
๘	ผลิตภัณฑ์ผ้าปาเต๊ะ	๙,๔๘๘,๐๐๐	๑๐,๘๖๓,๖๐๐	๑๑,๕๕๗,๕๘๙	๑๒,๒๕๘,๙๖๓	๑๒,๒๖๘,๕๘๒	๑๒,๕๕๘,๕๕๒
๙	ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก	๘,๕๓๗,๐๐๐	๙,๙๐๙,๔๐๐	๑๐,๒๕๔,๗๘๑	๑๑,๒๒๕,๙๘๗	๑๒,๕๖๔,๔๔๕	๑๒,๗๘๖,๔๕๖
๑๐	ขนมพื้นเมือง	๖,๕๔๑,๐๐๐	๗,๕๘๙,๐๐๐	๘,๑๔๕,๔๕๖	๙,๑๙๘,๖๙๙	๙,๔๕๘,๕๖๒	๙,๕๘๗,๔๕๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวกับรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเกี่ยวกับรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

Table with columns for crop types (e.g., Rice, Wheat, etc.), planting area, and monthly yield percentages. Includes a summary row at the bottom for 'รวมทั้งหมด' (Total).

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๓๐ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๑	๒๒,๖๖๙
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๗	๔๔,๔๐๑
รวม	๔๘	๖๗,๐๗๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๑ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑. เมืองสตูล	๔	๒๑๔	๑๙	๓๒๗	๘	๑๖๓	๔๕	๘๐๗
๒. ควนโดน	๒	๑๑๑	๑๓	๒๐๔	๗	๑๘๗	๕๙	๑,๔๗๙
๓. ควนกาหลง	๑	๖๒	๘	๑๕๑	๖	๑๙๒	๗๘	๑,๐๘๘
๔. ท่าแพ	๔	๓๕๘	๑๓	๓๔๑	๗	๑๑๗	๖๙	๙๖๕
๕. ละงู	๒	๙๗	๘	๑๖๘	๑๕	๔๐๔	๑๑๒	๑,๖๒๗
๖. พังหว่า	-	-	๙	๒๙๐	๗	๑๗๐	๔๓	๗๓๒
๗. มະนัง	-	-	๘	๑๗๙	๑๑	๒๙๐	๖๔	๘๑๗
รวม	๑๓	๘๔๒	๗๔	๑,๖๑๕	๕๑	๑,๕๒๓	๔๗๐	๗,๕๑๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๓๒ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	อาสาสมัครเกษตร (ราย)												หมายเหตุ
	เกษตรและสหกรณ์	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรหมู่บ้าน	เศรษฐกิจการเกษตร	ปฏิรูปที่ดิน	ชวานาชั้นนำ	ยางพารา	อื่นๆ	
๑. เมืองสตูล	-	๕	๑๖	๑๑	๑๒	๗๒	๖๙	๑	๘	๒	๒๐	-	
๒. ควนโดน	-	๓	๒๘	๑๒	๑๘	๓๖	๓๑	๑	-	๑	๑๐	-	
๓. ควนกาหลง	-	๔	๑๔	๑๒	๑๒	๓๖	๓๒	๑	๔	๑	๒๙	-	
๔. ท่าแพ	-	๒	๑๒	๑๙	๒๑	๓๖	๓๑	๑	-	๑	๑๗	-	
๕. ละงู	-	๒	๒๕	๑๖	๑๖	๖๔	๖๑	๑	๑๐	๒	๒๓	-	
๖. พังหว่า	-	๑	๑๓	๒๐	๑๔	๔๑	๓๕	๑	๑๑	-	๖	-	
๗. มະนัง	-	๔	๑๐	๑๒	๑๘	๒๒	๑๙	๑	-	-	๔	-	
รวม	-	๒๑	๑๑๘	๑๐๒	๑๑๑	๓๐๗	๒๗๘	๗	๓๓	๗	๑๐๙	-	

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, โครงการชลประทานสตูล, สถานีพัฒนาที่ดินสตูล, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๓๓ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. มะนัง	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ ๓๔ จำนวน Smart farmer ของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน Smart farmer ของจังหวัด (ราย)		
	ด้านปศุสัตว์	ด้านเกษตร	ด้านประมง
๑. เมืองสตูล	๖	๒๐	๗๓
๒. ควนโดน	๖	๒๐	๗๐
๓. ควนกาหลง	๖	๒๐	๑๕๗
๔. ท่าแพ	๖	๒๐	๙๐
๕. ละงู	๖	๒๐	๘๑
๖. ทุ่งหว้า	๕	๒๐	๑๒๐
๗. มะนัง	๕	๒๐	๑๓๙
รวม	๔๐	๑๔๐	๗๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๕ แสดงข้อมูล Young Smart farmer ของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. เมืองสตูล	๕
๒. ควนโดน	๕
๓. ควนกาหลง	๘
๔. ท่าแพ	๔
๕. ละงู	๔
๖. ทุ่งหว้า	๔
๗. มะนัง	๒
รวม	๓๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๖ แสดงแหล่งแปรรูปของจังหวัด

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร (แห่ง)	สหกรณ์ กองทุนสวนยาง(แห่ง)	โรงงานปาล์มน้ำมัน (แห่ง)	กลุ่มแปรรูป (แห่ง)
๑. เมืองสตูล	๑๖	๓	-	๓
๒. ควนโดน	๑๑	๑	-	๑
๓. ควนกาหลง	๗	๕	๑	๒
๔. ท่าแพ	๑๐	๔	๑	๓
๕. ละงู	๘	๒	๑	๓
๖. ทุ่งหว้า	๘	๒	-	๓
๗. มະนัง	๖	๑	-	๒
รวม	๖๖	๑๘	๓	๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

หมายเหตุ แหล่งแปรรูปเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และโรงงานปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๗ แสดงแหล่งกระจายสินค้าของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)
ท่าแพ	๑
รวม	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลได้มาจากคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และการรับฟังความคิดเห็นออนไลน์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยจะนำข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน สภาพปัญหา/อุปสรรค เป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗ –S Framework

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗ –S Framework

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑. จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ</p> <p>๒. มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๓. มีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๔. มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมินวัตกรรมการพัฒนาที่ดิน</p> <p>๕. มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน</p> <p>๖. มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง</p>	<p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>๒. เขตพื้นที่ทำการประมงมีจำกัด</p> <p>๓. เกษตรกรมีหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพการเกษตร</p> <p>๔. เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์</p>
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>๑. มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>๒. มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม</p> <p>๓. มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือ จำปาตะสตูล ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p>	<p>๑. ดินบางพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ</p> <p>๒. พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง และไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร</p> <p>๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลนของเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<p>หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐในจังหวัดสตูล มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ</p>	<p>สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย</p>

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
บุคลากร (Staff)	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูป ๒. บุคลากรภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงอย่างเคร่งครัดทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น	เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. เกษตรกรรุ่นใหม่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิมสามารถผสมผสานปรับใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร	เกษตรกรขาดองค์ความรู้และยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒. มีการบริหารจัดการน้ำได้ดีในเขตพื้นที่ชลประทาน	ไม่มีตลาดกลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตร
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	๑. มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว	สังคมเกษตรกรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตรจากรุ่นสู่รุ่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ด้วยวิธี SWOT Analysis

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑.๑ จุดแข็ง (Strength : S)

S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ

S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐในจังหวัดสตูล มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ

S๓ เกษตรกรรุ่นใหม่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมสามารถผสมผสานปรับใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร

S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน

S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำประมง

S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมีนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน

S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม

S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

S๑๐ มีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน

S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูป

S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำได้ดีในเขตพื้นที่ชลประทาน

S๑๕ บุคลากรภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงอย่างเคร่งครัดทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

S๑๖ มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือจำปาตะสตูล ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness :W)

W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก

W๒ สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย

W๓ ดินบางพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

W๔ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง และไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร

W๕ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์

W๖ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย

W๗ ไม่มีตลาดกลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตร

W๘ เขตพื้นที่ทำการประมงมีจำกัด

W๙ เกษตรกรมีหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพการเกษตร

W๑๐ เกษตรกรขาดองค์ความรู้และยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม

W๑๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

W๑๒ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลนของเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ

W๑๓ สังคมเกษตรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตรจากรุ่นสู่รุ่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย McKinsey ๗ -S Framework

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factor) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้นโดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง - รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท - ภาครัฐให้การสนับสนุนคนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดจนทั้งการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตการตลาดและราคาสินค้าเกษตร - โรคอุบัติใหม่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร เช่น ราคาสินค้าผลผลิต การส่งออก เป็นต้น - ราคายางการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น 	
<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรฮาลาลเพิ่มมากขึ้น - โรคอุบัติใหม่ส่งผลให้มีช่องทางตลาดสินค้าเกษตรแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น - สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ทำให้มีความต้องการพืชสมุนไพรมากขึ้น 	
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน 	
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตร

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร - สถานการณ์โรคระบาดในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น - สัตว์บางชนิดเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ทำลายผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ลิง, นก เป็นต้น) - การอพยพ/เคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสัตว์บางชนิดทำลายผลผลิตทางการเกษตร

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๒.๑ โอกาส (Opportunities : O)

O๑ นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น

O๒ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน

O๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง

O๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น

O๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดทั้งการท่องเที่ยว

O๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรฮาลาลเพิ่มมากขึ้น

O๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท

O๘ โรคอุบัติใหม่ส่งผลให้มีช่องทางตลาดสินค้าเกษตรแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น

O๙ ภาครัฐให้การสนับสนุนคนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม

O๑๐ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ทำให้มีความต้องการพืชสมุนไพรมากขึ้น

๒.๒ ภัยคุกคาม (Threats: T)

T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร

T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตการตลาดและราคาสินค้าเกษตร

T๓ โรคอุบัติใหม่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร เช่น ราคาผลผลิต การส่งออก เป็นต้น

T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าเกษตร

T๕ ราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น

T๖ สถานการณ์โรคระบาดในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น

T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร

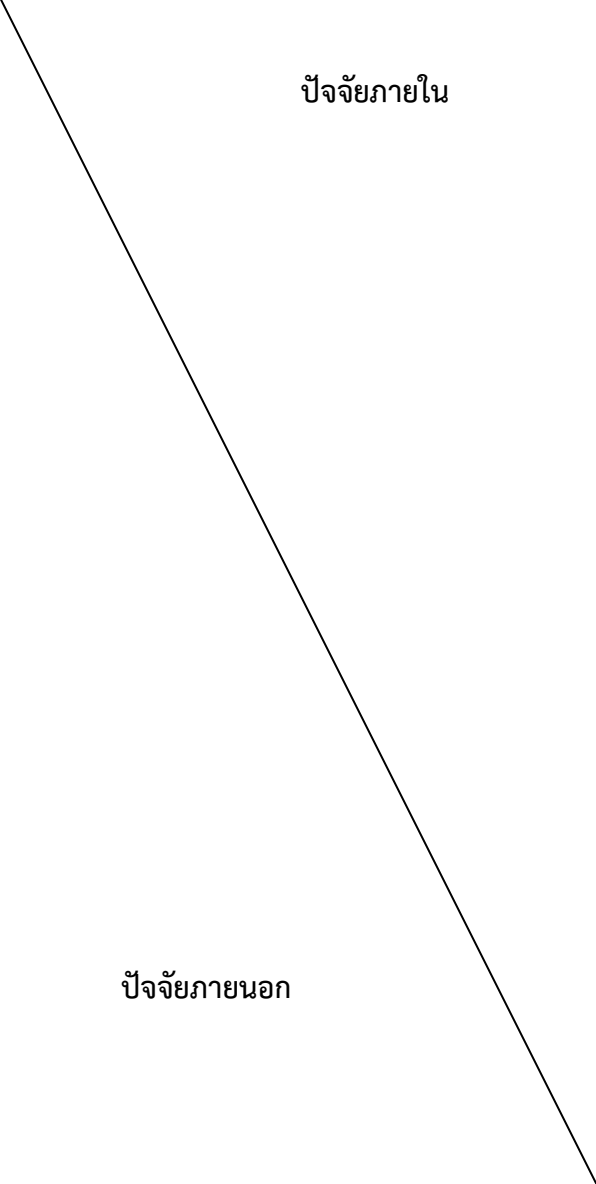
T๘ สัตว์บางชนิดเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ทำลายผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ลิง, นก เป็นต้น)

T๙ การอพยพ/เคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสัตว์บางชนิดทำลายผลผลิตทางการเกษตร

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๔๐ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ</p> <p>S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภาครัฐในจังหวัดสตูล มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ</p> <p>S๓ เกษตรกรรุ่นใหม่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมสามารถผสมผสานปรับใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร</p> <p>S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์ อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน</p> <p>S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง</p> <p>S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho:๔๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมินวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน</p>	<p>W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก</p> <p>W๒ สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย</p> <p>W๓ ดินบางพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ</p> <p>W๔ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน ในช่วงฤดูแล้ง และไม่มีแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร</p> <p>W๕ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์</p> <p>W๖ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย</p> <p>W๗ ไม่มีตลาดกลางรองรับและกระจายสินค้าเกษตร</p> <p>W๘ เขตพื้นที่ทำการประมงมีจำกัด</p> <p>W๙ เกษตรกรมีหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพการเกษตร</p> <p>W๑๐ เกษตรกรขาดองค์ความรู้และยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม</p> <p>W๑๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>W๑๒ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลนของเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ</p> <p>W ๑๓ สังคมเกษตรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตรจากรุ่นสู่รุ่น</p>
--	---	--

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม</p> <p>S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว</p> <p>S๑๐ มีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูป</p> <p>S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำได้ดีในเขตพื้นที่ชลประทาน</p> <p>S๑๕ บุคลากรภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงอย่างเคร่งครัดทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น</p> <p>S๑๖ มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือจำปาตะสตูล ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p>	
---	--	--

<u>โอกาส (ภายนอก)</u>	<u>SO</u>	<u>WO</u>
<p>๐๑ นโยบายภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น</p> <p>๐๒ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน</p> <p>๐๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง</p> <p>๐๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดจนการท่องเที่ยว</p> <p>๐๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรฮาลาลเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท</p>	<p><u>กลยุทธ์</u></p> <p>S_{๒,๓,๑๓}O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๘,๑๐,๑๒,๑๔}O_{๑,๒,๓,๔}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง <p>S_{๒,๓,๘,๑๒}O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๗,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๖,๘}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด <p>S_{๒,๓,๔,๖,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๕,๖,๘}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๓,๑๐,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๕,๖}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๓,๕,๖,๑๔,๑๕}O_{๑,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร <p>S_{๑,๒,๓,๔,๕,๖,๑๐,๑๒,๑๔}O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม <p>S_{๒,๗,๘}O_{๑,๒}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน <p>S_๒O_๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	<p><u>กลยุทธ์</u></p> <p>W_๑O_๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>W_๒O_{๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>W_{๓,๔}O_{๑,๔}</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร <p>W_{๕,๙}O_{๑,๗}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร <p>W_{๖,๘}O_{๑,๒,๓,๔,๖}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>W_๗O_{๑,๒,๓}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

<p>๐ โอกาส (ภายนอก)</p> <p>๐๘ โรคอุบัติใหม่ส่งผลให้มีช่องทางตลาดสินค้าเกษตรแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๐๙ ภาครัฐให้การสนับสนุนคนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๐๑๐ สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ทำให้มีความต้องการพืชสมุนไพรมากขึ้น</p>		
<p>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร</p> <p>T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตการตลาดและราคาสินค้าเกษตร</p> <p>T๓ โรคอุบัติใหม่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร</p> <p>T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร</p> <p>T๕ ราคาย่อยการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>T๖ สถานการณ์โรคระบาดในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร</p> <p>T๘ สัตว์บางชนิดเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ทำลายผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ลิง, นก เป็นต้น)</p> <p>T๙ การอพยพ/เคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสัตว์บางชนิดทำลายผลผลิตทางการเกษตร</p>	<p>ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S_{๒,๓,๘}T_๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>S_{๒,๓,๑๓,๑๖}T_๒</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร <p>S_{๒,๑๓}T_๔</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร <p>S_๒T_๗</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ - การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และการถ่ายทอดสู่เกษตรกร - การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร 	<p>WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W_{๑,๒}T_๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer <p>W_๓T_{๑,๒}</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“สตูล เมืองเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรสู่ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer), สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง (Smart Group)

๒.๒ พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

๒.๓ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

๒.๔ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๕ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพองค์กรภาครัฐด้านการเกษตร

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเพิ่มศักยภาพเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) สร้างและพัฒนารวมกลุ่มสู่สถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง (Smart Group)

๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

๓.๓ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างภูมิคุ้มกันและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization)

๓.๔ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและบริหารจัดการองค์กรภาครัฐ พัฒนากาการเกษตรสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart) ส่งเสริมเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาสู่สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง (Smart Group)

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer

๒. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

- ส่งเสริมและพัฒนาอายุเกษตรกร
- การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการผลิต
- การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน เป็นต้น
- การสร้างรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร เช่น การใช้วัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องมือเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น
- สร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

- ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการพัฒนาอาชีพการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ เป็นต้น
- ส่งเสริมการสร้างกลุ่มเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร เช่น การเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มทั้งภายในและนอกจังหวัด
- พัฒนายกระดับสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง Smart Group
- การสร้างตัวช่วยในการพัฒนาภาคการเกษตร เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้าน
- ส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครเกษตร
- ส่งเสริมการพัฒนาภาคการเกษตรแบบพลังประชารัฐอย่างมีส่วนร่วม โดยเกษตรกรต้นแบบ ประชาชนชาวบ้าน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน
- ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการเกษตรยังชีพในครัวเรือน
- ส่งเสริมการปลูกพืชแซมและพืชร่วม
- ส่งเสริมโครงการพระราชดำริตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนกล้า/บัญชีครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์ม/โรงงาน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน(GAP, GMP, HACCP สินค้า GI Pre GAPและ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น) (แห่ง)
๒. จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) (ชนิด)
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนายกระดับเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร ตั้งแต่ระดับการผลิต การแปรรูปและการตลาด

- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
- ส่งเสริมและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP, GMP, HACCP, สินค้า GI, Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

- สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning by Agri-Map)

- ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริมการผลิตการเกษตรแบบกลุ่มผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจและเกษตรพันธะสัญญา (Contract Farming)

- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- ส่งเสริมการผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของ

ตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

- ส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร
- การสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

- สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาดสินค้าเกษตร

- การจัดงานมหกรรมสินค้าเกษตร

- การส่งเสริมตลาดชุมชน

- สร้างจังหวัดคู่ค้า

- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ (E-Commerce)

- ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตภาคการเกษตรสู่การตลาดทั้งในและนอกจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความสมดุล และยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ดินได้รับการจัดการและฟื้นฟู (ไร่)
๒. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาและแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและ น้ำได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู
๓. จำนวนพื้นที่รับน้ำจากระบบชลประทานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๑ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรดิน

- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรประมง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกร
- ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

ผลิตหรือประกอบธุรกิจการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยนำหลักการสีเขียว (Green) มาใช้ในโซ่อุปทาน ตั้งแต่การเลือกใช้วัตถุดิบสีเขียว (Green Material) การจัดซื้อสีเขียว (Green Purchasing) การผลิตสีเขียว (Green Production) การบรรจุภัณฑ์สีเขียว (Green Packing) การตลาดสีเขียว (Green Markets) การสร้างตราสินค้าสีเขียว (Green Branding) และการขนส่งสีเขียว (Green Logistics)

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การปลูกพืชหลังฤดูเก็บเกี่ยว, การปลูกพืชแซมและพืชร่วม, การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมงน้ำจืด แบบผสมผสาน เป็นต้น
- การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรการเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้

- ๒. พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐให้เป็นผู้มืออาชีพ (Smart Officers)

ตัวชี้วัด

- ๑. จำนวนบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวสู่ Smart Officer
- ๒. จำนวนเกษตรกรเครือข่ายที่เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติงานภาคการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และการถ่ายทอดสู่เกษตรกร

- ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นต้น
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การสร้างเครือข่ายช่วยปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น
- การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อ (Mass Media) เช่น โทรทัศน์ วิทยุ Social Media เป็นต้น
- การจัดทำแปลงเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ

- การจัดงบประมาณเฉพาะในการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
- การสร้างกลไกในการปฏิบัติงานทุกระดับ เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบประชารัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร

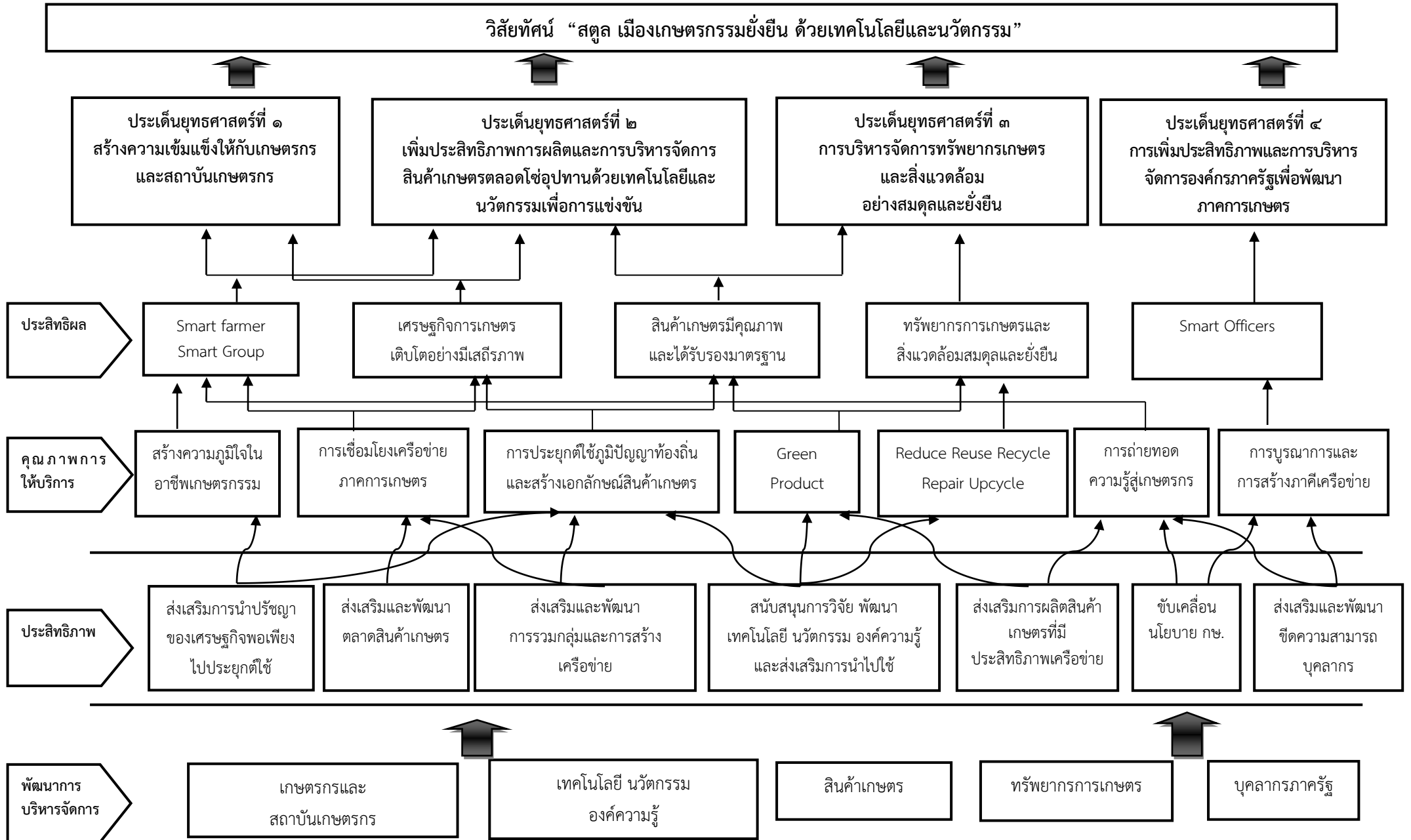
- สร้างและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การพัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร
- การสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตรประชาชน ชาวบ้านรวมพลคนกระทรวงเกษตร เป็นต้น

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๑.๑ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดย ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๑.๑ จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer	๑๙๒ ราย	๑๙๒ ราย	๑๙๒ ราย	๑๙๒ ราย	๑๙๒ ราย	๙๖๐ ราย	๑.๑ การพัฒนาศักยภาพ เกษตรกรสู่การเป็นSmart Farmer ๑.๓ การส่งเสริมและ สนับสนุนการทำเกษตร ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
	๑.๒ เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart) ส่งเสริม เกษตรกรเป็นเกษตรกร ปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาสู่สถาบันเกษตรกร เข้มแข็ง (Smart Group)	๑.๒ จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่ได้รับการ ยกระดับความเข้มแข็ง	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๖๐ แห่ง ๕๘ กลุ่ม	๑.๑ การสร้างและพัฒนา สถาบันเกษตรกร และการ เชื่อมโยงเครือข่ายภาค การเกษตร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการบริหารจัดการ สินค้าเกษตรตลอดโซ่ อุปทาน ด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน	๒.๑ เพื่อสนับสนุน กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร ไปสู่คุณภาพและมาตรฐาน	๑. จำนวนแปลง/จำนวน ฟาร์ม/โรงงาน ที่ได้รับการ รับรองมาตรฐาน(GAP, GMP, HACCP สินค้า GI Pre GAPและ เกษตร อินทรีย์ เป็นต้น) (แห่ง)	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๑๕ เรื่อง	๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุน การวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร
	๒.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโซ่อุปทาน สินค้าเกษตร	๒. จำนวนชนิดสินค้าที่มี การพัฒนาตามนโยบาย เขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) (ชนิด)	๓๙๒ แปลง	๓๙๒ แปลง	๓๙๒ แปลง	๓๙๒ แปลง	๓๙๒ แปลง	๑,๙๖๐ แปลง	๒.๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้ มาตรฐานตามความต้องการ ของตลาด
			๑๔ ฟาร์ม	๑๔ ฟาร์ม	๑๔ ฟาร์ม	๑๔ ฟาร์ม	๑๔ ฟาร์ม	๗๐ ฟาร์ม	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐			
			๒๑ แห่ง	๒๑ แห่ง	๒๑ แห่ง	๒๑ แห่ง	๒๑ แห่ง	๑๐๕ แห่ง	๒.๓ ส่งเสริม การสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	
			๑๒ แห่ง	๔ แห่ง	๔ แห่ง	๔ แห่ง	๔ แห่ง	๒๘ แห่ง	๒.๔ ส่งเสริม และพัฒนา ตลาดสินค้าเกษตร	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการ ทรัพยากรเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพเกิดความสมดุล และยั่งยืน	๑. จำนวนพื้นที่ดินที่ได้รับ การจัดการและฟื้นฟู (ไร่)	๓,๖๘๖.๕ ไร่	๓,๖๘๖.๕ ไร่	๓,๖๘๖.๕ ไร่	๓,๖๘๖.๕ ไร่	๓,๖๘๖.๕ ไร่	๑๘,๔๓๒.๕ ไร่	๓.๑ ฟื้นฟู และอนุรักษ์ ทรัพยากรทางการเกษตร	
		๒. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นา และแหล่งน้ำเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำได้รับ การพัฒนาและฟื้นฟู	๘๐ แห่ง	๘๐ แห่ง	๘๐ แห่ง	๘๐ แห่ง	๘๐ แห่ง	๘๐ แห่ง	๔๐๐ แห่ง	๓.๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม
		๓. จำนวนพื้นที่รับน้ำจาก ระบบชลประทานเพิ่มขึ้น	๙ แห่ง	๖ แห่ง	๕ แห่ง	๒ แห่ง	- แห่ง	๒๒ แห่ง	๒๒ แห่ง	๓.๓ ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาค การเกษตรให้เกิดประโยชน์ สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและ การบริหารจัดการองค์กร ภาครัฐเพื่อพัฒนาภาค การเกษตร	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารงานแบบบูรณาการทั้ง ด้านบุคลากรการเกษตร ภาครัฐและกระบวนการ ทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องมีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้	๑. จำนวนบุคลากรของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพเพื่อก้าวสู่ Smart Officer	๖๐ ราย	๖๐ ราย	๖๐ ราย	๖๐ ราย	๖๐ ราย	๓๐๐ ราย	๔.๑ การพัฒนาองค์ความรู้ แก่เจ้าหน้าที่ และการ ถ่ายทอดสู่เกษตรกร	
		๒. จำนวนเกษตรกร เครือข่ายที่เป็นผู้ช่วยใน การปฏิบัติงานภาค การเกษตร	๒ แห่ง ๖๙ ราย	๒ แห่ง -	๒ แห่ง -	๒ แห่ง -	๒ แห่ง -	๒ แห่ง ๖๙ ราย	๒ แห่ง ๖๙ ราย	๔.๒ เสริมสร้างการ ปฏิบัติงานแบบบูรณาการ
	๒. พัฒนาศักยภาพการเกษตร ภาครัฐให้ป็นมืออาชีพ (Smart Officers)		๑๕๑ ราย	๑๕๑ ราย	๑๕๑ ราย	๑๕๑ ราย	๑๕๑ ราย	๗๕๕ ราย	๔.๓ การสร้างความพร้อม ในการปฏิบัติงานขององค์กร	

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ			
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม		
การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	กรมส่งเสริมการเกษตร	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer	กรมปศุสัตว์	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๐๕,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-	
	โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	กรมพัฒนาที่ดิน	๓๑๑,๘๐๐	๓๑๑,๘๐๐	๓๑๑,๘๐๐	๓๑๑,๘๐๐	๓๑๑,๘๐๐	๓๑๑,๘๐๐	๑,๕๕๙,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-	
	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)	การยางแห่งประเทศไทย	๓๑๒,๖๐๐	๓๑๒,๖๐๐	๓๑๒,๖๐๐	๓๑๒,๖๐๐	๓๑๒,๖๐๐	๓๑๒,๖๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล	-	
	พัฒนาการจัดการอาหารทะเลเลี้ยงโคเนื้อ	กรมปศุสัตว์	๙๘,๖๐๐	๙๘,๖๐๐	๙๘,๖๐๐	๙๘,๖๐๐	๙๘,๖๐๐	๙๘,๖๐๐	๔๙๓,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	-	
	โครงการสร้างทักษะอาชีพด้านการขยายพันธุ์พืชให้แก่เยาวชนเกษตรกรจังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัด	๑๒๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๒๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรระบบเกษตรแบบผสมผสานสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	งบพัฒนาจังหวัด	๔๒๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๔๒๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนากฎหมายเกษตรกร	งบพัฒนาจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเลี้ยงฝังโพรงเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร	งบพัฒนาจังหวัด	๗,๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๗,๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคเกษตรกร	โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (ราย)	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	กรมการข้าว	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๔๔,๒๕๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างอาชีพเพิ่มรายได้	งบพัฒนาจังหวัดพัทลุง	๑,๖๗๐,๐๐๐	๑,๖๗๐,๐๐๐	๑,๖๗๐,๐๐๐	๑,๖๗๐,๐๐๐	๑,๖๗๐,๐๐๐	๘,๓๕๐,๐๐๐	สนง.พัฒนาฝีมือแรงงานสตูล	-
	โครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านเทคโนโลยีการดูแลพืชผลทางการเกษตรแบบยั่งยืน	งบพัฒนาจังหวัดพัทลุง	๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล	-
	โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ทต.ทุ่งหว้า	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ทต.ทุ่งหว้า	-
	โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลเมืองสตูล	ทม.สตูล	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ทม.สตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ผู้ปลูกผลไม้ประจําถิ่น	อบต.ควนสตอ	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตรอำเภอ
	โครงการด้านเศรษฐกิจพอเพียง	อบต.นิคมพัฒนา	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	อบต.นิคมพัฒนา	-
	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๔๔,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
			๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๕๗๘,๑๐๐	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	-	
	ศูนย์วิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมปศุสัตว์	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๑๑๕,๖๒๐	๕๗๘,๑๐๐	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	-
	โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๑๕,๕๐๕	๑๑๕,๕๐๕	๑๑๕,๕๐๕	๑๑๕,๕๐๕	๑๑๕,๕๐๕	๑๑๕,๕๐๕	๕๗๗,๕๒๕	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๓,๔๘๖,๓๔๐	๓,๔๘๖,๓๔๐	๓,๔๘๖,๓๔๐	๓,๔๘๖,๓๔๐	๓,๔๘๖,๓๔๐	๓,๔๘๖,๓๔๐	๑๗,๕๓๑,๗๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร (พัฒนาความสามารถด้านการเงินการบัญชีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๒๒๑,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศาหกิจ (ยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้วยกลไกการจัดทำบัญชี)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๑๕,๕๐๐	๑๑๕,๕๐๐	๑๑๕,๕๐๐	๑๑๕,๕๐๐	๑๑๕,๕๐๐	๑๑๕,๕๐๐	๕๗๗,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร (พัฒนาศักยภาพด้านบัญชีวิสาหกิจชุมชนเพื่อการแข่งขัน)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๕๖๑,๗๕๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (สร้างความรู้ความเข้มแข็งการบริหารจัดการการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่ม	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๑๒,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒๓,๕๗๐	๒๓,๕๗๐	๒๓,๕๗๐	๒๓,๕๗๐	๒๓,๕๗๐	๒๓,๕๗๐	๑๑๗,๘๕๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการ: ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรม: พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	กรมประมง	๑๒๑,๗๐๐	๑๒๑,๗๐๐	๑๒๑,๗๐๐	๑๒๑,๗๐๐	๑๒๑,๗๐๐	๑๒๑,๗๐๐	๖๐๘,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
	โครงการ: ส่งเสริมอาชีพประมง กิจกรรม: ส่งเสริมและสนับสนุนการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	กรมประมง	๒๘๔,๐๐๐	๒๘๔,๐๐๐	๒๘๔,๐๐๐	๒๘๔,๐๐๐	๒๘๔,๐๐๐	๒๘๔,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จัตสตุล	-
	โครงการ : ส่งเสริมอาชีพประมง กิจกรรม: พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรมประมง	๑๘๒,๑๐๐	๑๘๒,๑๐๐	๑๘๒,๑๐๐	๑๘๒,๑๐๐	๑๘๒,๑๐๐	๑๘๒,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จัตสตุล	-
	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบัน เกษตรกรชาวนายาง	การยางแห่งประเทศไทย	๓,๐๔๗,๐๘๐	๓,๐๔๗,๐๘๐	๓,๐๔๗,๐๘๐	๓,๐๔๗,๐๘๐	๓,๐๔๗,๐๘๐	๓,๐๔๗,๐๘๐	การยางแห่งประเทศไทย	-
	โครงการพัฒนาอาชีพผลิตพันธุ์พืช อาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ สตูล	-
	โครงการศูนย์การเรียนรู้การพัฒนา อาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่าย ในจังหวัดชายแดนใต้	กรมปศุสัตว์	๑๐๗,๒๐๐	๑๐๗,๒๐๐	๑๐๗,๒๐๐	๑๐๗,๒๐๐	๑๐๗,๒๐๐	๑๐๗,๒๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ สตูล	-
	โครงการปรับปรุงอาคาร เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิต และการแปรรูป พริกไทยสุ้งงูเป	งบพัฒนา จังหวัด	๘๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๘๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร เกษตรกรหมู่บ้านให้เป็นต้นแบบทาง การเกษตร	งบพัฒนา จังหวัด	๘๕,๐๐๐	-	-	-	-	๘๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
การส่งเสริมและสนับสนุนการทำ การเกษตรตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปรางมวง	งบกรม ประมง	๒๓๙,๕๐๐	๒๕๙,๕๐๐	๒๗๙,๕๐๐	๒๙๙,๕๐๐	๓๑๙,๕๐๐	๑,๓๓๗,๕๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	๑.ศพจ.สตูล ๒.ศพท.สตูล
	โครงการประชุมบูรณาการ จังหวัด	งบพัฒนา จังหวัด	๖,๕๐๐	-	-	-	-	๖,๕๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป ภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร	งบพัฒนา จังหวัด	๔๐,๘๐๐	-	-	-	-	๔๐,๘๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	ขับเคลื่อนอนาคตสตูลด้านการเกษตร	อบจ.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสตูล	-
	จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง และแปลงสาธิตเศรษฐกิจ พอเพียง ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล	อบต.ปาล์ม พัฒนา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อบต.ปาล์มพัฒนา	-
	โครงการส่งเสริมแนวทางการเกษตร ทฤษฎีใหม่	สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	๕,๓๘๘	๕,๓๘๘	๕,๓๘๘	๕,๓๘๘	๕,๓๘๘	๒๖,๙๔๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	สนับสนุนโครงการพัฒนาศูนย์ เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๖๕๓,๕๐๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	โครงการส่งเสริมการค้าเงินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๕,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันสวนยางพารา	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	กรมปศุสัตว์	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	๑๙๖,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน	กรมพัฒนาที่ดิน	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	๗๗,๘๘๘	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	
	โครงการส่งเสริมการค้าเงินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน (เกษตรผสมผสาน)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	๒๐,๗๔๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	๓๐,๑๗๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	
	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (พัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำบัญชี)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	๑๖๓,๘๕๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	
	โครงการ : พัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน. กิจกรรม : ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	กรมประมง	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการ : พัฒนาอาชีพและส่งเสริมอาชีพด้านการประมงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	กรมประมง	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๒๒๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ด้วยการพัฒนาแบบผสมผสาน ตามศาสตร์พระราชา	งบพัฒนาจังหวัด	๒,๒๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๒๘๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (ราย)	สำนักงานการปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	สำนักงานการปฏิบัติที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	กรมการข้าว	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๖๒,๕๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	ประมงสร้างอาชีพชุมชนเพื่อการฟื้นฟูวิถีชีวิตโคก-๑๙	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๑.ศพจ.สตูล ๒.ศพท.สตูล
	โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ร.ตชด/ร.ร.เพียงหลวง)	งบกรมประมง	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศพจ.สตูล
	ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	งบกรมประมง	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศพจ.สตูล
	โครงการคลีนคิดเกษตรกรอื่นที่	งบกรมประมง	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๖๒,๕๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศพจ.สตูล ศพท.สตูล
	โครงการเกษตรผสมผสาน ตามศาสตร์พระราชา จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัด	๑,๑๔๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๑๔๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	ฝึกอบรมด้านอาชีพและเกษตรกรพอเพียง	อบต.ปาล์มพัฒนา	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	อบต.ปาล์มพัฒนา	-
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	อบต.ละงู	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	อบต.ละงู	-
	โครงการแปลงสาธิตเกษตรกรพอเพียงตามแนวพระราชดำริ	อบต.ละงู	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อบต.ละงู	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม	
	โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้เกษตรกรในพื้นที่	อบต.ละงู	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	อบต.ละงู	
	โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับเกษตรกรประชาชน ยาวชน ในพื้นที่	อบต.ละงู	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อบต.ละงู	
	โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การประกอบอาชีพทางการเกษตร	อบต.น้ำพุต	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๒,๗๕๐,๐๐๐	อบต.น้ำพุต	
	โครงการเศรษฐกิจพอเพียง	อบต.ควนสตอ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตรอำเภอ
	โครงการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	อบต.วังประจัน	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อบต.วังประจัน	
	โครงการตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง	อบต.ทุ่งบุหลัง	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อบต.ทุ่งบุหลัง	
	โครงการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	อบต.ท่าเรือ	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	อบต.ท่าเรือ	
	รวม ๕๖ โครงการ งบประมาณ		๒๔,๕๒๗,๖๕๕	๑๖,๑๐๐,๓๕๑	๑๖,๑๒๕,๓๕๑	๑๖,๑๕๐,๓๕๑	๑๖,๑๗๕,๓๕๑	๑๖,๑๙๙,๓๕๑	๑๒๖,๑๖๐,๓๓๕		

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๘๒๐,๐๐๐	๘๒๐,๐๐๐	๘๒๐,๐๐๐	๘๒๐,๐๐๐	๘๒๐,๐๐๐	๘๒๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมพัฒนาที่ดิน	๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐	๖๖,๕๐๐	๓๓๒,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	๒๘,๐๕๐	๒๘,๐๕๐	๒๘,๐๕๐	๒๘,๐๕๐	๒๘,๐๕๐	๒๘,๐๕๐	๑๔๐,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร	โครงการรวบรวมภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการรายย่อยของจังหวัดสตูล	จังหวัดสตูล	๒๗๕,๖๒๐	-	-	-	-	-	๒๗๕,๖๒๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรสตูล	-
	เทคโนโลยีการผลิตกาแฟครบวงจร	จังหวัดสตูล	๔๓๓,๕๐๐	-	-	-	-	-	๔๓๓,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรสตูล	-
	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๑๒๖,๕๐๐	๖๓๒,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร	โครงการพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง	กรมปศุสัตว์	๙๕,๕๐๐	๙๕,๕๐๐	๙๕,๕๐๐	๙๕,๕๐๐	๙๕,๕๐๐	๙๕,๕๐๐	๔๗๗,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
	คลังอาหารชุมชน ตำบลเข้มแข็ง	จังหวัดสตูล	๒,๒๕๕,๒๒๕	-	-	-	-	-	๒,๒๕๕,๒๒๕	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล	-
	พัฒนา Smart Farmer เป็น Smart Entrepreneur	จังหวัดสตูล	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด	โครงการส่งเสริมอาชีพพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	ทต.ทุ่งหว้า	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ทต.ทุ่งหว้า	กลุ่มของฝาก ชมวิวกาอ้อย
	โครงการจัดตั้งกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเล (ปลาแห้ง ปลาเค็ม)	ทต.ทุ่งหว้า	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ทต.ทุ่งหว้า	กลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์ อาหารทะเล
	โครงการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีตำบลควนสตอ	อบต.ควนสตอ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตร อำเภอ/ศูนย์ฯ
	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๖,๕๐๐	๗๖,๕๐๐	๗๖,๕๐๐	๗๖,๕๐๐	๗๖,๕๐๐	๗๖,๕๐๐	๓๘๒,๕๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	สำนักงาน เกษตรอำเภอ ทุกอำเภอ
	โครงการเกษตรอินทรีย์	กรมส่งเสริมการเกษตร	๓๐,๗๕๐	๓๑,๒๕๐	๓๑,๗๕๐	๓๒,๒๕๐	๓๒,๗๕๐	๓๒,๗๕๐	๑๕๘,๗๕๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	สำนักงาน เกษตรอำเภอ ทุกอำเภอ
	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่	กรมปศุสัตว์	๕๖,๗๕๐	๕๖,๗๕๐	๕๖,๗๕๐	๕๖,๗๕๐	๕๖,๗๕๐	๕๖,๗๕๐	๒๘๓,๗๕๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร	งบพัฒนาจังหวัด	๘๕๑,๕๐๐	-	-	-	-	-	๘๕๑,๕๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (อินทรีย์)	กรมวิชาการเกษตร	๒๖,๕๒๐	๒๖,๕๒๐	๒๖,๕๒๐	๒๖,๕๒๐	๒๖,๕๒๐	๒๖,๕๒๐	๑๓๒,๕๒๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร	-
	กิจกรรม จดทะเบียนตราตรวจสอบแหล่งผลิตพืช Gap	กรมวิชาการเกษตร	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๑,๓๖๖,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-
	กิจกรรม ตรวจสอบรับรองและควบคุมมาตรฐาน (พรบ.)	กรมวิชาการเกษตร	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๒๕๒,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
			๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนากรมเกษตร สตูล	-
	กิจกรรมตรวจปัจจัยการผลิตพืชศัตรูพืชและออกไปรับรองและควบคุมตามพรบ.ตรวจสต้ออกยาง	กรมวิชาการเกษตร	๗๙๑,๘๖๐	-	-	-	-	๗๙๑,๘๖๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนากรมเกษตร สตูล	-
	โครงการรวบรวมพันธุ์จำปาอะละจีจังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัด	๓๘๕,๓๕๐	๓๘๕,๓๕๐	๓๘๕,๓๕๐	๓๘๕,๓๕๐	๓๘๕,๓๕๐	๑,๙๐๖,๗๕๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนากรมเกษตร สตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมประมง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนากรม เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จังหวัดสตูล	สำนักงาน ประมง จังหวัดสตูล
	โครงการ : พัฒนากษัตริย์กรรรมยั่งยืน. กิจกรรม : พัฒนากษัตริย์กรรรมยั่งยืน	กรมประมง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนากรม เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จังหวัดสตูล	สำนักงาน ประมง จังหวัดสตูล
	ส่งเสริมการทำสวนยางตามมาตรฐาน การจัดการป่ามอ้อยยั่งยืน	การยางแห่งประเทศไทย	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดสตูล	-
	ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์	๓๘๗,๙๐๐	๓๘๗,๙๐๐	๓๘๗,๙๐๐	๓๘๗,๙๐๐	๓๘๗,๙๐๐	๑,๙๐๓,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ สตูล	-
	พัฒนาความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์	กรมปศุสัตว์	๘๕๑,๗๐๐	๘๕๑,๗๐๐	๘๕๑,๗๐๐	๘๕๑,๗๐๐	๘๕๑,๗๐๐	๔,๒๕๘,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์	-
	สำรองเสบียงสัตว์เพื่อพัฒนา การผลิตเนื้อ	กรมปศุสัตว์	๔๒,๓๐๐	๔๒,๓๐๐	๔๒,๓๐๐	๔๒,๓๐๐	๔๒,๓๐๐	๒๑๑,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	การจัดทำอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อฯ	กรมปศุสัตว์	๒๔,๖๐๐	๒๔,๖๐๐	๒๔,๖๐๐	๒๔,๖๐๐	๒๔,๖๐๐	๑๒๓,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	-
	การจัดทำอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะ-แกะฯ	กรมปศุสัตว์	๑๘,๒๐๐	๑๘,๒๐๐	๑๘,๒๐๐	๑๘,๒๐๐	๑๘,๒๐๐	๙๑,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	-
	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๒,๔๖๗,๘๐๐	-	-	-	-	๒,๔๖๗,๘๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไม้ผลคุณภาพ	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๖๑๒,๖๐๐	-	-	-	-	๖๑๒,๖๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	บริหารจัดการโรคราและแมลงศัตรูพืชเรียนโดยการใช้อินทรีย์ภัณฑ์	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๑,๐๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๐๘๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรครากพารา	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๑,๐๗๑,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๐๗๑,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการผลิตผักปลอดสารพิษ	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๒๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๑๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	การส่งเสริมยกระดับมาตรฐานสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานขึ้นปลอดภัย และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ตี (SL, GAP, กรมประมง, GAP มกษ.)	งบพัฒนาจังหวัด	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	กรมการข้าว	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๖๒,๕๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (อินทรีย์)	กรมวิชาการเกษตร	๒๖๕๒๐	๒๖๕๒๐	๒๖๕๒๐	๒๖๕๒๐	๒๖๕๒๐	๑๓๒,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	กิจกรรม จัดทะเบียนตราจสออบแหล่งผลิตพืช Gap	กรมวิชาการ เกษตร	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๒๗๓,๓๐๐	๑,๓๖๖,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-
	กิจกรรม ตรวจจับภัยการผลิตพืชศัตรูพืช และออกใบรับรองและควบคุมตาม พรบ.(พรบ.)	กรมวิชาการ เกษตร	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๐	๒๕๒,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-
	กิจกรรม ตรวจจับภัยการผลิตพืชศัตรูพืช และออกใบรับรองและควบคุมตาม พรบ.(ตรวจจสต้อยกยง	กรมวิชาการ เกษตร	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-
	โครงการเทคโนโลยีการผลิตกาแฟครบวงจร	งบพัฒนา จังหวัดสตูล	๑๖๕,๕๐๐	๑๓๕,๐๐๐	-	-	-	๔๓๓,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สตูล	-
	โครงการนำร่องหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์	งบพัฒนา จังหวัดสตูล	๑,๖๔๕,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๖๔๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร	อบจ.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร	อบต.ควน สตอ	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตร อำเภอ/ สำนักงานสภา เกษตรกร จังหวัดสตูล
	โครงการผลิตผลไม้ (จำปาตะ)	อบต.ควน สตอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตร อำเภอ/ สำนักงานสภา เกษตรกร จังหวัดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ							หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม		
ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	ส่งเสริมอาชีพ/กลุ่มอาชีพในตำบลนิคมพัฒนา	อบต.นิคมพัฒนา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	อบต.นิคมพัฒนา	-
	ฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อบต.นิคมพัฒนา	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	อบต.นิคมพัฒนา	-
	ฝึกอบรมอาชีพ	อบต.นิคมพัฒนา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อบต.นิคมพัฒนา	-
	โครงการจัดตั้งกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรในตำบล	อบต.วังประจัน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อบต.วังประจัน	-
	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมส่งเสริมการเกษตร	๖๖๐,๐๐๐	๗๑๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๙๐,๐๐๐	๘๓๐,๐๐๐	๘๗๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๓,๙๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ	กรมส่งเสริมการเกษตร	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๔๗๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจจังหวัดสตูล โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๖๗๖,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๖๗๖,๕๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๑๖๒,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๖๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์อัสสัมดีเลิศสาย ๔ในพื้นที่จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๒๔๕,๗๕๐	๑,๒๒๘,๙๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ด้านปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๖๖๕,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
			๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	-	
	โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	กรมพัฒนาที่ดิน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐ <td>สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล</td> <td>-</td>	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมพัฒนาที่ดิน	๔๓๖,๒๔๐	๔๓๖,๒๔๐	๔๓๖,๒๔๐	๔๓๖,๒๔๐	๔๓๖,๒๔๐	๔๓๖,๒๔๐	๒,๑๘๑,๒๐๐ <td>สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล</td> <td>-</td>	สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	-
	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร กิจกรรม : สนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	กรมประมง	๒๖๗,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	๑,๓๑๑,๕๐๐ <td>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล</td> <td>สำนักงาน ประมง จังหวัดสตูล</td>	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	สำนักงาน ประมง จังหวัดสตูล
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	กรมการข้าว	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๕๒๓,๘๖๐ <td>ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง</td> <td>-</td>	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	ส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้านและพัฒนาตลาดออนไลน์เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของจังหวัด	งบพัฒนาจังหวัด	๒,๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒,๑๕๐,๐๐๐ <td>สำนักงานประมงจังหวัดสตูล</td> <td>-</td>	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	กรมการข้าว	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๑๐๔,๗๗๒	๕๒๓,๘๖๐ <td>ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง</td> <td>-</td>	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนแสงอาทิตย์ในพื้นที่จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัด	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๖๒๕,๐๐๐ <td>สนง.พลังงานจังหวัดสตูล</td> <td>-</td>	สนง.พลังงานจังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนแสงอาทิตย์ในพื้นที่จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัด	๑๒๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	๑๒๕,๐๐๐ <td>สำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล</td> <td>-</td>	สำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล	-
	ยกระดับเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นที่สูงสินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๕๙๕,๐๐๐	๕๙๕,๐๐๐	๕๙๕,๐๐๐	๕๙๕,๐๐๐	๕๙๕,๐๐๐	๕๙๕,๐๐๐	๒,๓๘๐,๐๐๐ <td>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล</td> <td>-</td>	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นตำบลควนสตอ	อบต.ควนสตอ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	อำเภอ/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสตูล
	ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	อบต.นิคมพัฒนา	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	อบต.นิคมพัฒนา	
ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตร	โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการยกระดับสินค้าเกษตร	กรมพัฒนาที่ดิน	๗๖,๑๐๐	๗๖,๑๐๐	๗๖,๑๐๐	๗๖,๑๐๐	๗๖,๑๐๐	๓๘๐,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการบริหารจัดการกลางพารา	การยางแห่งประเทศไทย	๘๘,๒๐๐.๐๐	๘๘,๒๐๐.๐๐	๘๘,๒๐๐.๐๐	๘๘,๒๐๐.๐๐	๘๘,๒๐๐.๐๐	๘๘,๒๐๐.๐๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	กรมการข้าว	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	กรมการข้าว	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐,๐๐๐.๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้านและพัฒนาตลาดออนไลน์เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของจังหวัด	งบพัฒนาจังหวัด	๒,๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๑๕๐,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการก่อสร้างอาคารรวบรวมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๒,๘๓๓,๗๐๐	-	-	-	-	๒,๘๓๓,๗๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร	งบกรมการปกครอง	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	สตูลเกษตรแฟร์	อบจ.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการก่อสร้างศูนย์ผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตร	อบต.วัง ประจัน	๒๐๐,๐๐๐	-	๒๐๐,๐๐๐	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	อบต.วังประจัน	-
	รวม ๒๕ โครงการ งบประมาณ		๓๑,๓๓๖,๗๐๙	๑๑,๑๕๕,๕๐๕	๑๑,๓๕๐,๙๐๕	๑๑,๑๑๗,๕๐๕	๑๐,๗๖๗,๙๐๕	๑๐,๗๖๗,๙๐๕	๗๑,๑๖๑,๕๒๖		

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล	โครงการผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กรมพัฒนาที่ดิน	๒,๘๘๙,๕๐๐	๒,๘๘๙,๕๐๐	๒,๘๘๙,๕๐๐	๒,๘๘๙,๕๐๐	๒,๘๘๙,๕๐๐	๑๔,๘๘๗,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	กรมพัฒนาที่ดิน	๗๓๐,๐๐๐	๗๓๐,๐๐๐	๗๓๐,๐๐๐	๗๓๐,๐๐๐	๗๓๐,๐๐๐	๓,๖๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอนสูง	กรมพัฒนาที่ดิน	๔,๙๓๕,๕๐๐	๔,๙๓๕,๕๐๐	๔,๙๓๕,๕๐๐	๔,๙๓๕,๕๐๐	๔,๙๓๕,๕๐๐	๒๔,๖๗๗,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการ : ส่งเสริมการค้าเป็นงานเนื่องมาจากพระราชดำริ จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	กรมประมง	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๒๒๔,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตำบลกระอานและตำบลจีตโก๊สผู้พันธุ์จังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๔๙๒,๐๗๐	๔๙๒,๐๗๐	๔๙๒,๐๗๐	๔๙๒,๐๗๐	๔๙๒,๐๗๐	๒,๔๖๐,๓๕๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
การผลิตลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว (Holothuria scabra) เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากร	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๒๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๘๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	-	
การทำประมงทะเลลอยในจังหวัดสตูล และการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๓๙๘,๕๐๐	-	-	-	-	๓๙๘,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	-	
การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ "หอยตะเก็ก" ของชุมชนฝั่งทะเลอันดามัน อย่างยั่งยืน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	-	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	ความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๒๓,๓๐๐	๒๓,๓๐๐	๒๓,๓๐๐	๒๓,๓๐๐	๒๓,๓๐๐	๒๓,๓๐๐	๓๑๖,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหารสัตว์ สตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรปราศแมลง	กรมการข้าว	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๘,๘๕๐	๔๔,๒๕๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ สร้างที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเลชายฝั่ง เพื่อ ความมั่นคงทางอาหารทะเลและหนุน เสริมเศรษฐกิจชุมชน	งบพัฒนา จังหวัดสตูล	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	๖,๕๒๕,๐๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาประมง ทะเลสตูล
	โครงการจัดการพัฒนาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ด้านการประมง	งบกรม ประมง	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาประมง ทะเลสตูล
	โครงการพัฒนาอาชีพชุมชนประมง	งบกรม ประมง	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาประมง ทะเลสตูล
	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่อง มาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สท.)	งบ อบต.	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อบต.เกตุรี	-
	โครงการก่อสร้าง : ฝายคลองห้วยก่า พร้อมอาคารประกอบ	กรม ชลประทาน	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทานที่ ๑๖	โครงการ ชลประทาน สตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝายห้วยลิเกพร้อม อาคารประกอบ	กรม ชลประทาน	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทานที่ ๑๖	โครงการ ชลประทาน สตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารอำนวยการ ปูนต้นกล้า ๑	กรม ชลประทาน	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทานที่ ๑๖	โครงการ ชลประทาน สตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	โครงการก่อสร้าง : อาคารบังคับน้ำบ้านซอย ๘	กรมชลประทาน	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารรับน้ำในเขตกเขาเขตร้อมอาคารประกอบ (ปชต.)	กรมชลประทาน	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายบ้านห้วยน้ำดำ	กรมชลประทาน	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารอัดน้ำบ้านซอย ๗	กรมชลประทาน	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารบังคับน้ำมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล		๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานสตูล	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านฝั่ง ๗ พร้อมระบบส่งน้ำ		๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานสตูล	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายคลองหลงหนา	กรมชลประทาน	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายห้วยไม้แก่น	กรมชลประทาน	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : คันกันน้ำเค็มบ้านเคยพร้อมอาคารประกอบ	กรมชลประทาน	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ							หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายคลองตอ พร้อมระบบส่งน้ำ	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายบ้านน้ำร้อน พร้อมระบบส่งน้ำ	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : คั้นก้นน้ำเค็มบ้านต้นหยงกลิง	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : คั้นก้นน้ำเค็มบ้านบากันใหญ่	กรมชลประทาน	-	-	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายบ้านค่ายรวมมิตร พร้อมระบบส่งน้ำ	กรมชลประทาน	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารอำนวยการบ้านคลองชูด	กรมชลประทาน	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายบ้านเกาะใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ	กรมชลประทาน	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : ฝ่ายเขาใหญ่หน้าพร้าพร้อมอาคารประกอบ	กรมชลประทาน	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล
	โครงการก่อสร้าง : อาคารอำนวยการบ้านนาแคพร้อมอาคารประกอบ	กรมชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ ๑๖	โครงการชลประทานสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	โครงการก่อสร้าง : คัดน้ำดื่มบ้าน สาครเหนือ	กรม ชลประทาน	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการก่อสร้าง สำนักงาน ชลประทานที่ ๑๖	โครงการ ชลประทาน สตูล
	ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเพื่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม	อบจ.	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการปรับปรุง ซ่อมแซมสระน้ำ และท่อส่งน้ำพื้นที่ หมู่ที่ ๓	ทต.ทุ่งหว้า	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ทต.ทุ่งหว้า	หน่วยงาน อื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง
	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์การปลูก พืชสมุนไพร	อบต.ละงู	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	อบต.ละงู	-
	โครงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำพื้นที่ป่าชายเลน ตำบลละงู	อบต.ละงู	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	อบต.ละงู	-
	โครงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำกรมพืชอื่น เนื่องมาจากพระราชดำริฯ	อบต.ควน สตอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตรอำเภอ
	โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์ปลูกป่าชุมชน	อบต.ควน สตอ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตร อำเภอ/ สำนักงานสภา เกษตรกร จังหวัดสตูล
	โครงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำกรมพืชอื่น เนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	อบต.เกตุรี	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อบต.เกตุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๓๕๖,๕๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ	รวมสำนักงานเกษตรอำเภอ
		กรมพัฒนาที่ดิน	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	กรมพัฒนาที่ดิน	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๔,๕๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
		กรมพัฒนาที่ดิน	๑,๘๓๔,๖๐๐	๑,๘๓๔,๖๐๐	๑,๘๓๔,๖๐๐	๑,๘๓๔,๖๐๐	๑,๘๓๔,๖๐๐	๙,๓๓๗,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	กรมพัฒนาที่ดิน	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๔๔๒,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
		กรมพัฒนาที่ดิน	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อบูรณาการภาคี	กรมพัฒนาที่ดิน	๒,๒๗๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๒๗๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
		กรมพัฒนาที่ดิน	๓๓๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดิน	-
	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง, กิจกรรม, จัดระเบียบการทำประมง	กรมประมง	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๙๔๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	-
		กรมประมง	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการประมง กิจกรรม: เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ	กรมประมง	๒๔๔,๖๐๑	๒๔๔,๖๐๑	๒๔๔,๖๐๑	๒๔๔,๖๐๑	๒๔๔,๖๐๑	๑,๒๒๓,๐๐๗	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการประมงกิจกรรมย่อย:บริหารจัดการสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ	กรมประมง	๒๑๕,๙๔๘	๒๑๕,๙๔๘	๒๑๕,๙๔๘	๒๑๕,๙๔๘	๒๑๕,๙๔๘	๑,๐๗๙,๕๓๙	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการพัฒนาฟาร์มต้นแบบโคกระบือ เพื่อผลิตก๊าซชีวภาพฯ	กรมปศุสัตว์	๑๐๐,๕๐๐	๑๐๐,๕๐๐	๑๐๐,๕๐๐	๑๐๐,๕๐๐	๑๐๐,๕๐๐	๕๐๒,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
	โครงการขยายผลเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์ และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์	กรมวิชาการเกษตร	๙๕,๐๐๐						ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	-
	โครงการส่งเสริมการจัดการขยะอินทรีย์ในชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์	งบ อบต.	๑๓๓,๙๕๐	๑๓๓,๙๕๐	๑๓๓,๙๕๐	๑๓๓,๙๕๐	๑๓๓,๙๕๐	๖๖๙,๗๕๐	อบต.เกร็ด	-
	อบรมการทำปุ๋ยชีวภาพ	อบต. ต้นหยงโป						๕๐๐๐๐	อบต.ต้นหยงโป	-
	อบรมเกษตรกรอินทรีย์	อบต. ต้นหยงโป						๕๐๐๐๐	อบต.ต้นหยงโป	-
	โครงการส่งเสริมพัฒนาการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์	อบต.ควนสตอ	๕๐๐๐๐	๕๐๐๐๐	๕๐๐๐๐	๕๐๐๐๐	๕๐๐๐๐	๒๕๐๐๐๐	อบต.ควนสตอ	เกษตรอำเภอ */สภาเกษตรกรฯ
	โครงการอบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยชีวภาพ	อบต.วัง ประจัน	๒๐๐๐๐	๒๐๐๐๐	๒๐๐๐๐	๒๐๐๐๐	๒๐๐๐๐	๑๐๐๐๐๐	อบต.วังประจัน	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	โครงการส่งเสริมการจัดการขยะอินทรีย์ในชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์	อบต.ควนสตอ	๑๓๓๙๕๐	๑๓๓๙๕๐	๑๓๓๙๕๐	๑๓๓๙๕๐	๑๓๓๙๕๐	๑๓๓๙๕๐	๒๖๙๗๕๐	อบต.เกตุตรี	-
ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็น	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	กรมส่งเสริมการค้า	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๙๕๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการค้า	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-map)	กรมพัฒนาที่ดิน	๒๒๗,๖๐๐	๒๒๗,๖๐๐	๒๒๗,๖๐๐	๒๒๗,๖๐๐	๒๒๗,๖๐๐	๒๒๗,๖๐๐	๑,๑๓๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๗๘,๔๐๐	๑๗๘,๔๐๐	๑๗๘,๔๐๐	๑๗๘,๔๐๐	๑๗๘,๔๐๐	๑๗๘,๔๐๐	๘๙๖,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	กรมปศุสัตว์	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	๔๙๐,๙๐๐	๔๙๐,๙๐๐	๔๙๐,๙๐๐	๔๙๐,๙๐๐	๔๙๐,๙๐๐	๔๙๐,๙๐๐	๒,๔๕๔,๕๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาสกิจกรรมจิตที่ดิน (ไร่)	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	รวม ๕๙ โครงการ งบประมาณ		๓๖๘,๙๙๔,๙๖๙	๑๘๓,๙๖๖,๕๖๙	๑๘๓,๙๖๖,๕๖๙	๑๘๓,๙๖๖,๕๖๙	๑๘๓,๙๖๖,๕๖๙	๑๘๓,๙๖๖,๕๖๙	๓,๙๖๖,๕๖๖,๕๖๙		

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์การภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และภาคถ่ายทอดสู่เกษตรกร	โครงการส่งเสริมและให้บริการทางการเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๒,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการดูแลรักษา และขยายพันธุ์พืชฟริกไทยสู่หนองเป	พต.ทุ่งหว้า	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	พต.ทุ่งหว้า	วิสาหกิจชุมชนฟริกไทยสู่หนองเป
เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	กรมพัฒนาที่ดิน	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านเป็นต้นแบบทางการเกษตร	งบประมาณจังหวัด	๘๕,๐๐๐	-	-	-	-	๘๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตรวจการสหกรณ์ประจำปี	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสหกรณ์	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๕,๘๐๐	๕,๘๐๐	๕,๘๐๐	๕,๘๐๐	๕,๘๐๐	๕,๘๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำระเบียบวิธีสหกรณ์	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำระเบียบวิธีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๓๓,๗๐๐	๓๓,๗๐๐	๓๓,๗๐๐	๓๓,๗๐๐	๓๓,๗๐๐	๑๖๘,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัณฑิต	กรมพัฒนาที่ดิน	๘,๒๐๐	๘,๒๐๐	๘,๒๐๐	๘,๒๐๐	๘,๒๐๐	๔๑,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
รวม ๘ โครงการ งบประมาณ			๓๐๔,๐๐๐	๒๘๙,๐๐๐	๒๘๙,๐๐๐	๒๘๙,๐๐๐	๒๘๙,๐๐๐	๑,๑๓๓,๖๐๐		

สรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ(บาท)
๑	โครงการประมงสร้างอาชีพชุมชนเพื่อการฟื้นฟู กู่วิกฤตโควิด-๑๙	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒	โครงการสร้างทักษะอาชีพด้านการขยายพันธุ์พืช ให้แก่เยาวชนเกษตรกรจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑๒๕,๐๐๐
๓	โครงการพัฒนาเกษตรกรระบบเกษตรแบบ ผสมผสานสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๔๒๕,๐๐๐
๔	โครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านเทคโนโลยี การดูแลพืชผลทางการเกษตรแบบยั่งยืน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล	๑๕๐,๐๐๐
๕	โครงการพัฒนาเยาวชนเกษตรกร	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล และอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	๒๐๐,๐๐๐
๖	โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล	๗,๒๐๐,๐๐๐
๗	โครงการปรับปรุงอาคาร เพื่อเพิ่มศักยภาพการ ผลิต และการแปรรูปพริกไทยสุโขงฮอแป	สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งหว้า	๘๐๐,๐๐๐
๘	โครงการประชุมบูรณาการการขับเคลื่อนแผน บริหารจัดการสินค้าเกษตรจังหวัดสตูล	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	๖,๕๐๐
๙	โครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปภายใต้ โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	๔๐,๘๐๐
๑๐	โครงการเกษตรผสมผสาน ตามศาสตร์พระราช าจังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑,๑๔๐,๐๐๐
๑๑	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ด้วย การเกษตรแบบผสมผสาน ตามศาสตร์พระราช า	สำนักงานเกษตรอำเภอละงู และ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	๒,๒๘๐,๐๐๐
๑๒	โครงการรวบรวมกาแฟโรบัสตาพันธุ์ดั้งเดิมของ จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๒๗๕,๖๒๐
๑๓	เทคโนโลยีการผลิตกาแฟครบวงจร	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๔๓๓,๕๐๐
๑๔	พัฒนา Smart Farmer เป็น Smart Entrepreneur	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	๓๕๐,๐๐๐
๑๕	ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนสู่ ความยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสตูล	สำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล	๑๒๕,๐๐๐
๑๖	พัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อความ ปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	๘๕๑,๕๐๐
๑๗	โครงการรวบรวมพันธุ์จำปาตะ GI จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	๗๙๑,๘๖๐

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ(บาท)
๑๘	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	๒,๔๖๗,๘๐๐
๑๙	โครงการนำร่องหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๑,๖๔๔,๐๐๐
๒๐	การส่งเสริมยกระดับมาตรฐานสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานชั้นปลอดภัย และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (SL, GAP กรมประมง, GAP มกษ.)	๑. สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	๔๐๐,๐๐๐
๒๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไม้ผลคุณภาพ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๖๑๒,๖๐๐
๒๒	โครงการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการผลิตผักปลอดสารพิษ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูลและอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	๒๑๐,๐๐๐
๒๓	บริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูทุเรียนโดยใช้สารชีวภัณฑ์	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑,๐๘๐,๐๐๐
๒๔	ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคยางพารา	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑,๐๗๑,๐๐๐
๒๕	ยกระดับเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นที่สู่สินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	๕๙๕,๐๐๐
๒๖	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ ในพื้นที่จังหวัดสตูล	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑๕๐,๐๐๐
๒๗	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจจังหวัดสตูล โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๖๗๖,๕๐๐
๒๘	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	๑๖๒,๐๐๐
๒๙	โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้านและพัฒนาตลาดออนไลน์ เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของจังหวัด	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๒,๑๕๐,๐๐๐
๓๐	โครงการก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร	สำนักงานเกษตรอำเภอละงู	๒,๙๔๓,๗๐๐
๓๑	อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เตากระแอมและเตาน้ำจืดใกล้สูญพันธุ์จังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	๔๙๒,๐๗๐

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ(บาท)
๓๒	การผลิตลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว (<i>Holothuria scabra</i>) เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากร	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	๒๘๐,๐๐๐
๓๓	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเลหายาก เพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเลและหนุนเสริมเศรษฐกิจชุมชน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	๑,๓๐๕,๐๐๐
๓๔	การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ “หอยตะเกา” ของชุมชนฝั่งทะเลอันดามัน อย่างยั่งยืน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล. อบต.แหลมสน อบต.ปากน้ำ	๑,๕๐๐,๐๐๐
๓๕	การทำประมงหอยลายในจังหวัดสตูล และการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	๓๙๘,๔๐๐
๓๖	โครงการกำจัดขยะอินทรีย์เพื่อชุมชนภาคใต้	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๓๓๐,๐๐๐
๓๗	โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๒,๒๗๐,๐๐๐
๓๘	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	๔๙๐,๙๐๐
๓๙	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้เป็นต้นแบบทางการเกษตร	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล	๘๕,๐๐๐
๔๐	คลังอาหารชุมชน ตำบลเข้มแข็ง สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างยั่งยืน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล	๒,๒๕๕,๒๒๕
รวมทั้งสิ้น			๔๘,๓๖๓,๙๗๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการประมงสร้างอาชีพชุมชนเพื่อการฟื้นฟูวิถีชีวิตโควิด-๑๙
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จากปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ในปัจจุบันทำให้มีผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชนทั้งภาคการผลิต การบริการ และการส่งออกสินค้าของประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ซึ่งต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก รวมถึงจังหวัดสตูลด้วย จึงต้องมีการทบทวนทิศทางเศรษฐกิจที่ยืดหลักเสาเดียวเพียงด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก มาใช้เศรษฐกิจฐานรากดั้งเดิมของประชาชนในจังหวัดสตูล คือด้านภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะด้านการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบด้วยสัตว์น้ำชายฝั่งและ สัตว์น้ำจืด เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้ เกิดความมั่นคงทางอาหารในจังหวัดสตูล และสามารถผลิตสินค้าสัตว์น้ำส่งออกไปต่างจังหวัดและต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่ชาวประมงพื้นบ้านหลังวิกฤตโควิด-๑๙ ๒. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร / แรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในจังหวัดสตูล
๔. เป้าหมาย	๑. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๗ อำเภอในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เครื่องมือประมงที่ไม่ทำลายล้างแก่ชาวประมงพื้นบ้าน ๒. การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๓. การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ชาวประมงพื้นบ้านได้รับการสนับสนุนเครื่องมือประมง ปีละ ๘๐๐ ราย ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปีละ ๑,๒๐๐ ราย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ชาวประมงพื้นบ้านมีอาชีพที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๒. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๓. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการสร้างทักษะอาชีพด้านการขยายพันธุ์พืชให้แก่เยาวชนเกษตรกรจังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก แผนแม่บทประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานรากเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และก่อให้เกิดการสร้างรายได้ด้วยตนเอง</p> <p>จากนโยบายรัฐบาลและสถานการณ์ราคาผลผลิตในประเทศตกต่ำอย่างต่อเนื่องเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรจังหวัดสตูลปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพารา มาปลูกทุเรียน และพืชชนิดอื่น จากข้อมูลการเกษตรจังหวัดสตูล พบว่าเนื้อที่ยืนต้นยางพาราในปี ๒๕๖๓ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๓๓,๐๐๐ ไร่ การปลูกสร้างสวนใหม่หรือการปลูกแซมนั้นทำให้ความต้องการใช้ต้นพันธุ์คุณภาพดีเพิ่มสูงขึ้น แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถขยายพันธุ์พืชไว้ปลูกเองได้ จึงต้องหาซื้อจากแหล่งผลิตทั้งในและนอกชุมชน การเลือกซื้อต้นพันธุ์จากแหล่งจำหน่ายต่างท้องถิ่นเกษตรกรอาจพบปัญหาไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มา ปัญหาโรคพืชที่ติดมากับต้นพันธุ์ หรือผลผลิตที่ได้ด้อยคุณภาพ ทำให้เสียเวลา และเพิ่มต้นทุนการผลิต</p> <p>เยาวชนภาคเกษตรเป็นสมาชิกของครัวเรือนเกษตรกรที่อยู่ในวัยกำลังเรียนรู้ เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของชุมชน การพัฒนาความรู้ด้านการเกษตรและทักษะอาชีพ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนเกิดความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นเกษตรกรมีอาชีพ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ส่งผลต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การสร้างทักษะอาชีพด้านการขยายพันธุ์พืชให้แก่เยาวชนภาคเกษตรในชุมชน นอกจากเป็นการติดต่อทางอาชีพ สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทางการเกษตรให้กับชุมชน และสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้สูงขึ้นตามแนวคิด BCG Economy อีกด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เยาวชนเกษตรกรมีความรู้และทักษะการขยายพันธุ์พืชเป็นอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ
๔. เป้าหมาย	เยาวชนภาคเกษตรจำนวน ๑๔๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	จัดกระบวนการเรียนรู้การขยายพันธุ์พืชเพื่อการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชนเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๒๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เยาวชนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เยาวชนเกษตรกรมีความพร้อมเข้าสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ๒. มีแหล่งผลิตต้นพันธุ์พืชที่มีคุณภาพในชุมชน ๓. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความคุ้มค่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเกษตรกรระบบเกษตรแบบผสมผสานสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพิ่มขีดความสามารถของชุมชน ในการพัฒนา ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก แผนแม่บท ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก ที่ต้องการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ด้วยตัวเอง</p> <p>จากนโยบายรัฐบาลในการสนับสนุนการผลิตภาคการเกษตรไปสู่เกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งรวมถึงระบบการเกษตรแบบผสมผสาน ทำให้เกษตรกรจังหวัดสตูลที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อลดความเสี่ยงและความไม่แน่นอนของรายได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนแปลงเกษตรรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืนกับสำนักงานเกษตรอำเภอรวม ๖๙๒ แปลง และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในปีถัดไป เกษตรกรกลุ่มนี้ล้วนมีประสบการณ์ในการทำเกษตร และส่วนใหญ่ยังคงเคยชินกับการทำเกษตรแบบเดิม การผลักดันกลุ่มคนเหล่านี้ให้สามารถดำเนินงานรูปของธุรกิจการเกษตรได้นั้น จะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดการทำเกษตร เพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการจัดการทรัพยากรและพื้นที่และการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy Model)</p> <p>เกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดสตูลจำนวน ๑๓๖ คน ผ่านการพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer หรือผู้นำทางการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร เป็นตัวการสำคัญในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมท้องถิ่นเข้าสู่ภาคธุรกิจ โดยปรับเปลี่ยนวิธีการทำเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การบริหารจัดการสมัยใหม่ ดังนั้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเกษตรกรในชุมชนกับ Young Smart Farmer จะทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาต่อยอดการทำเกษตรแบบผสมผสานให้สามารถดำเนินงานในรูปแบบของธุรกิจเกษตรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดต้นแบบการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้าใจในการทำเกษตรผสมผสานบนพื้นฐานการจัดการแบบธุรกิจเกษตร ๒. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างเกษตรกรกับ Young Smart Farmer ในการทำเกษตรผสมผสานบนพื้นฐานการจัดการแบบธุรกิจเกษตร ๓. เพื่อให้ชุมชนมีต้นแบบการทำเกษตรผสมผสานรูปแบบธุรกิจเกษตร
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรและ YSF (เกษตรกรรุ่นใหม่) จำนวน ๒๐ ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาระบบเกษตรแบบผสมผสานบนพื้นฐานการจัดการแบบธุรกิจเกษตร ๒. สนับสนุนการทำแปลงเกษตรผสมผสานบนพื้นฐานการจัดการแบบธุรกิจเกษตร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔๒๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๗๐ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่พึ่งพาตนเองได้ ๓. มีแปลงต้นแบบเกษตรผสมผสานบนพื้นฐานการจัดการแบบธุรกิจเกษตรในชุมชน จำนวน ๒๐ จุด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒. เกษตรกรสามารถจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ๓. เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของเกษตรกรในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านเทคโนโลยีการดูแลพืชผลทางการเกษตรแบบยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	โครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านการดูแลพืชผลทางการเกษตรเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม กล่าวคือมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีด้านการผลิตพืช สัตว์ ประมงด้วยระบบเกษตรกรรมแบบยั่งยืน เทคโนโลยีการจัดการดิน เทคโนโลยีการอารักขาพืช เทคโนโลยีการจัดการน้ำ เครื่องจักรกลการเกษตร เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว เทคโนโลยีการผลิตโดยใช้เกษตรแม่นยำ และการนำดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเกษตร เป็นต้น มุ่งสู่ผลลัพธ์ของโครงการ คือ ปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรหันมาสู่วิถีเกษตรกรรมแบบยั่งยืน เพื่อผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย ลดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ ลดต้นทุน และใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ สอดรับกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ จึงดำเนินโครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านการดูแลพืชผลทางการเกษตร เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ยกระดับมาตรฐานการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้แรงงาน สนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรม รวมทั้งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาอย่างยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อใช้ประโยชน์เทคโนโลยีด้านการดูแลพืชผลทางการเกษตรในการส่งเสริมถ่ายทอดความรู้วิชาชีพอิสระทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ
๔. เป้าหมาย	๑. ส่งเสริมถ่ายทอดความรู้วิชาชีพอิสระทางการดูแลพืชผลทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ไม่น้อยกว่า ๒ กิจกรรม ๒. เข้ารับการฝึกอบรม ๑๐๐ คน ได้รับความรู้ทางการเกษตรที่ถูกต้อง ๓. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๕๐ คน สามารถนำความรู้ทางการเกษตรที่ได้รับไปใช้สร้างรายได้ในงานอาชีพ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอในพื้นที่จังหวัดสตูล (อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง)
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ๒. ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตและการใช้ชีวภัณฑ์ในการดูแลจัดการพืช ๓. การติดตามให้คำแนะนำ และประเมินผล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๐๐ ราย เข้าร่วมกิจกรรม และได้รับความรู้จากโครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นด้านการดูแลพืชผลทางการเกษตรแบบยั่งยืน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเกษตรกร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสาขาอาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุนให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะด้านการเกษตร การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ๒. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ขับเคลื่อนงานในรูปแบบกลุ่มผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาไปสู่เครือข่าย
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองสตูล และอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะทางการเกษตร การแปรรูป และกระบวนการกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่กลุ่มเกษตรกร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล และอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับความรู้และมีทักษะพื้นฐานทางการเกษตร ๒. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานในรูปแบบกลุ่มและพร้อมที่จะนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมไปปรับใช้เพื่อเกิดการสร้างรายได้ ๓. มีกิจกรรมทางการเกษตรและการแปรรูปในกลุ่มเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ยุวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่มและมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางการเกษตร ๒. มีทักษะด้านวิชาการเกษตรและปฏิบัติด้านการเกษตรและสามารถนำไปพัฒนากิจกรรมของกลุ่มให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสร้างรายได้ในระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเลี้ยงผึ้งโพรงเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสตูลส่วนใหญ่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลักได้แก่ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และข้าวนาปี เนื่องด้วยสถานการณ์ราคาส่งผลผลิตในท้องตลาดมีราคาตกต่ำส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง จึงต้องมีการสร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงผึ้งโพรงร่วมกับการปลูกพืชหลักเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกช่องทางหนึ่ง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรด้วยการเลี้ยงผึ้งโพรง
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๓๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒. สนับสนุนปัจจัยการเลี้ยงผึ้งโพรง ๓. จัดทำศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงในแปลงพืชเศรษฐกิจ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒. เกษตรกรมีอาชีพเสริม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๒. มีน้ำผึ้งไว้บริโภคและจำหน่ายภายในครัวเรือน ๓. เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการปรับปรุงอาคาร เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และการแปรรูปพริกไทยสุโขทัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	พริกไทยเป็นเครื่องเทศที่ผู้คนทั่วโลกล้วนรู้จัก ด้วยรสชาติเผ็ดร้อนและกลิ่นหอมอันเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งในประเทศไทยจัดเป็นเครื่องเทศที่ขาดไม่ได้ในการประกอบอาหาร และยังเป็นยาสมุนไพร ซึ่งปรากฏในตำรายาหลายชนิด สำหรับในยุโรป อเมริกาพริกไทยจัดเป็นตัวชูรสชาติของอาหารที่ขาดไม่ได้และมีการนำเข้าปริมาณมากในทุกๆปี จัดได้ว่าพริกไทยเป็นพืชสารพัดประโยชน์และเป็นที่ต้องการของตลาด พริกไทยพันธุ์พื้นบ้านของอำเภอทุ่งหว้า มีประวัติยาวนานกว่า ๑๕๐ปี ซึ่งเริ่มจากมีกลุ่มชาวจีนอพยพมาตั้งถิ่นฐานในอำเภอทุ่งหว้าได้นำพริกไทยจากบ้านเกิดติดตัวมาและเริ่มปลูกเพื่อการค้า โดยมีพระยาภูมินารทภักดี เจ้าเมืองไทรบุรีในสมัยนั้น ผู้ที่รู้สึกสนใจในรสชาติและกลิ่นหอมของพริกไทยดังกล่าว จึงได้ให้การสนับสนุนจนกลายเป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง โดยจะส่งไปป็นังและกระจายสินค้าต่อสู่ตลาดยุโรป ทำให้ทุ่งหว้าในสมัยนั้นเต็มไปด้วยพ่อค้าชาวจีนและชาวยุโรป มีการทำการค้าอย่างเฟื่องฟู เกิดการขยายตัวของชุมชนและความเจริญตามมา จนเป็นรองแค่เมืองป็นัง ซึ่งทำให้อำเภอทุ่งหว้าได้รับสมญานามว่า ป็นังน้อย จุดเด่นของพริกไทยสุโขทัย อยู่ทีรสชาติที่เผ็ดร้อน และมีกลิ่นหอมเย้ายวน ซึ่งต่างจากพริกไทยพันธุ์พื้นบ้านอื่นๆที่มีแค่รสชาติเผ็ดร้อน หรือมีเพียงกลิ่นหอมเพียงอย่างเดียวสำหรับลักษณะทางพันธุศาสตร์ได้แก่ ยอดของพริกไทยจะมีสีม่วงอ่อน ใบเป็นรูปหัวใจขนาดเล็กเมื่อส่องผ่านแสงอาทิตย์จะมีจุดเล็กๆปรากฏอยู่ทั่วไป ซึ่งมีลักษณะสั้นรูปหัวม้าน้ำ เม็ดเล็กหนัก มีรสชาติเผ็ดร้อนและกลิ่นหอมควบคู่กัน มีลักษณะคล้ายพริกไทยพันธุ์ประหลิยนแต่มีรสชาติและความหอมที่เด่นกว่า
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของกลุ่ม สร้างสินค้าที่มีมาตรฐานรับรองให้ตรงกับความต้องการของตลาด ๒. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาอุทยานธรณีโลกสตูล (Satun UNESCO Global Geopark) อย่างยั่งยืน ๓. เพื่อวางรากฐานสู่การส่งเป็นสินค้าออกไปในอนาคต
๔. เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนพริกไทยสุโขทัย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	ซ่อมแซมอาคารการผลิตและแปรรูปให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ออย และ GMP
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งหว้า
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๘๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. มีสินค้าในชุมชนที่มีส่วนผสมของพริกไทยได้รับมาตรฐาน ออย. ไม่น้อยกว่า ๑๐ รายการ ๒. พริกไทยที่ผลิตและจำหน่ายได้รับมาตรฐาน GAP และ GMP รับรอง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคงถาวรให้กับผู้ปลูกพริกไทยในพื้นที่ ๒. ยกระดับของสินค้าและบริการในพื้นที่ด้วยการรับรองมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการประชุมบูรณาการการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรจังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ตามหลักการตลาดนำการผลิตตั้งแต่การวางแผนการผลิต โดยส่งเสริมสมาชิกสหกรณ์ผลิตสินค้าคุณภาพให้ตรงกับความต้องการของตลาด พัฒนาการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่า และเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายคัสเตอร์ของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สถาบันเกษตรกรเป็นที่พึ่งของสมาชิกและชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป</p> <p>สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล ได้เล็งเห็นความสำคัญของนโยบายรัฐบาลที่จะขับเคลื่อนและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพื่อพัฒนากลไกการตลาดและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รองรับนโยบายกระทรวงระบบตลาดนำการผลิต จึงเห็นควรจัดทำโครงการประชุมบูรณาการการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับจังหวัด (OPP) จังหวัดสตูล</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนระบบตลาดนำการผลิต</p> <p>๒. เพื่อบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับจังหวัดและร่วมให้ความเห็นต่อแผนฯ ที่จะนำเสนอต่ออนุกรรมการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด</p>
๔. เป้าหมาย	<p>จำนวน ๒๕ ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนหน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสตูล หอการค้าจังหวัดสตูล สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล ผู้ซื้อจากภาคเอกชน ภาคราชการ ร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหลัก และผู้แทนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแห่งละ ๓ คน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สหกรณ์การเกษตรควนโดน จำกัด ๒. สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ๓. สหกรณ์การเกษตรควนกาหลง จำกัด ๔. สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ๕. กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพาราบ้านลูโปะการันยี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. อำเภอควนโดน ๒. อำเภอท่าแพ ๓. อำเภอควนกาหลง ๔. อำเภอละงู
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรจังหวัดสตูล จำนวน ๑ ชั่วโมง ๒. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายของโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน นำเสนอแผนการบริหารด้าน Supply (ปริมาณความต้องการเสนอขายสินค้า) ของสหกรณ์ที่ได้จากกิจกรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาแผนการบริหารด้าน Supply (ปริมาณความต้องการเสนอขายสินค้า) ในการบริหารจัดการด้านการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
	สินค้าเกษตรหลักของจังหวัด ด้าน Demand (ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า) และดำเนินการเชื่อมโยงกับผู้ซื้อและผู้ขายในจังหวัดและนอกจังหวัด จำนวน ๔ ชั่วโมง ๓ สรุปแผนการบูรณาการการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรจังหวัดสตูล/ ประเมินผลโครงการฯ จำนวน ๑ ชั่วโมง
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด การเชื่อมโยงเครือข่าย/คัสเตอร์ ไม่น้อยกว่า ๔ สหกรณ์ และ ๑ กลุ่มเกษตรกร ๒. เจ้าหน้าที่ ผู้แทนหน่วยงาน ผู้แทนสหกรณ์ได้รับการประชุมบูรณาการการขับเคลื่อนแผน บริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับจังหวัด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	๑. แผนการบริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดด้าน Demand (ปริมาณ ความต้องการซื้อสินค้า) ด้าน Supply (ปริมาณความต้องการเสนอขายสินค้า) ๒. รายชื่อผู้ซื้อสินค้าเกษตร ภายในจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>สหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นองค์กรของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน การบริหารงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของมวลสมาชิกและชุมชน รัฐบาล จึงใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ซึ่งสหกรณ์ที่จัดตั้งในระดับอำเภอ หรือจัดตั้งในพื้นที่ท้องที่ที่ต้องดูแลสมาชิกบางแห่งยังขาดความเข้มแข็ง ทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ในการสร้างอำนาจต่อรองของเกษตรกรได้ และความสามารถในการส่งผ่านนโยบายรัฐต่อชุมชนท้องถิ่น จึงทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ปัจจุบันสหกรณ์ภาคการเกษตรที่เป็นองค์กรหลักระดับอำเภอและสหกรณ์รูปแบบพิเศษ จำนวน ๘๒๔ แห่ง ในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด โดยผลผลิตหลักของสหกรณ์เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิเช่น ข้าว คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๑๐ ยางพารา คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๖ ผลไม้ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๓ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕ มันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๓ ปาล์มน้ำมัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๔ โคนม คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๘ ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์มีการจัดระดับขั้นความเข้มแข็งตามเกณฑ์ การจัดระดับความเข้มแข็ง ๔ ระดับ เกณฑ์ประกอบด้วย ความสามารถในการให้บริการสมาชิก ประสิทธิภาพ ในการดำเนินธุรกิจ ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร และประสิทธิภาพของการบริหารงาน เพื่อส่งเสริม สร้างแรงจูงใจในการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินธุรกิจ สหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ เป็นที่พึงของ เกษตรกรสมาชิกและชุมชน ประกอบกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>ตามแผนแม่บทประเด็น การเกษตร : เกษตรแปรรูป ตามนโยบายตลาดนำการผลิตเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรในเรื่องส่งเสริมการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตร และสนับสนุนการตลาด ภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร (พืช ข้าว ประมง ปศุสัตว์) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนาช่องทาง เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เห็นว่า วิธีการที่จะช่วยพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง เป็นองค์กรหลักระดับอำเภอที่มีศักยภาพด้านการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการองค์กร ควรสนับสนุนองค์ ความรู้ให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการแผนพัฒนาองค์กร แผนพัฒนาธุรกิจ แผนแก้ไขปัญหาหนี้ แผนการส่งเสริมอาชีพสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตร และ สนับสนุนการตลาด ให้ใน ๑ อำเภอ มี ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร (พืช ข้าว ประมง ปศุสัตว์) เพื่อพัฒนาคุณภาพเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งใน และต่างประเทศ โดยเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นต้นจะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร ให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในระดับชุมชนจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน เพื่อสนับสนุน องค์ความรู้ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรให้มี ความเข้มแข็งและมีความพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนในระดับอำเภอหรือ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>พื้นที่ชุมชนสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล ได้เล็งเห็นความสำคัญของนโยบายรัฐบาล ที่จะขับเคลื่อนสหกรณ์การเกษตรให้เป็นองค์กรหลัก เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โดยกระบวนการวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์แบบมีส่วนร่วม จึงเห็นควรจัดทำโครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ให้กับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายตามจำนวนอำเภอ เพื่อบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆในพื้นที่จังหวัดสตูล</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินกิจการและธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับอำเภอ</p> <p>๒. เพื่อผลักดันให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการรวบรวม จัดเก็บและแปรรูปผลผลิตสินค้า เกษตรของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมถึงการตลาด ได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน</p> <p>๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร เชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าคลัสเตอร์ของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร</p>
<p>๔. เป้าหมาย</p>	<p>จำนวน ๔๘ ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และผู้แทนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ๗ อำเภอๆละ ๕ คน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด ๒. สหกรณ์การเกษตรควนโดน จำกัด ๓. สหกรณ์การเกษตรควนกาหลง จำกัด ๔. สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด ๕. สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด ๖. สหกรณ์การเกษตรทุ่งหว้า จำกัด ๗. สหกรณ์กองทุนสวนยางนิคมพัฒนา ๑ จำกัด
<p>๕. พื้นที่ดำเนินการ</p>	<p>อำเภอเมือง, อำเภอควนโดน, อำเภอควนกาหลง, อำเภอท่าแพ, อำเภอละงู, อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>บรรยาย อภิปราย การระดมความคิด และแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติเพื่อจัดทำแผนฯ จำนวน ๗ กลุ่ม ประกอบด้วยเนื้อหาวิชา ดังนี้</p> <p>๑ ชี้แจงโครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร จำนวน ๐.๕ ชั่วโมง</p> <p>๒ บรรยายแนวทาง การจัดอบรมหลักสูตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป ภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร จำนวน ๑ ชั่วโมง</p> <p>๓ บรรยายความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรเข้าสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์แบบ New Normal จำนวน ๒ ชั่วโมง</p> <p>๔ แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ อภิปราย และระดมความคิด เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่มุ่งเน้นการตลาดในเชิงพาณิชย์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของสถาบันเกษตรกร โดยแบ่งสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรตามเป้าหมายออกเป็นกลุ่ม ๗ กลุ่ม จำนวน ๖ ชั่วโมง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๕ นำเสนอแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์โดยสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อคัดเลือกรายชื่อสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพและความพร้อมของผลิตภัณฑ์ที่มีแนวโน้มจะพัฒนาเข้าสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์แบบ New Normal ไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์ต่อจังหวัด จำนวน ๒ ชั่วโมง</p> <p>๖ สรุปรูปโครงการอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปภายใต้โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร จำนวน ๑ ชั่วโมง</p> <p>๗ ประเมินผลโครงการฯ จำนวน ๐.๕ ชั่วโมง</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	งบดำเนินงาน ๔๐,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีรายได้จากการดำเนินธุรกิจรวบรวม แปรรูป จำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตร และให้บริการทางด้านสินค้าเกษตรได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓</p> <p>๒. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ตามแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ ๓</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรเข้าสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์แบบ New Normal เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. มีแนวทางการดำเนินกิจกรรม และแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของสหกรณ์จังหวัดอย่างน้อย ๒ ผลิตภัณฑ์ต่อจังหวัด</p> <p>๓. มีรายชื่อสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพ และผ่านการประเมินผลศักยภาพ/ ความพร้อมของผลิตภัณฑ์ที่มีแนวโน้มจะพัฒนาเข้าสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์แบบ New Normal ได้</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเกษตรผสมผสาน ตามศาสตร์พระราชา จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ภาคการเกษตรเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญในภาคเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล โดยส่วนใหญ่มาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเชิงเดี่ยว ที่มีความเสี่ยงด้านราคาและปัญหาจากศัตรูพืช แนวทางการส่งเสริมด้านการเกษตรของภาครัฐให้นำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบนพื้นฐานของความหลากหลายทางชีวภาพ การสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชแซม เช่น สละอินโด และกาแพโรบัสต้า ในสวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน นอกจากเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยังเป็นโอกาสให้เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร พัฒนา ต่อยอด แปรรูปผลผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ สร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ให้กับเกษตรกร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ เรื่องการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน ๒. เพื่อส่งเสริมการสร้างกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง และเครือข่ายอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรดินในสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันให้เกิดประโยชน์สูงขึ้น มีรายได้และผลตอบแทนเพิ่มขึ้น
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้ผลิตพืชเชิงเดี่ยว จำนวน ๓๐๐ คน ได้รับความรู้ความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ของการทำการเกษตรแบบผสมผสาน และการน้อมนำศาสตร์พระราชาใช้ในการประกอบอาชีพ ๒. มีแปลงเรียนรู้ และศึกษาดูงาน โดยเกษตรกรต้นแบบตำบลละ ๒ ราย สามารถเป็นวิทยากรเกษตรกรได้ ด้านการทำเกษตรผสมผสาน และเพิ่มศักยภาพการใช้พื้นที่การเกษตร ๓. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและจำหน่าย ที่มีความเข้มแข็งอย่างน้อย จำนวน ๒ กลุ่ม
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๑๔๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการจำนวน ๓๐๐ ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประกอบเป็นอาชีพที่มั่นคง ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง และเป็นเครือข่ายอาชีพที่สนับสนุนเกื้อกูลกันได้ ๓. มีแปลงเรียนรู้ และศึกษาดูงานได้ โดยเกษตรกรต้นแบบอย่างน้อยตำบลละ ๒ ราย สามารถเป็นวิทยากรเกษตรกรได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกิดสินค้าเกษตร สละอินโด และกาแพโรบัสต้า ที่มีคุณภาพ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๔ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ด้วยการเกษตรแบบผสมผสาน ตามศาสตร์พระราชา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	การส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำการเกษตร ลดพื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนดำเนินโครงการเกษตรผสมผสาน แก้ปัญหารายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมันไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ โดยการสนับสนุนและพัฒนาต่อยอดให้ทำกิจกรรมเกษตรผสมผสานในพื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้วและยังไม่ให้ผลผลิต เพื่อเป็นการสร้างโอกาส สร้างอาชีพ และสร้างรายได้เพิ่ม อีกทั้งเป็นการลดการว่างงานในสภาวะจากผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรชาวสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอละงู และอำเภอเมืองสตูล ให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งรัดจัดทำโครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ด้วยการเกษตรแบบผสมผสาน ตามศาสตร์พระราชาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ เรื่องการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน ๒. เพื่อส่งเสริมการสร้างกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง และเครือข่ายอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรดินในสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันให้เกิดประโยชน์สูงขึ้น มีรายได้และผลตอบแทนเพิ่มขึ้น
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอละงู และอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ฝึกอบรมเกษตรกร ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๓. ติดตามการดำเนินงาน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอละงู และอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการทุกราย มีการปลูกพืชแซมที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๒. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มจากการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสาน ตามแนวทางศาสตร์พระราชา
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการปลูกสละอินโดแซมในสวนยางพาราในทุกอำเภอ ได้รับความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประกอบเป็นอาชีพที่มั่นคง ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง และเป็นเครือข่ายอาชีพที่สนับสนุนเกื้อกูลกันได้ ๓. มีแปลงเรียนรู้ และศึกษาดูงานได้ โดยเกษตรกรต้นแบบสามารถเป็นวิทยากรเกษตรกรได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการรวบรวมกาแฟโรบัสตาพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์กาแฟโรบัสตา มีเป้าหมาย ๑) รักษาผลผลิตกาแฟภายใต้การผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ ตัน/ปี ๒) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากกว่า ๒๕๐ กก./ไร่ ในสวนเดี่ยว และ มากกว่า ๑๕๐ กก./ไร่</p> <p>ในสวนผสมผสาน (สวนเดี่ยว ๑๗๐ ตัน/ไร่ และสวนผสมที่มีต้นกาแฟประมาณ ๑๐๐ ตัน/ไร่) ๓) ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรอย่างน้อยร้อยละ ๑๐.๐๐ และ ๔) เพิ่มมูลค่าการค้ากาแฟอย่างน้อยร้อยละ ๑๐.๐๐ โดยมีกลยุทธ์ที่</p> <p>๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๒) พัฒนาการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ที่ ๓) พัฒนาด้านการตลาด กลยุทธ์ที่ ๔) ด้านการวิจัยและพัฒนา กลยุทธ์ที่</p> <p>๕) ด้านการบริหารจัดการตั้งนั้นเพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กาแฟเป็นไปตามเป้าหมายได้รับการสนับสนุนจาก ๑) คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กำหนดนโยบายการพัฒนา กาแฟอย่างเป็นระบบ ๒) คณะอนุกรรมการพืชสวน และคณะทำงานพืชกาแฟ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กาแฟ กำกับ ดูแลและติดตามการดำเนินแผนงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์กาแฟให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยกาทำงานแบบบูรณาการจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรเกษตรกรผู้ประกอบการแปรรูปโรงงาน และ หน่วยงานภาครัฐ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๐)</p> <p>จังหวัดสตูลเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการผลิตกาแฟโรบัสตามานานและมีลักษณะของพันธุ์กาแฟดั้งเดิมแตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ โดยสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดีซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ของภาคใต้ แต่อย่างไรก็ตาม กระแสความต้องการผลผลิตผลไม้ในช่วงที่ผ่านมา เช่น ลองกอง ทูเรียน เงาะ รวมทั้ง การเข้ามาของการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน ทำให้พืชเหล่านั้นเข้าไปแทนที่พื้นที่ กาแฟในบางพื้นที่ของจังหวัดสตูล จนทำให้การปลูกกาแฟโรบัสตาของสตูลเหลือเพียง บริเวณอำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง และอำเภอเมือง ที่ยังคงมีการอนุรักษ์พันธุ์ ต้นกาแฟโรบัสตาไว้บริเวณสวนไม้ผลหลังบ้านหรือปลูกเพื่อเป็นการป้องกันการกัดเซาะและการพังทลายของหน้าดินบริเวณริมลำคลอง โดยเป็นต้นที่มีอายุ ไม่น้อยกว่า ๕๐-๘๐ ปีและเป็นต้นพันธุ์กาแฟชุดเดียวกับที่นำเข้ามาจากประเทศ มาเลเซียสมัยรุ่นพ่อแม่ อีกทั้งยังคงสามารถให้ผลผลิตได้ทุกปี</p> <p>ระวี เจียรวิภา และชนินทร์ ศิริขันตยกุล (๒๕๕๘) กล่าวว่า การอนุรักษ์และฟื้นฟูต้นกาแฟโรบัสตาพันธุ์ พื้นเมืองจึงเป็นสิ่งที่เกษตรกรในชุมชนควรให้ความสำคัญ เพราะนอกจากเป็นการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์แล้ว ยังอาจพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ (Uniqueness and branding) หรืออาจนำไปสู่การรับรอง เป็น พืชประจำท้องถิ่นหรือสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ของ จังหวัดสตูล อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องใช้เวลาสำหรับการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งด้าน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ลักษณะประจำพันธุ์ การขยายพันธุ์ การจัดการสวน การแปรรูป และการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชปลูกได้อย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชนต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและรวบรวมพันธุ์กาแฟโรบัสตาดั้งเดิมของจังหวัดสตูล ๒. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและแหล่งพันธุกรรมกาแฟโรบัสตาดั้งเดิมของจังหวัดสตูลให้แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจ
๔. เป้าหมาย	๑. มีฐานข้อมูลและรวบรวมพันธุ์กาแฟโรบัสตาดั้งเดิมของจังหวัดสตูล ๒. เป็นแหล่งศึกษาและแหล่งพันธุกรรมกาแฟโรบัสตาดั้งเดิมของจังหวัดสตูลให้แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	โครงการรวบรวมกาแฟโรบัสตาพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดสตูล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒๗๕,๖๒๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ฐานข้อมูลและแปลงรวบรวมพันธุ์กาแฟโรบัสตาดั้งเดิมของจังหวัดสตูล ๒. เป็นแหล่งพันธุกรรมและศึกษาดูงานของเกษตรกรที่สนใจ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. แหล่งอนุรักษ์ และรวบรวมพันธุ์เพื่อใช้เป็นแหล่งพันธุกรรม และศึกษาดูงานของหน่วยงานและเกษตรกรที่สนใจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เทคโนโลยีการผลิตกาแฟครบวงจร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของไทย ที่ทำรายได้ให้เกษตรกรปีละประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท โดยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑) ตลาดกาแฟมีการขยายตัวอย่างมาก ทำให้ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปกาแฟในประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๗๕,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๕๕๗ เป็น ๙๕,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๕๖๑ ในขณะเดียวกันผลผลิตกาแฟในประเทศกลับลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากราคากาแฟที่ตกต่ำเป็นเวลานาน ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทน เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล เนื้อที่ให้ผลจึงลดลงจาก ๒๖๐,๙๖๘ ไร่ ในปี ๒๕๕๗ เหลือเพียง ๒๕๗,๗๖๑ ไร่ ในปี ๒๕๖๑ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงจาก ๓๗,๙๕๐ ตันในปี ๒๕๕๗ เหลือผลผลิตเพียง ๒๓,๖๑๗ ตัน ในปี ๒๕๖๑ ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปที่เพิ่มขึ้น ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยพันธุ์ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพันธุ์กาแฟโรบัสตา มีแหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัด ชุมพร ระนอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ซึ่งในปี ๒๕๕๗ มีสัดส่วนร้อยละ ๖๙ ของเนื้อที่ปลูกกาแฟของไทยส่วนพันธุ์อะราบิกามีสัดส่วนร้อยละ ๓๑ โดยแหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ในภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัด เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก และตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ประเทศไทยจะต้องเปิดตลาดให้นำเข้ากาแฟเสรี โดยลดภาษีนำเข้าเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูปเหลือร้อยละ ๕ และร้อยละ ๐ ตามลำดับ ซึ่งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้ไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศในอาเซียน ได้แก่ ประเทศเวียดนาม ลาว และอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศเหล่านี้สามารถผลิตกาแฟที่ให้ผลผลิตสูงกว่าและต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า อีกทั้งปัจจุบันสวนกาแฟของไทยส่วนใหญ่เป็นสวนผสม ปลูกร่วมกับพืชเศรษฐกิจอื่น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศซึ่งส่งผลให้ผลผลิตต่ำ</p> <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการยุทธศาสตร์กาแฟตั้งแต่ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ สามารถบรรลุเป้าหมายได้ในระดับหนึ่ง จำเป็นต้องดำเนินการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการพัฒนาในระยะต่อไปจำเป็นต้องจัดทำยุทธศาสตร์กาแฟ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจร บนพื้นฐานของศักยภาพ และอัตลักษณ์ของกาแฟไทย ภายใต้การผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบมาตรฐานการผลิตในระดับฟาร์มถึงผู้บริโภค โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพเมล็ดกาแฟสู่มาตรฐานสากล</p> <p>ปัจจุบัน จังหวัดสตูล มีการปลูกกาแฟประมาณ ๒๖๗ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๖๒๓ ครัวเรือน ผลิตประมาณ ๒๐ ตันต่อปี โดยกาแฟพันธุ์พื้นเมือง อย่างโรบัสตามิปลูกกันมาก แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีทางเลือกในการเพิ่มรายได้ ที่สามารถทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น จังหวัดสตูลมีพื้นที่และสภาพภูมิอากาศเหมาะแก่การปลูกกาแฟ การปลูกกาแฟไม่ใช่ของใหม่สำหรับสตูล เพราะมีการปลูกกันมาตั้งแต่ในอดีต แต่การผลิตของมีน้อย ซึ่งมองว่าโอกาสทางการตลาดมีสูง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีการแปรรูปกาแฟ ยังต้องนำเมล็ดกาแฟจากที่อื่นมาเป็นวัตถุดิบ จึงเป็นโอกาสของการผลิตกาแฟในพื้นที่ แต่การจะส่งเสริมการปลูกกาแฟ จึงต้องทำให้เป็นระบบและครบวงจร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ให้ความรู้กับเกษตรกรเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตกาแฟคุณภาพให้เพียงพอต่อความต้องการ ๒. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงบริการหน่วยงานของรัฐบาล ๓. ตั้งศูนย์เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตกาแฟคุณภาพสตูล พัฒนาการผลิตกาแฟสารและผลิตภัณฑ์กาแฟร่วมกับการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรจังหวัดสตูล
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล และแปลงเกษตรกรในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑.๑ รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการและฝึกอบรมเกษตรกร ๒๐ ราย ๑.๒ แปลงเรียนรู้ในศูนย์วิจัยฯ ๒ ไร่ ๑.๓ มีการรวมกลุ่มเพื่อการแปรรูปเป็นกาแฟสารและผลิตภัณฑ์กาแฟคุณภาพ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๖๘
๙. งบประมาณ	วงเงินงบประมาณ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘ รวมเป็นเงิน ๔๓๓,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับความรู้ในการผลิตกาแฟคุณภาพเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ๒. มีศูนย์เรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงบริการหน่วยงานของรัฐบาล ๓. ตั้งศูนย์เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตกาแฟคุณภาพสตูล พัฒนาการผลิตกาแฟสารและผลิตภัณฑ์กาแฟร่วมกับการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ฝึกอบรมเกษตรกรที่มีแปลงกาแฟในพื้นที่ ๑ ไร่ขึ้นไป จำนวน ๒๐ ราย ๒. มีศูนย์เรียนรู้ภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล พื้นที่ ๒ ไร่ ๓. ตั้งศูนย์เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตกาแฟคุณภาพสตูล พัฒนาการผลิตกาแฟสารและผลิตภัณฑ์กาแฟร่วมกับการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี
และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนา Smart Farmer เป็น Smart Entrepreneur
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ในโลกปัจจุบัน Internet of thing : IOT คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อกับอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ สามารถสั่งการ ควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งนำมาปรับใช้ในรูปแบบด้านการเกษตรได้อย่างหลากหลาย เช่น การสั่งเปิด-ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือทางการเกษตร เครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น แต่เป็นการลงทุนที่มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เกษตรกรต้องมีทักษะเพื่อรองรับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงต้องพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นนักธุรกิจเกษตรร่วมด้วย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาและยกระดับเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการ/Start Up/SMEs ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจเกษตรอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ๓. เพื่อส่งเสริมการจัดการแปลงเกษตรที่มีคุณภาพ มุ่งยกระดับมาตรฐาน
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยี IOT จำนวน ๒๐ ราย/ปี ๒. พัฒนาเกษตรกรจาก Smart Farmer เป็น Smart Entrepreneur จำนวน ๑๐ ราย/ปี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทั้ง ๗ อำเภอ ในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การพัฒนาทักษะการเป็นนักธุรกิจเกษตรด้วยนวัตกรรมและทักษะด้านเทคโนโลยี ด้วยระบบ Smart Switch ๒. การเสริมสร้างความรู้เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นนักธุรกิจเกษตร ด้วยทฤษฎี ๕M Model ๓. การจ้างเหมาบริการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกเพื่อลดความสูญเปล่า (๘ Wastes) ในกิจกรรมโลจิสติกส์ (Lean Logistics)
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท/ปี รวม ๕ ปี เป็นเงินประมาณ ๑,๗๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑๐.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๑๐.๒ เกษตรกรได้รับการพัฒนาทักษะเพื่อยกระดับเป็นนักธุรกิจเกษตร
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สร้างคุณภาพชีวิตให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรโดยให้ความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วย

เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนสู่ความยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ด้านที่ ๑ เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๑.เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เพิ่มประสิทธิภาพและการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี ด้านวิถีชีวิตที่ยั่งยืน ๑๐. เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ของเสียถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์และพัฒนาพลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลัก</p> <p>ประเด็นการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ประเด็นการพัฒนาจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณค่าแห่งชีวิตและการอนุรักษ์ ที่ยั่งยืน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนสู่ความยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสตูล</p> <p>๒. เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในการอบแห้งพืชผลทางการเกษตร</p> <p>๓. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับพืชผลทางการเกษตร และได้ผลผลิตที่ปลอดภัยปลอดสารปนเปื้อน</p> <p>๕. เพื่อสร้างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัด : จัดจ้างผลิตระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด ๒x๒ เมตร ในกลุ่มอาชีพ,กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มโอท็อป จำนวน ๕ กลุ่ม เพื่อนำไปสู่การลดระยะเวลาในการผลิตอย่างน้อย ๒๐%</p> <p>ค่าเป้าหมาย : สนับสนุนระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๒x๒ เมตร ให้กับกลุ่มอาชีพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่ม โอท็อป จำนวน ๕ กลุ่ม</p>
๕. เป้าหมาย	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มโอท็อปในพื้นที่จังหวัดสตูล
๕. พื้นที่ดำเนินการ	<p>๑. กลุ่มวิสาหกิจเตาหมักบ้านทุ่งพัก บ้านเลขที่ ๑๔๖ หมู่ที่ ๙ ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล</p> <p>๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนวดแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร บ้านทุ่งพัฒนา ๑๘๒ ม.๑๐ ต.ควนสตอ อ.ควนโดน จ.สตูล</p> <p>๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเล บ้านเลขที่ ๒๑๙ ม.๒ ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล</p> <p>๔. กลุ่มสตรีแปรรูปอาหารทะเลบ้านกาบัง บ้านเลขที่ ๖๐ ม.๒ ต.แหลมสน อ.ละงู จ.สตูล</p> <p>๕. สตรีจักสานบ้านลุ่ม บ้านเลขที่ ๖๘ หมู่ที่ ๖ ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ จ.สตูล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ให้ความรู้เรื่องเทคโนโลยีประหยัดพลังงานแก่กลุ่มเป้าหมาย ๒. ส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๒ x ๒ เมตร งบประมาณรวม ๑๒๕,๐๐๐ บาท
๗. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๒๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	จัดจ้างผลิตระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๒x๒ เมตรให้กับกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มโอท็อป จำนวน ๕ กลุ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มโอท็อป ๒. เพิ่มมูลค่าและจำนวนของผลผลิต ให้กับกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มโอท็อป

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>๑. จังหวัดสตูล มีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ แพะเนื้อ เกษตรกรหันมาประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงโคเนื้อ-แพะเนื้อ เป็นอาชีพทางเลือกเพิ่มมากขึ้น ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๗,๙๗๓ ราย โคเนื้อ จำนวน ๓๖,๙๐๕ ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน ๕,๐๗๙ ราย แพะเนื้อ จำนวน ๓๑,๒๖๓ ตัว และมีความต้องการที่จะยกระดับและ พัฒนาการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดยุคใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค เนื้อแพะ เช่น สเต็ก , บาร์บีคิว แฮมเบอร์เกอร์ , เนื้อย่าง , เนื้อแดดเดียว , เนื้อสวรรค์ , เนื้อหุบ เป็นต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ทางภาครัฐต้องให้การส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต โคเนื้อ แพะเนื้อ ให้แก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาและยกระดับการผลิตโคเนื้อ แพะเนื้อ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย มีความมั่นคงทางอาหาร และเพื่อลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น การพัฒนาและยกระดับการผลิตโคเนื้อให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความจำเป็นต้องพัฒนาสุขภาพสัตว์ของแม่พันธุ์โคเนื้อให้มีสุขภาพที่ดี มีความสมบูรณ์พันธุ์ และมีจำเป็นต้องปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี ซึ่งในปัจจุบันเวชภัณฑ์ยาสัตว์ และน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี จากต่างประเทศที่ทางราชการสนับสนุน ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์</p> <p>๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น</p> <p>๓. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี</p> <p>๔. กรอบแผนพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ภาคใต้ การพลิกฟื้นเศรษฐกิจของภาค โดยพัฒนาการผลิตและแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูงบนฐานนวัตกรรมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตโคเนื้อ-แพะเนื้อ คุณภาพสูง ให้แก่เกษตรกร ๒. เพื่อพัฒนาสุขภาพแม่พันธุ์โคเนื้อให้มีความสมบูรณ์พันธุ์ รองรับการผลิตโคเนื้อโดยวิธีการผสมเทียม ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ (โคเนื้อ) ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ (การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี) ๔. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกิจการผลิตโคเนื้อ-แพะเนื้อ คุณภาพสูง สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ ๕. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ด้านการแปรรูปและการทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค-เนื้อแพะ ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ๖. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ ๗. เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ๘. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๒๐ ราย ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล (เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๖๐ ราย เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน ๖๐ ราย) ๒. แม่พันธุ์โคเนื้อ ของเกษตรกร ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล ได้รับการพัฒนาสุขภาพให้มีความสมบูรณ์พันธุ์ เพื่อรองรับการผสมเทียม จำนวน ๑,๕๐๐ ตัว ๓. แม่พันธุ์โคเนื้อ ของเกษตรกร ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล ได้รับการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี จำนวน ๔๐๐ ตัว ๔. เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล จำนวน ๖๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่อำเภอเมืองสตูล อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอควนโดน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง ๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตแพะเนื้อคุณภาพสูง ๓. พัฒนาสุขภาพแม่พันธุ์โคเนื้อ ๔. ปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี ๕. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๘๕๑,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ได้รับความรู้และเทคโนโลยี ในด้านการผลิต การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ และด้านการตลาด โคนเนื้อ-แพะเนื้อ คุณภาพสูงเชิงธุรกิจ</p> <p>๒. แม่พันธุ์โคนเนื้อของเกษตรกรได้รับการพัฒนาสุขภาพ และได้รับการปรับปรุงพันธุ์ โดยวิธีการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกร สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีในด้านการผลิตโคนเนื้อ แพะเนื้อ คุณภาพสูง ไปพัฒนาและสร้างมูลค่าให้กับผลผลิต</p> <p>๒. แม่พันธุ์โคนเนื้อของเกษตรกรมีความสมบูรณ์พันธุ์พร้อมรับการผสมเทียม</p> <p>๓. โคนเนื้อที่เกิดจากการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี มีคุณภาพและมีมูลค่าสูง</p> <p>๔. เกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยี ในด้านการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค-เนื้อแพะ ไปพัฒนาและสร้างมูลค่า ให้กับผลิตภัณฑ์</p> <p>๕. สินค้าปศุสัตว์ โคนเนื้อ แพะเนื้อ และผลิตภัณฑ์เนื้อโค เนื้อแพะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>๖. เกษตรกร สามารถลดต้นทุนการผลิตด้านการจัดการอาหารสัตว์</p> <p>๗. เกษตรกร ผู้ประกอบการ มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง</p> <p>๘. จังหวัดสตูล มีความมั่นคงทางอาหาร</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการรวบรวมพันธุ์จำปาอะ GI จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จำปาอะสตูล (SATUN CHAMPEDAK) หมายถึงจำปาอะที่มีผลรูปทรงกระบอกเปลือกบาง เนื้อมีสีเหลืองอมส้ม (สีจำปา) สีเหลืองทอง หรือสีเหลืองนวล เนื้อหนารสชาติหวานหอม และมีกลิ่นหอม จำปาอะสตูลได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คำขอเลขที่ ๖๑๑๐๐๑๘๑ ทะเบียนเลขที่ สข ๖๒๑๐๐๑๒๓ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำปาอะสตูลมีพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์การค้า จำนวน ๗ พันธุ์ คือ</p> <p>พันธุ์ขวัญสตูล ทรงพุ่มกว้าง สูง ๘-๑๒ เมตร ใบค่อนข้างกลม ผลขนาด ๒-๕ กิโลกรัม ยวงใหญ่ เนื้อสีเหลืองส้ม กลิ่นไม่จัด ไม่หวานจัด เหมาะสำหรับบริโภคสด</p> <p>พันธุ์สตูลสีทอง ใบค่อนข้างเรียวยาว น้ำหนักผล ๒-๕ กิโลกรัม ยวงขนาดปานกลาง เนื้อสีส้มเข้ม รสหวานฉ่ำ กลิ่นแรง นิยมบริโภคสด</p> <p>พันธุ์น้ำดอกไม้ ใบยาวเรียวยาวเส้นใบชัด ก้านผลยาว ขนาดผล ๓-๕ กิโลกรัม ยวงใหญ่ เนื้อหนา สีเหลือง</p> <p>พันธุ์ทองเกษตร ทรงพุ่มแคบ ต้นสูง ๑๐-๒๐ เมตร ใบยาวใหญ่ ผลขนาด ๓-๕ กิโลกรัม ยวงขนาดปานกลาง เนื้อไม่หนา เหมาะสำหรับทั้งบริโภคสดและแปรรูป</p> <p>พันธุ์ดอกโดน ทรงพุ่มกว้าง สูง ๘-๑๒ เมตร ใบเล็กเรียวยาว ก้านผลยาว ผลขนาด ๓-๕ กิโลกรัม ยวงเยอะ เนื้อแห้ง เนื้อหนापานกลาง เหมาะสำหรับทั้งบริโภคสดและแปรรูป</p> <p>พันธุ์วังทองทรงพุ่มกว้าง สูง ๑๐-๑๕ เมตร ใบเรียวยาว ผลขนาด ๒-๕ กิโลกรัม เปลือกบางแข็ง ยวงขนาดปานกลาง เนื้อแห้งและหนापานกลาง ที่มีลักษณะประจำพันธุ์โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์แตกต่างกัน เพื่อเป็นช่องทางการเลือกบริโภคที่หลากหลาย และเป็นการประชาสัมพันธ์พืชท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมนิยมบริโภคกันแพร่หลายมากขึ้น ปัจจุบันนี้นอกจากการขายผลจำปาอะเพื่อการบริโภคแล้ว ยังมี การแปรรูปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ หลายชนิดทั้งอาหาร ขนม และของฝาก ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสตูลและของภาคใต้ นอกจากนี้การปลูกและบริโภค จำปาอะยังได้รับความนิยมจากพื้นที่ใกล้เคียงและขยายไปยังภาคอื่นๆ ของประเทศไทย ส่งผลให้จำปาอะมีราคาและความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นทุกปี</p> <p>โดยการผลิตจำปาอะของจังหวัดสตูลมีพื้นที่ปลูกจำปาอะทั้งหมดประมาณ ๑,๗๐๐ ไร่ โดยอำเภอควนโดนมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอควนกาหลง ซึ่งผลผลิตจะออกสู่ตลาดระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนของทุกปี แต่เนื่องจากพันธุ์จำปาอะของสตูลกระจายตัวทั่วไปในแปลงเกษตรกรทำให้มีการเข้าถึงพันธุ์ จำปาอะได้น้อย และพันธุ์ที่ไม่ได้รับความนิยมของตลาดอาจจะสูญพันธุ์ไปได้ จึงต้องมีการรวบรวมและอนุรักษ์พร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร หรือเป็นแหล่ง สหกรณ์พันธุ์กรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์จำปาอะสตูล เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและรวบรวมพันธุ์จำปาตะสตูลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ๒. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและแหล่งพันธุกรรมจำปาตะสตูลให้แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจ
๔. เป้าหมาย	๑. ฐานข้อมูลและรวบรวมพันธุ์จำปาตะสตูลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ๒. เป็นแหล่งศึกษาและแหล่งพันธุกรรมจำปาตะสตูลให้แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดสตูล และพื้นที่ภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	โครงการรวบรวมพันธุ์จำปาตะ GI จังหวัดสตูล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๗๙๑,๘๖๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ฐานข้อมูลและแปลงรวบรวมพันธุ์จำปาตะ GI สตูล ๒. เป็นแหล่งพันธุกรรมและศึกษาดูงานของเกษตรกรที่สนใจ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. แหล่งอนุรักษ์ และรวบรวมพันธุ์เพื่อใช้เป็นแหล่งพันธุกรรม และศึกษาดูงานของหน่วยงานและเกษตรกรที่สนใจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การผลิตปศุสัตว์โค-กระบือ แพะ-แกะในพื้นที่จังหวัดสตูล ยังเป็นการเลี้ยงแบบรายย่อย ส่วนใหญ่ไม่มีการปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นระบบ และยังขาดปัจจัยการผลิต การเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เนื่องจากความสำเร็จของการเลี้ยงสัตว์ต้นทุนส่วนใหญ่ของการผลิตสัตว์ (ไม่น้อยกว่า ๖๐% ของต้นทุนทั้งหมด) เป็นอาหารสัตว์ โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย ส่วนใหญ่ไม่มีแปลงพืชอาหารสัตว์และการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ จึงส่งผลให้มีประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ต่ำมาก แต่กลับมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เหล่านี้เป็นปัญหาที่ทำให้เกษตรกรไม่มีความสามารถในการผลิตและการแข่งขันที่เข้มแข็งมากพอทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงสัตว์ การส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกพืชอาหารสัตว์และจัดการอย่างประณีต พึ่งพาตนเองให้มีพืชอาหารสัตว์อย่างเพียงพอกับความต้องการของสัตว์เลี้ยง จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์และลดต้นทุนการผลิตลงได้ ซึ่งปัจจุบันมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ในจังหวัดสตูล จำนวน ๒๐,๔๑๕ ครัวเรือน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการด้านปัจจัยการผลิตเช่น แรงงาน ปุ๋ย และอุปกรณ์การเพาะปลูก ๒. ในระยะสั้นเป็นแก้ไขปัญหาวิกฤติการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ๓. ในระยะยาวเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดด้านการเลี้ยงโคเนื้อและแพะ โดยการผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีส่งต่อให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะในจังหวัดสตูล ซึ่งยังมีปัญหาขาดแคลนอาหารหยาบสามารถเพิ่มปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อและแพะให้มากตามความต้องการของผู้บริโภคและตลาดได้
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อหรือแพะของจังหวัดสตูล จำนวน ๑๘๐ ราย ๒. ปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ รายละเอียด ๒ ไร่ รวม ๓๖๐ ไร่
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปลูกสร้างแปลงหญ้า ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ/แพะ ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต สำหรับทำแปลงหญ้าให้กับเกษตรกร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๒,๔๖๗,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผลผลิตหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ ในพื้นที่ ๓๖๐ ไร่ ได้ผลผลิต ๓๕,๐๐๐ กก./ไร่/ปี รวมผลิต ๑๒,๖๐๐ ตัน/ปี และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๕ ปี ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์สามารถลดต้นทุนค่าอาหารหยาบได้ ๗๐,๐๐๐ บาท/ปี/รายรวม ๑๘๐ ราย เป็นเงิน ๑๒.๖ ล้านบาท/ปี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโค - แพะ มีอาหารหยาบให้สัตว์กินอย่างเพียงพอ ๒. มีปริมาณโคเนื้อ และแพะเพิ่มขึ้น ลดการนำเข้าจากนอกพื้นที่ ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง หญ้าสดหรือหญ้าหมัก ๔. เกิดอาชีพการปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อจำหน่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการนำร่องหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จากลักษณะพื้นที่ของจังหวัดสตูลที่มีพื้นที่ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสลับภูเขา ทำให้เกษตรกรขาดแคลนน้ำสำหรับการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง ส่วนช่วงฤดูฝนเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ได้ง่าย ซึ่งเป็นอุปสรรคในการปลูกพืช อีกทั้งสภาพดินที่มีปัญหาเรื่องข้อจำกัดในการปลูกพืช เช่น ปัญหาดินตื้นในพื้นที่ดอน ดินเค็มชายทะเล ดินค่อนข้างเป็นทรายในพื้นที่ลุ่มดินทราย และดินเปรี้ยวล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้จังหวัดสตูลยังมีลักษณะภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อน มีฝนตกชุกตลอดปี ทำให้เกิดน้ำท่วมขังได้ง่าย โดยเฉพาะพื้นที่ราบลุ่ม และเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่ายในพื้นที่ลาดชัน อีกทั้งแรงตกระทบของเม็ดฝนทำให้เม็ดดินในหน้าดินเกิดการแตกกระจายชะล้างพังทลายได้ง่ายส่งผลให้ดินขาดความเหมาะสมต่อการปลูกพืช มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำขาดธาตุอาหารพืช โดยเฉพาะในช่วงการปลูกผักหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว เกษตรกรต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต ผลจากการที่เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตรติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน โดยขาดการปรับปรุงบำรุงดินที่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางกายภาพทางเคมี และทางชีวภาพของดิน ดินไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ทำให้ศักยภาพในการผลิตลดลง นอกจากนี้ยังมีผลต่อสุขภาพผู้บริโภคทั้งทางตรง และทางอ้อม ผลกระทบทางตรง คือ เกิดการตกค้างของสารเคมีในผลผลิตเมื่อนำมาบริโภคทำให้เกิดการสะสมสารพิษในร่างกาย เมื่อบริโภคอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ๆ ทำให้เกิดการสะสมสารพิษในร่างกายอยู่เรื่อย ๆ และเมื่อมากเกินที่ร่างกายจะรับได้อาจส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยได้ง่าย สุขภาพร่างกายมีความอ่อนแอ ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บป่วยอยู่แล้วเมื่อรับประทานอาหารที่มีสารเคมีปนเปื้อนจะส่งผลให้การรักษาค่อนข้างหายช้า ยาที่รับประทานไม่สามารถออกฤทธิ์รักษาอาการป่วยได้เกิดการดื้อยา และในผู้ป่วยบางรายหากได้รับสารพิษเข้าไปอาจไปส่งเสริมให้อาการเจ็บป่วยรักษาไม่หาย ส่งผลให้อาการทรุดหนักจนไม่สามารถรักษาได้</p> <p>จากสาเหตุและปัญหาดังกล่าวสถานีพัฒนาที่ดินสตูล จึงจัดทำโครงการนำร่องหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้และผลิตอาหารอินทรีย์ป้อนสู่ชุมชน ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำเกษตรกร และหาแนวทางปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกผักแบบเดิมของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบปลอดภัย ลดการปนเปื้อนสารเคมีสู่ผู้บริโภค ปรับปรุงระบบการผลิตให้สอดคล้อง และสอดคล้องกับธรรมชาติ ให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค และเกษตรกรโดยตรง มุ่งเน้นการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นการลดต้นทุนในการผลิตรวมถึงเป็นการฟื้นฟูภูมิปัญญาและพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรให้ได้ในระยะยาว และแก้ไขปัญหาด้านอาหารไม่ปลอดภัยเป็นมลพิษต่อชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. พัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในระดับหมู่บ้าน/บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และผลิตอาหารอินทรีย์ ป้อนสู่ชุมชนผู้บริโภค</p> <p>๒. เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่อาหารที่ปลอดภัยเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค</p> <p>๓. เป็นการนำเทคโนโลยีทางชีวภาพและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด</p>
๔. เป้าหมาย	<p>๑. เชิงปริมาณ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ และผลิตอาหารที่ปลอดภัย จำนวนกลุ่มละ ๑๐ ราย จำนวน ๒๐ กลุ่ม</p> <p>๒. เชิงคุณภาพ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตอาหารอินทรีย์ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.</p> <p>๒. สาธิตการทำและใช้น้ำหมักชีวภาพ (พด.๒)</p> <p>๓. สาธิตการทำและใช้น้ำหมักชีวภาพ (พด.๗)</p> <p>๔. ส่งเสริมการปลูกผักบนกระเบื้อง</p> <p>๕. ฝึกอบรมเกษตรกร</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๖๔๔,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	กลุ่มเกษตรกรจำนวน ๒๐ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ และผลิตอาหารที่ปลอดภัย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้และพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิตของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานบูรณาการ</p> <p>๒. ผู้บริโภคได้รับอาหารที่ปลอดภัยจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ และมีความต่อเนื่อง</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมยกระดับมาตรฐานสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานขั้นปลอดภัย และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (SL, GAP กรมประมง, GAP มกษ.)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดสตูลประกอบไปด้วยการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน ๒๙๓ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๕,๒๔๗.๑๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๖,๔๙๖.๕๘ ตัน มูลค่า ๘๓๕ ล้านบาทเศษ การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๗๕๓ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๔๖๐.๑๙ ไร่ ผลผลิต ๙๗๗.๑๙ ตัน มูลค่า ๑๔๗.๕๖ ล้านบาท และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ๒,๑๓๙ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๑,๐๕๘.๗๖ ไร่ ผลผลิต ๑,๑๒๗.๖๕ ตัน มูลค่า ๖๗.๖๖ ล้านบาท ซึ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดสตูลมีทั้งการเลี้ยงในบ่อดิน โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้งทะเล เป็นวิธีการเลี้ยงแบบพัฒนา (Intensive) และการเลี้ยงปลากะพงขาว ปลากะรัง ปลานิล และปลาน้ำจืดอื่นๆ มีทั้งในบ่อดินและในกระชัง จากกระแสความต้องการของผู้บริโภคและผู้ซื้อในตลาดโลก มีความตระหนักเกี่ยวกับอาหารปลอดภัยและที่มาจากกระบวนการการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่กดขี่แรงงาน จึงได้มีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารให้มีมาตรฐานเบื้องต้น Safety Level มาตรฐาน GAP กรมประมง และมาตรฐานสากล GAP มกษ. เพื่อสนองความต้องการบริโภคอาหารปลอดภัยในปัจจุบันและในอนาคต
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อบริหารจัดการระบบการผลิตและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน ๒. เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ๓. เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับอาหารจากสัตว์น้ำที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ๔. เพื่อให้สินค้าที่บริโภคในประเทศและการส่งออกมีมาตรฐาน
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลได้รับมาตรฐาน GAP ร้อยละ ๑๐๐ ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งและสัตว์น้ำจืด ได้รับมาตรฐาน GAP และ SL ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๗ อำเภอในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน SL, GAP กรมประมง และ GAP มกษ. ๒. การตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม SL, GAP กรมประมง และ GAP มกษ. ๓. การตรวจติดตามฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน SL, GAP กรมประมง และ GAP มกษ.
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ดำเนินการต่อเนื่อง ๕ ปี ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลได้รับมาตรฐาน GAP กรมประมง ร้อยละ ๑๐๐ (๒๙๓ ฟาร์ม) ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้รับมาตรฐาน SL และ GAP ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ (ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ฟาร์ม/ปี)
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผู้บริโภคได้รับอาหารจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. การส่งออกกุ้งทะเลได้รับมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ หากเกิดปัญหาด้านคุณภาพ ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลได้รับมาตรฐาน ร้อยละ ๑๐๐ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่งได้รับมาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไม้ผลคุณภาพ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ผลไม้ เป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของจังหวัดสตูล มีมูลค่าการผลิต ๒๓๔.๙๖๕ บาท เกษตรกรมีการปลูกไม้ผล ๑๗ ชนิด พื้นที่ประมาณ ๑๓,๒๐๐ ไร่ ผลผลิตปีละประมาณ ๗,๕๐๐ ตัน โดยผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ มากที่สุด คือ ทูเรียน มูลค่า ๕๓.๒๘๖ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๗) รองลงมาได้แก่ จำปาตะ มูลค่า ๔๘.๘๘๗ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๐) ลองกอง มูลค่า ๒๔.๓๘๑ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๗) มังคุด มูลค่า ๒๐.๕๒๕ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๓) และ เงาะ มูลค่า ๑๗.๖๖๒ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๑) ตามลำดับ การผลิตไม้ผลในปัจจุบัน ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าที่มีมาตรฐาน เกิดปัญหาราคาคตกต่ำในช่วงฤดูกาลผลิต เนื่องจากผลไม้หลายชนิดออกกระจุกตัวในช่วงเวลาเดียวกัน ปัญหาราคาปัจจัยการผลิต แรงงานและค่าขนส่งที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เกษตรกรที่ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผลไม้ จะประสบปัญหาคุณภาพ ผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ขาดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อพัฒนาผลผลิตให้มีปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ทำต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยลดลง เพิ่มมูลค่าผลผลิตโดยการแปรรูปในช่วงที่ผลผลิตมีมาก ซึ่งเป็นวิธีที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและขยายผลต่อได้ โดยสนับสนุนความรู้โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพ มีความสามารถในการแข่งขัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไม้ผลคุณภาพ โดยมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานในพื้นที่สำหรับการพัฒนาสินค้าไม้ผลให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้ผลิตไม้ผล</p>
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร ๒๘๐ ราย (๗ อำเภอ)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่แหล่งผลิตไม้ผล ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพจำปาตะ ๑.๑ จัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการบริหารจัดการสวนจำปาตะคุณภาพ ๑.๒ จัดทำแปลงจำปาตะคุณภาพ ๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทุเรียน ๒.๑ จัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการสวนทุเรียน ๒.๒ จัดทำแปลงทุเรียนต้นแบบ ๓. การติดตามให้คำแนะนำ และประเมินผล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖๑๒,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ จำนวน ๒๘๐ ราย ๗ อำเภอ ได้รับการพัฒนาความรู้เพื่อผลิตไม้ ผลคุณภาพ สามารถแข่งขันตลาดได้ ๒. กลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็ง จำนวน ๑๔ กลุ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ไม้ผลที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มมูลค่าผลไม้ได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการผลิตผักปลอดสารพิษ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ปัจจุบันผู้บริโภคได้เริ่มให้ความสำคัญกับสุขภาพ คุณภาพ และสุขอนามัยของอาหารที่บริโภคมากขึ้น ผู้ผลิตจึงจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตของตนเอง อีกทั้งรัฐบาลได้กำหนดให้อาหารที่ผลิตและบริโภคภายในประเทศปลอดภัยและได้มาตรฐานทัดเทียมสากล จึงได้กำหนดให้มีการส่งเสริมและผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยเน้นที่สินค้าเกษตร ที่มีมาตรฐานคุณภาพ ศักยภาพ และโอกาสทางการตลาดสูง แต่เนื่องจากการผลิตด้านการเกษตรของไทยที่ผ่านมามุ่งเน้น เพื่อการผลิตเชิงปริมาณ ที่มีได้คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม เกษตรกรจำนวนไม่น้อยมีการใช้สารเคมีอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงมีผลทำให้ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคก่อให้เกิดผลกระทบต่อดิน น้ำ อากาศ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งก่อให้เกิดจุดอ่อนในด้านการค้าผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรเองในทุกระดับ ดังนั้นเพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพจึงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต ตั้งแต่ควบคุมคุณภาพ ปัจจัยการผลิต การพัฒนากระบวนการผลิต การจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างความมั่นใจด้านมาตรฐานและความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคและผู้บริโภคในทุกๆระดับ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรได้ประกอบอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนสืบไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน ๒. เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้รับซื้อ และผู้บริโภคได้บริโภคผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองสตูล และอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตผักปลอดภัย ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล และอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๑๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรสามารถผลิตผักปลอดภัยได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผู้รับซื้อและผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ และปลอดภัยจากสารพิษ ๒. เกษตรกรมีความปลอดภัยในการผลิตสินค้าเกษตร ๓. เกษตรกรมีโอกาสด้านการตลาดสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	บริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูทุเรียนโดยการใช้สารชีวภัณฑ์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ทุเรียน เป็นผลไม้ที่คนไทยยกย่องให้เป็นราชาแห่งผลไม้ทั้งปวง (King of Fruits) นอกจากจะเป็นที่นิยมรับประทานของคนไทยแล้ว ยังเป็นผลไม้ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ ทำให้การบริโภคและการส่งออกทุเรียนในแต่ละปีมีปริมาณสูงขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้เกษตรกรหันมาปลูกมากขึ้นใน ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยจังหวัดสตูลมีพื้นที่ปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นจากพื้นที่ปลูกเดิมร้อยละ ๒๖.๔๑ คือ ปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูก ๒,๓๕๕ ไร่ เกษตรกร ๓,๗๔๕ ครัวเรือน และปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นเป็น ๒,๙๗๗ ไร่ เกษตรกร ๔,๐๑๑ ครัวเรือน (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล) ปัญหาสำคัญในการปลูกทุเรียน คือ โรคและแมลงศัตรู ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตลดลง ผลผลิตไม่มีคุณภาพหรือเสียหายจนไม่สามารถรับประทานได้ และอาจส่งผลให้ต้นทุเรียนตายในที่สุด ศัตรูพืชบางชนิดส่งผลต่อการส่งออกทุเรียนไปยังต่างประเทศ บางประเทศใช้เป็นเงื่อนไขในการกีดราคา กีดกันทางการค้า โรคและแมลงศัตรูที่พบในจังหวัดสตูล ได้แก่ โรครากเน่าโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อรา หนอนเจาะเมล็ดและหนอนเจาะผลทุเรียน เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรู เพื่อนำไปปรับใช้ในการผลิตทุเรียนคุณภาพดีให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในแปลงปลูกทุเรียนของเกษตรกร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูทุเรียน ๒. ป้องกัน ควบคุม และลดพื้นที่ความเสียหายที่เกิดจากการระบาดของโรคและแมลงศัตรูทุเรียน ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทุเรียนคุณภาพ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน จำนวน ๓๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูทุเรียน ๒. แปลงต้นแบบการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคและแมลงศัตรูทุเรียน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๐๘๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ๓๐๐ ครัวเรือน ได้รับความรู้การบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูทุเรียน เพื่อป้องกัน ควบคุมและลดพื้นที่เสียหาย ๒. ลดความเสียหายของผลผลิตทุเรียนในแปลงต้นแบบได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ปริมาณผลผลิตทุเรียนคุณภาพที่เพิ่มขึ้น ๒. ควบคุมและลดพื้นที่เสียหายจากโรคและแมลงศัตรูทุเรียน ๒. เกษตรกรมีรายได้มั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคนิ่วในยางพารา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูลขึ้นอยู่กับภาคเกษตรเป็นหลัก การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกรวมทั้งสิ้น ๕๕๘,๙๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๗ ของพื้นที่การเกษตรของจังหวัด ผลผลิตรวม ๑๑๓,๙๐๒ ตัน/ปี มูลค่า ๔,๕๕๖ ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย ๔๐ บาท/กิโลกรัม) (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๓) ยางพาราเป็นพืชที่เกษตรกรจำเป็นต้องดูแลรักษาให้มีอายุอย่างน้อย ๒๕-๓๐ ปี จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องประสบปัญหาเรื่องโรคนิ่วในยางพาราในระยะเวลาใดระยะหนึ่ง ความแข็งแรงของต้นยางสภาพภูมิอากาศและการปฏิบัติดูแลรักษาของเกษตรกรเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและจำกัดการเกิดโรคนิ่วในยางพารา หากพบการระบาดของโรคนิ่วจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่สำคัญกับยางพารา คือทำให้ปริมาณน้ำยางลดลง ต้นยางมีสภาพเสื่อมโทรมจนถึงทำให้ต้นยางยืนต้นตายเกิดความเสียหายอย่างมาก โรคนิ่วในยางพาราส่วนใหญ่มีสาเหตุจากเชื้อรา ซึ่งมักจะระบาดหนักในช่วงฤดูฝน โรคที่สำคัญได้แก่ โรคนิ่วจากเชื้อราไฟทอปธอรา (Phytophthora) โรคนิ่วชนิดใหม่ของยางพารา โรคนิ่ว โรคเส้นดำ เป็นต้น ดังนั้นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในการป้องกันการระบาดของโรคนิ่วในยางพารา จึงควรสร้างการรับรู้เพื่อป้องกันกำจัดอย่างถูกวิธี เพื่อลดการระบาดหรือลดความรุนแรงของโรคที่จะส่งผลกระทบต่อต้นยางพาราในระยะยาว
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับเกษตรกรเรื่องโรคนิ่วในยางพารา ๒. เพื่อป้องกัน ควบคุม และลดพื้นที่ความเสียหายที่เกิดจากโรคนิ่วในยางพารา ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตยางพารา
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดความรู้การจัดการโรคนิ่วในยางพารา ๒. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคนิ่วในยางพารา
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๐๗๑,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๐ ครัวเรือน ได้รับความรู้การจัดการโรคนิ่วในยางพารา ๒. แปลงต้นแบบในการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคนิ่วในยางพารา จำนวน ๒,๑๐๐ ไร่
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ปริมาณผลผลิต (น้ำยางสด) ที่เพิ่มขึ้น ๒. ควบคุมและลดพื้นที่เสียหายจากโรคนิ่วในยางพารา ๒. เกษตรกรมีรายได้มั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ยกระดับเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่สินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จำปาตะสตูลได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ Geographical Indications : GI และกำลังผลักดันข้าวอัลฮัม, กาแฟโบราณ และพริกไทยสุโขทัย เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในลำดับต่อไป สินค้าเกษตรมักประสบปัญหาผลผลิตออกสู่ตลาดกระจุกตัวพร้อมกัน ทำให้ไม่สามารถหาตลาดรองรับได้ทัน ส่งผลให้เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำแทบทุกปี และไม่มีผลผลิตให้รับประทานนอกฤดู จึงควรส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูป โดยต่อยอดภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ ช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและสร้างความมั่นคงทางอาหาร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี ๓. สร้างความมั่นคงอาหารและสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรและชุมชน
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างผลผลิตให้มีมูลค่าเพิ่มและแข่งขันได้ จำนวน ๔๐ ราย/ปี ๒. เกษตรกรนำผลผลิตเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นพัฒนาสู่เกษตรมูลค่าสูง จำนวน ๑๐ ราย/ปี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทั้ง ๗ อำเภอ ในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. เสริมสร้างความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตรและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๒. สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูป โดยต่อยอดภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ๓. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบเพื่อการทดสอบตลาด ๔. ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มและเครื่องมือทางการตลาด (Online และ Offline)
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๖๙
๙. งบประมาณ	ปีละ ๕๙๕,๐๐๐ บาท งบประมาณ ๒,๓๘๐,๐๐๐ บาท (รวม ๔ ปี)
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นได้รับการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปด้วยการเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑๑.๑ สร้างคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่มเกษตรกรโดยให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ ๑๑.๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร สอดคล้องกับแผนแม่บท ประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เน้นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร</p> <p>จากข้อมูลสถิติการผลิตพืชปี ๒๕๖๓ จังหวัดสตูลมีครัวเรือนทำนา ๕,๐๘๗ ครัวเรือน พื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๘,๙๙๘ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมือง พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๓,๒๙๙ ไร่ โดยเฉพาะข้าวพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์ที่นิยมปลูกกันมานาน มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๖,๙๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๓ ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด จุดเด่นของข้าวพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์นอกจากทนต่อสภาพแวดล้อมที่หลากหลายแล้ว ยังให้ผลผลิตสูง แต่ด้วยการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองของเกษตรกร ทำให้ข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์สายพันธุ์ท้องถิ่นเกิดความหลากหลาย ประกอบกับมีคุณภาพสีต่ำ กรมการข้าวจึงได้ปรับปรุงพันธุ์ข้าว และในปี ๒๕๖๓ ได้รับรองสายพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ ที่มีความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ และให้ผลผลิตสูงถึง ๖๑๑ กิโลกรัมต่อไร่ อย่างไรก็ตาม การกระจายของเมล็ดพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ บริสุทธิ ในพื้นที่จังหวัดสตูลยังมีน้อยมาก เป็นปัจจัยที่ทำให้การผลิตข้าวพื้นเมืองยังด้อยคุณภาพ</p> <p>การกระจายเมล็ดพันธุ์ดี และการพัฒนาเกษตรกรให้สามารถใช้เทคโนโลยีร่วมกับภูมิปัญญาในการผลิตข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตข้าวและรายได้เกษตรกรจังหวัดสตูล เมื่อกระบวนการผลิตต้นน้ำได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันในตลาดข้าวได้แล้ว ชุมชนสามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ข้าวไปสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มมูลค่า เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรอนุรักษ์ข้าวพื้นเมืองให้คงอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ที่มีความเหมาะสม และสามารถผลักดันให้เกิดสินค้าเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นต่อไปได้</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกิดการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ บริสุทธิ ทดแทนข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์สายพันธุ์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสตูล ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี จำนวน ๕๐ ราย พื้นที่ทำนา จำนวน ๑๕๐ ไร่
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอบาแพง และอำเภอละงู จังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	๑. สนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ บริษัท ๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ร่วมบูรณาการ
๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๑๐๐ ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ บริษัทในการปลูกข้าวนาปี ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	๑. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ข้าวนาปีในพื้นที่จังหวัดสตูลเพิ่มขึ้น ๒. มีการกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพในระบบการผลิตข้าวของจังหวัดสตูลในปีถัดไป ๓. เกิดผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปข้าวอัลฮัมดุลิลลาห์ ๔ ในพื้นที่จังหวัดสตูล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจจังหวัดสตูล โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า แผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร เกษตรอัจฉริยะ โดยการนำเทคโนโลยีการผลิตมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ</p> <p>โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูลร้อยละ ๓๖.๔ ขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร โดยมูลค่าการผลิตส่วนใหญ่ของเกษตรกรรมมาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน จากข้อมูลการพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี ๒๕๖๓ จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกยางพาราจำนวน ๕๒๘,๕๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๒ ของพื้นที่การเกษตรของจังหวัด ต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างแรงงาน รองลงมาคือ ค่าปุ๋ยเคมี ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตามปุ๋ยเคมีมีความจำเป็นในกระบวนการผลิต ช่วยให้ต้นยางเจริญเติบโต และรักษาสมดุลของธาตุอาหารในดินทำให้ผลิตน้ำยางได้อย่างสม่ำเสมอ เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน คือการผสมแม่ปุ๋ยเป็นสูตรต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินและความต้องการของพืช เป็นการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าการลงทุนของเกษตรกร</p> <p>จังหวัดสตูลมีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๗ ศูนย์ ตั้งอยู่ในทุกอำเภอ ทำหน้าที่ให้บริการวิชาการด้านดินปุ๋ย ตรวจวิเคราะห์ดินโดยใช้ชุดตรวจสอบในดินแบบรวดเร็ว และให้บริการผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์แก่เกษตรกรในชุมชน การพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ในเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และสามารถประยุกต์ใช้โดยการผสมปุ๋ยเอง หรือใช้บริการของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จะช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไปตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การสนับสนุนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินโดยใช้บริการของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ในลักษณะการร่วมจ่าย (Co-payment) ของเกษตรกรเป็นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ๆ ให้เกิดเป็นรูปธรรม เป็นสิ่งจูงใจในการผลิต นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงมุมมองของเกษตรกรต่อการบริหารจัดการปัจจัยการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้าใจในเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ปุ๋ยยางพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน ๒๑๐ ราย พื้นที่ปลูกยาง ๔๒๐ ไร่
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ ๒. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยยางพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน ในลักษณะการร่วมจ่าย (Co-payment) ของเกษตรกร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖๗๖,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๑๐๐ ใช้ปุ๋ยอย่างพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓. ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลดลงร้อยละ ๑๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราจังหวัดสตูล ๒. เกษตรกรสามารถจัดการปัจจัยการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. เกิดการจ้างงานเกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ซึ่งภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทยในระยะ ๒๐ ปี ที่มุ่งมันยกระดับประเทศให้ไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหาร และสร้างรายได้ให้กับประเทศ จังหวัดสตูลมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน ๑๒๘,๖๙๕ ไร่ เกษตรกรจำนวน ๑๐,๔๑๘ ราย ครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ มีผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปี เพียง ๒,๔๔๑ กก. เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจการดูแลจัดการสวน ความสำคัญของธาตุอาหารต่อปาล์มน้ำมันและรูปแบบการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรให้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตปาล์มน้ำมัน การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องและเหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดว่าการจัดการสวนปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพมากหรือน้อย การสร้างความรู้ความเข้าใจใน ความสำคัญของธาตุอาหารต่อปาล์มน้ำมันและรูปแบบการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันควรใช้ปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยอินทรีย์ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตปาล์ม น้ำมันแล้วยังเป็นการลดปัญหาโครงสร้างของดินเสียในอนาคตด้วย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันแก่เกษตรกร ๒. เพื่อเป็นจุดเรียนรู้การจัดการปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๕๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันอย่างเหมาะสม ๒. แปลงสาธิตการผลิตปาล์มน้ำมันด้วยการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๖๒,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ ราย ได้รับความรู้ในการจัดการปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. แปลงเรียนรู้การจัดการปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน จำนวน ๗ แปลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่เข้าร่วมโครงการ นำองค์ความรู้ด้านการจัดการปุ๋ยไปปฏิบัติ ๒. ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลตอบแทนต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลพื้นบ้านและพัฒนาตลาดออนไลน์ เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของจังหวัด
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลผลิตด้านการประมงของจังหวัดสตูลมีมูลค่าสูงถึง ๔,๒๗๘.๕๕ ล้านบาท โดยสาขาที่มีมูลค่าสูง ๓ อันดับแรก คือ การประมงพาณิชย์ มูลค่า ๒,๓๙๔.๙๕ ล้านบาท รองลงมา คือ การทำประมงพื้นบ้าน มูลค่า ๑,๐๔๘.๖๐ ล้านบาท และการเลี้ยงกุ้งทะเล มูลค่า ๘๓๕ ล้านบาท โดยมีเรือประมงพาณิชย์ ๓๕๑ ลำ เรือประมงพื้นบ้าน ๒,๔๘๔ ลำ และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓,๕๐๗ ราย ในช่องทางการกระจายผลผลิตสินค้าประมงของจังหวัดสตูลอีกทางหนึ่งคือการถนอมอาหาร หรือการแปรรูปสัตว์น้ำและเป็นการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ ปัจจุบันมีกลุ่มชุมชนท้องถิ่นดำเนินการแปรรูปสัตว์น้ำทะเลและผลิตเป็นสินค้าหลายกลุ่ม และมีความพร้อมที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและรับผิดชอบต่อสังคม โดยผลิตอาหารจากสัตว์น้ำที่ได้รับมาตรฐานชั้นปลอดภัยจากอาหารทะเล นอกจากนี้เยาวชนรุ่นใหม่จะสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการสนับสนุนให้กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย เพื่อการันตีคุณภาพและสนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัย เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชีวภาพทางทะเล
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงทะเลแก่กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ๒. เพื่อสร้างตลาดและผู้จำหน่ายออนไลน์ด้านสินค้าประมงทะเลแปรรูป ๓. เพื่อผลิตสินค้าประมงทะเลแปรรูปให้ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น
๔. เป้าหมาย	๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าประมงทะเลแก่กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ๒. เพื่อสร้างตลาดและผู้จำหน่ายออนไลน์ด้านสินค้าประมงทะเลแปรรูป ๓. เพื่อผลิตสินค้าประมงทะเลแปรรูปให้ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอชายทะเลจังหวัดสตูล ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการแปรรูปสัตว์น้ำ ๒. ส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนและชาวประมงพื้นบ้านในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปในตลาดออนไลน์เพื่อเพิ่มรายได้ ๓. ส่งเสริมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับตลาดสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒,๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปี
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มประมงพื้นบ้านมีการแปรรูปสัตว์น้ำที่ได้รับมาตรฐานชั้นปลอดภัย ๒. ชาวประมงพื้นบ้าน/เยาวชนประมง ได้รับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการตลาดออนไลน์ ๓. ชาวประมงพื้นบ้านได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ได้จากผลผลิตในทะเลจังหวัดสตูล ๒. มีผู้จำหน่ายสินค้าประมงออนไลน์เพิ่มขึ้น สร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ๓. มีการออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าประมงทะเลแปรรูปที่ทันสมัยออกสู่ตลาด ๔. สินค้าประมงทะเลได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าประมงแปรรูปเบื้องต้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	โครงการก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร ได้ริเริ่มขึ้นเนื่องด้วยเกษตรกรมีการปลูกข้าว แดงโมและพืชผักสวนครัวอื่นๆ เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว ซึ่งนับเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สร้างรายได้ให้เกษตรกรในพื้นที่ในแต่ละปีคิดเป็นมูลค่าสูง และในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น เป็นผลให้บริษัทเอกชนหลายๆ บริษัทต้องปิดกิจการ ทำให้ลูกจ้าง และแรงงานจำนวนมากต้องเผชิญกับสถานการณ์การว่างงาน และเดินทางกลับมายังภูมิลำเนา ซึ่งส่วนใหญ่กลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรในพื้นที่อื่น ทำให้มีผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โดยแต่เดิมการส่งผลผลิตทั้งแดงโมและพืชผักสวนครัวออกจำหน่าย ใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยกองไ่ว์บริเวณข้างแปลงก่อนส่งจำหน่าย ผลผลิตข้าวก็จะตากไว้ริมถนน ไม่มีจุดพักและรวบรวมผลผลิตเพื่อทำความสะอาดเพื่อรวบรวมหรือคัดแยกผลผลิตก่อนจำหน่าย ทำให้พ่อค้ากดราคาซื้อผลผลิตของเกษตรกร และในบางปีที่ผ่านมา ความไม่แน่นอนของฤดูกาล ทำให้มีฝนตกชุกในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต เมื่อไม่มีอาคารรวบรวมหรือจุดที่สามารถเก็บผลผลิตมาพักไว้ได้ ก็ทำให้ผลผลิตเกิดความเสียหายเน่าเสียไม่สามารถจำหน่ายได้ เกษตรกรประสบภาวะขาดทุนในแต่ละปี โดยในปีการผลิตล่าสุดปี 2564 นี้ ได้มีการริเริ่มเพิ่มช่องทางจำหน่ายเข้าสู่ตลาดพรีเมียม ห้างโมเดิร์นเทรด เช่น ห้างแม็คโคร และเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง อีกทางหนึ่งเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตในพื้นที่และพัฒนาตลาดช่องทางการจำหน่ายให้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งการจำหน่ายเข้าสู่ตลาดพรีเมียม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์รวบรวมผลผลิต เพื่อรวบรวมทำความสะอาด และคัดแยกผลผลิตก่อนจำหน่าย จึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อเพิ่มรายได้ เพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้มีศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร ๒. เพื่อเป็นสถานที่คัดแยก รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร ก่อนจำหน่ายออกสู่ตลาดให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๓. เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนให้ยั่งยืน
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและผู้ปลูกแดงโม จำนวน ๓๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ตำบลกำแพง ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรบ้านปลักมาลัย หมู่ที่ ๖ ตำบลกำแพง ๒. ก่อสร้างอาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรบ้านบุโบย หมู่ที่ ๓ ตำบลแหลมสน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอละงู
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๒,๙๔๓,๗๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลกำแพง ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูลและพื้นที่ใกล้เคียง มีศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑.มีศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่อำเภอละงู ๒.เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอละงูไม่น้อยกว่า ๒๐ ล้านบาท/ปี ๓.เพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร ๔.ลดปัญหาการว่างงานของประชาชนในช่วงวิกฤตทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เต่ากระวานและเต่าน้ำจืดใกล้สูญพันธุ์จังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>เต่ากระวานและเต่าลายตีนเป็ด จัดเป็นสัตว์น้ำที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ (ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พุทธศักราช ๒๕๖๒) โดยเฉพาะเต่ากระวาน ปัจจุบันพบอาศัยอยู่ในแหล่งธรรมชาติในคลองละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล มีบทบาทและภารกิจในการศึกษาวิจัยการเพาะขยายพันธุ์เต่าหายากใกล้สูญพันธุ์ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรเต่าน้ำจืดของไทยให้สามารถดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ในธรรมชาติในคลองละงู จนประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์เต่ากระวานและเต่าลายตีนเป็ดในระบบบ่อเลี้ยง รวมทั้งได้รวบรวมพันธุ์เต่าน้ำจืดที่หายากอีกหลายชนิดไว้ภายในหน่วยงานเพื่อการอนุรักษ์ ศูนย์ฯ จึงเป็นหน่วยงานที่เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ด้านเต่าน้ำจืดหายากและใกล้สูญพันธุ์ของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปทั้งในจังหวัดสตูลและต่างจังหวัด ซึ่งในแต่ละปีจะมีนักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยว เข้ามาศึกษาดูงานในหน่วยงาน ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ศูนย์ฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดสตูล โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล กิจกรรมหลัก : โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เต่ากระวานและเต่าน้ำจืดใกล้สูญพันธุ์จังหวัดสตูล ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการกิจอย่างต่อเนื่องทุกปี ในการเพาะขยายพันธุ์เต่าน้ำจืดหายากใกล้สูญพันธุ์และการปล่อยเต่าคืนถิ่นสู่แหล่งธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพให้ยั่งยืนสืบไป รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงสถานที่ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดสตูล รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของเยาวชน ชุมชนในท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ให้เกิดความรักและหวงแหนที่จะช่วยกันดูแลรักษาให้ทรัพยากรคงอยู่สืบไป</p> <p>- เพื่อสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กิจกรรม : ปลูกรักษาทรัพยากร (พันธุกรรมสัตว์และทรัพยากรพันธุกรรมอื่นๆ) แนวทางการดำเนินกิจกรรม : ให้ดำเนินการให้มีสถานที่เพาะเลี้ยง หรือห้องปฏิบัติการที่จะเก็บรักษา/เพาะพันธุ์/ขยายพันธุ์ตามมาตรฐานความปลอดภัย เป้าหมาย : เพื่อนำทรัพยากรที่มีค่าใกล้สูญพันธุ์ไปเพาะพันธุ์และขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่ที่ปลอดภัย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์เต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยการเพาะขยายพันธุ์ ๒) เพื่อปล่อยพันธุ์เต่ากระวาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นสู่แหล่งธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ๓) เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ๔) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เต่าน้ำจืดหายากใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑) จำนวนผลผลิตลูกเต่ากระอานและเต่าลายตีนเป็ด เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ตัว/ปี</p> <p>๒) ปล่อยพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ตัว/ปี</p> <p>๓) แหล่งเรียนรู้และนิทรรศการเต่าน้ำจืด ๑ แห่ง ประชาชนเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑) ร้อยละของผู้เข้าร่วมเยี่ยมชมศึกษาดูงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>๒) ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล และคลองละงู</p> <p>ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล</p>
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑) เพาะขยายพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าลายตีนเป็ด</p> <p>๒) ปล่อยพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู</p> <p>๓) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และนิทรรศการอนุรักษ์เต่าน้ำจืด</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล</p>
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	<p>๑ ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุด กันยายน ๒๕๖๖</p>
๙. งบประมาณ	<p>๔๙๒,๐๗๐ บาท</p>
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑) จำนวนผลผลิตลูกเต่ากระอานและเต่าน้ำจืดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ตัว/ปี</p> <p>๒) ปล่อยพันธุ์เต่ากระอาน และเต่าลายตีนเป็ดคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ในคลองละงู ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ตัว/ปี</p> <p>๓) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และนิทรรศการเต่าน้ำจืด ๑ แห่ง ประชาชนเข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ คน/ปี</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑) ผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>๒) ความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑) เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ดูงานของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป</p> <p>๒) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>๓) สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดและชุมชน</p> <p>๔) ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสร้างความสมดุลทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๑ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การผลิตลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว (<i>Holothuria scabra</i>) เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ปลิงทะเลขาวเป็นสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มีการทำการประมงในหลายประเทศที่อยู่บริเวณชายฝั่งแถบอินโด-แปซิฟิก ซึ่งจากสถิติการนำเข้าสัตว์น้ำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (สถิติการนำเข้ารายเดือน ม.ค.-ก.ย. ๖๓) มีการนำเข้าปลิงทะเลขาวเดือนมกราคม มีนาคม และกรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒, ๑ และ ๒๔๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๑,๘๑๑.๑๕, ๘๑๙.๖๑ และ ๒๔,๓๖๒.๔๒ บาท จากประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ตามลำดับ ลักษณะเป็นสินค้าแปรรูปและแช่แข็ง แต่ยังไม่มีการส่งออกสัตว์น้ำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (สถิติการนำเข้ารายเดือนม.ค.-ก.ย. ๖๓) (กองตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต, ๒๕๖๓) สำหรับประเทศไทยมีการทำประมงปลิงทะเลทั้งฝั่งทะเลอ่าวไทย และฝั่งทะเลอันดามัน จากสถิติปริมาณการจับสัตว์น้ำจากการทำประมงพื้นบ้าน ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณการจับสัตว์น้ำอื่นๆ (รวมปลิงทะเลและสาหร่ายทะเล) รวมทั้งสิ้น ๔๐๔.๐๑ ตัน ซึ่งเป็นปริมาณการจับจากฝั่งอ่าวไทย ๒๙.๘๘ ตัน และฝั่งอันดามัน ๓๗๔.๑๓ ตัน (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง, ๒๕๖๒) และจากสถิติการประมงทะเล ๒๕๕๘ สำรวจโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง มีปริมาณการจับกลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆ รวมทั้งหมด ๗๖,๖๔๙ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๐ ของปริมาณสัตว์น้ำเค็มทั้งหมด โดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นแมงกะพรุนมีปริมาณ ๗๖,๓๐๐ ตัน (ร้อยละ ๙๙.๕๕) นอกนั้นเป็นสาหร่ายทะเล แมงดาทะเล และปลิงทะเล จำนวน ๓๔๙ ตัน (ร้อยละ ๐.๔๖) เมื่อพิจารณาตามแหล่งประมงเป็นปริมาณสัตว์น้ำอื่นๆ บริเวณฝั่งอ่าวไทย ๕,๗๐๑ ตัน (ร้อยละ ๗.๔๔) และฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ๗๐,๙๔๘ ตัน (ร้อยละ ๙๒.๕๖) (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง, ๒๕๖๐)</p> <p>ปัจจุบันการทำประมงปลิงทะเลของประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทยอยู่ในสภาวะเกินกำลังการผลิต (over fishing) นำมาซึ่งมาตรการในการฟื้นฟูทรัพยากรปลิงทะเล การเพาะพันธุ์เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติเป็นหนึ่งในมาตรการการฟื้นฟูทรัพยากรปลิงทะเลหลายประเทศในแถบอินโด-แปซิฟิก มีการจัดลำดับความสำคัญของการเพาะเลี้ยงปลิงทะเลไว้ในแผนพัฒนาของประเทศ (Jimmy et al., ๒๐๑๒)</p> <p>สำหรับการเพาะเลี้ยงปลิงทะเลในประเทศไทย กรมประมงเป็นหน่วยงานหลักที่ศึกษาวิจัยการเพาะเลี้ยงปลิงทะเล ชนิดที่ประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์คือ ปลิงดา ปลิงขาว และปลิงกาหมาด เนื่องจากปลิงทะเลขาวเป็นปลิงทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและมีการนำไปใช้ประโยชน์ของชุมชนชายฝั่งทะเลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ ชุมชนเกาะสาหร่ายอำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นเกาะเล็กๆ รายล้อม ด้วยสภาพธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ มีแนวปะการังและแนว หญ้าทะเล ซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำหลากหลายชนิดรวมถึง ปลิงทะเล โดยชาวบ้านส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านหรือประมงชายฝั่ง นอกจากการทำประมงชายฝั่งแล้วยังมีการนำปลิงทะเลไป ใช้ประโยชน์มากขึ้นเช่นกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรปลิงทะเล และทดแทนจากการนำไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว จึงควรดำเนินการปล่อย พันธุ์ปลิงทะเลขาวเพื่อเพิ่มปริมาณพันธุ์ปลิงทะเลในธรรมชาติบริเวณ ชายฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งอาศัยเดิมให้มีความสมบูรณ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อผลิตลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว จากระยะแรกฟักให้มีขนาด ๓-๑๐ เซนติเมตร ๒. เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปลิงทะเลขาวบริเวณชายฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยเดิมให้มีความอุดมสมบูรณ์
๔. เป้าหมาย	๑. เพาะพันธุ์และอนุบาลลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว ได้ขนาด ๓-๑๐ เซนติเมตร จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว ๒. ลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาวที่นำปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ตัว ๓. กลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรปลิงทะเล ตำบลเกาะสาหร่าย ไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	การผลิตลูกพันธุ์ปลิงทะเลขาว (<i>Holothuria scabra</i>) เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๘๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ลูกปลิงทะเลขาว ขนาด ๓-๑๐ เซนติเมตร จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สามารถนำลูกปลิงทะเลขาว ขนาด ๓ -๑๐ เซนติเมตร ปล่อยคืนสู่ธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเลเกาะสาหร่าย เพื่อฟื้นฟูแหล่งอาศัยเดิมให้มีความอุดมสมบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเลชายฝั่ง เพื่อความมั่นคงทางอาหารทะเลและหนุนเสริมเศรษฐกิจชุมชน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จังหวัดสตูลมีพื้นที่ติดทะเลระยะทาง ๑๔๔.๘ กิโลเมตร ใน ๔ อำเภอ คือ อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอลง และอำเภอทุ่งหว้า มีเรือประมงพื้นบ้านขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอสที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมเจ้าท่า จำนวน ๒,๕๕๗ ลำ และมีเรือขนาดเล็กที่ขึ้นทะเบียนอีกประมาณ ๕๐๐ ลำ มีผู้ขึ้นทะเบียนเป็นชาวประมง (ทบ.๓) กับสำนักงานประมงจังหวัดสตูล จำนวน ๔,๒๕๘ ราย เนื่องด้วยมีชาวประมงพื้นบ้านจำนวนมากและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทำให้การทำประมงพื้นบ้านมีต้นทุนสูงขึ้น การบริหารจัดการทรัพยากรทะเลชายฝั่งโดยการสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ จึงเป็นวิธีการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำและสามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้แก่ชาวประมงพื้นบ้าน รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางอาหารและหนุนเสริมเศรษฐกิจของชุมชนประมงพื้นบ้านได้อย่างยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มแหล่งทำการประมงพื้นบ้านโดยการสร้างที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ เพื่อความมั่นคงทางอาหารและหนุนเสริมเศรษฐกิจชุมชน ๒. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การรวมกลุ่มและสร้างกิจกรรมให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ๓. เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
๔. เป้าหมาย	๑. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทะเลชายฝั่ง ปีละไม่น้อยกว่า ๘ กลุ่ม ๒. ชาวประมงพื้นบ้านสามารถจับสัตว์น้ำชายฝั่งได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอชายทะเลจังหวัดสตูล ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอลง และอำเภอทุ่งหว้า
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การจัดทำและจัดวางซั้งเชือก/ซั้งกอ ๒. การฝึกอบรมชาวประมงพื้นบ้านด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทะเลชายฝั่ง กฎหมายประมงและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑,๓๐๕,๐๐๐ บาท/ปี
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ชาวประมงพื้นบ้านเข้าร่วมโครงการ ปีละไม่น้อยกว่า ๘ กลุ่มๆ ละ ๓๐ คน ๒. ชาวประมงพื้นบ้านได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสาร กฎหมายประมงและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ชาวประมงพื้นบ้านมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรประมงทะเลชายฝั่ง ๒. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้จากการทำประมงเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ “หอยตะเภา” ของชุมชนฝั่งทะเลอันดามัน อย่างยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>หอยตะเภา หรือ “หอยท้ายเภา” (Leather donax) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Donax scortum (linnaeus, ๑๙๘๒) ในประเทศไทยพบแพร่กระจายบริเวณ ชายฝั่งทะเลอันดามันตั้งแต่จังหวัดสตูล ตรัง กระบี่ และบางพื้นที่ของจังหวัด ระนอง แหล่งอาศัยพบบริเวณชายหาดที่มีลักษณะพื้นทรายปนโคลน ตามแนว เขตน้ำขึ้น-ลง โดยฝังตัวใต้พื้นทรายความลึกประมาณ ๒-๕ เซนติเมตร กินอาหาร โดยวิธีการกรองกินแพลงก์ตอน และสัตว์น้ำขนาดเล็ก ชาวประมงนิยมเก็บเกี่ยว หอยตะเภา ๒ ช่วง คือ ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม และเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี โดยวิธีการรม (วันทนา, ๒๕๒๘ และ พัทธา, ๒๕๕๒) หอยตะเภา นับเป็นหอยทะเลอีกชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคนิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเนื้อสีขาวลักษณะนุ่ม รสชาติหวานมัน อร่อยกว่าการบริโภคหอยทะเลชนิดอื่นๆ จึงเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและนอกประเทศ ปัจจุบันความต้องการ บริโภคหอยตะเภาเพิ่มสูงขึ้น แม้ว่ามีราคาค่อนข้างสูง เช่น หอยตะเภาขนาด ๒๐-๓๐ ตัว/กก. ละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท โดยหอยตะเภาที่จับจากธรรมชาติ จะนำมา ขายตามแพในท้องถิ่น จากนั้นแพจะรวบรวมส่งไปตามร้านอาหารต่างถิ่นหรือส่ง ถึงผู้บริโภคทันที ปัจจุบันผลผลิตหอยตะเภา มีปริมาณลดน้อยลง ไม่พอเพียงกับความต้องการของตลาด โดยคาดว่าสาเหตุที่ทำให้ทรัพยากรหอยตะเภา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาทางด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเฝ้า เสียของน้ำทะเล การทิ้งขยะของชุมชนและปัญหาการปนเปื้อนของน้ำทะเลจาก สารพิษต่างๆ รวมถึงการทำ การประมงที่เกินกำลังผลิต และการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ของชุมชนในพื้นที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล กรม ประมง เล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากรหอย ตะเภา และผลกระทบจาก แนวโน้มปริมาณและความสมบูรณ์ของทรัพยากรในธรรมชาติที่ลด น้อยลง เห็น ควรมีการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งทำการประมงหอยตะเภา สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาจาก ปริมาณผลผลิต หอยตะเภา มีแนวโน้มลดลง จนอาจถึงขั้นสูญพันธุ์ได้ในอนาคต โดยศึกษาข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม การทำการประมง การ บริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและ การใช้ประโยชน์ของชุมชนทั้งภาครัฐ เอกชน และส่วนท้องถิ่น ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลในการ กำหนดเขตพื้นที่ทำการประมง การประเมินปริมาณและผลผลิตในธรรมชาติ ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่อการ บริหารจัดการและกำหนดมาตรการ เช่น มาตรการการอนุรักษ์แหล่งเลี้ยง พื่อ แม่พันธุ์และลูกพันธุ์ และการกำหนดแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรหอย ตะเภาใน ธรรมชาติ ให้คงความอุดมสมบูรณ์และนำมาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และประเมินสถานะทรัพยากร และการทำการ ประมง หอยตะเภา ๒. ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาเทคนิคการเพาะเลี้ยงหอยตะเภาในธรรมชาติ โดย ชุมชน ๓. แนวทางการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์หอยตะเภาอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ๔ ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายชาวประมง/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรหอยตะเภา

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	๑. องค์ความรู้หอยตะเภาและแนวทางในการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์หอยตะเภา ฝังทะเลอันดามัน ๒. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรหอยตะเภา ฝังทะเลอันดามัน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดฝังทะเลอันดามัน (สตูล ตรัง กระบี่ และระนอง) ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล จังหวัดสตูล,
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การประเมินสภาวะทรัพยากร และการทำการประมงหอยตะเภา ๒. ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาเทคนิคการเพาะเลี้ยงหอยตะเภาในธรรมชาติ โดยชุมชน ๓. แนวทางการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์หอยตะเภาอย่างเหมาะสมและ ยั่งยืน ๔ ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายชาวประมง/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรหอยตะเภา
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล. อบต.แหลมสน อบต.ปากน้ำ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๖๗ (ระยะเวลา ๒ ปี)
๙. งบประมาณ	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑.รายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และประเมินสภาวะทรัพยากร ปริมาณผลผลิต และการทำการประมงหอยตะเภา ๒.องค์ความรู้และเทคนิคการเลี้ยงและเพาะพันธุ์หอยตะเภาโดยชุมชน ๓. แนวทางการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์หอยตะเภาอย่างสมดุลและยั่งยืน ๔. กลุ่มเครือข่ายชาวประมง/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรหอยตะเภา
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผลผลิตหอยตะเภาฝังทะเลอันดามันเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๒-๕ % ๒. ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีอาชีพยั่งยืน ๓. กลุ่มชาวประมงและเครือข่ายอนุรักษ์สัตว์น้ำเฉพาะถิ่น (หอยตะเภา)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การทำประมงหอยลายในจังหวัดสตูล และการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>หอยลายเป็นหอยสองฝาที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หอยลายมีการแพร่กระจายบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ จันทบุรี ตรัง ระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และปัตตานี บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ พังงา ภูเก็ต สตูล และระนอง ซึ่งหอยลายเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่หารายได้ให้กับประเทศไทยมูลค่าหลายล้านบาทต่อปี ตามสถิติการประมงแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมูลค่าการจับหอยลายเท่ากับ ๓๙๒.๖ ล้านบาท หอยลายจึงมีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย</p> <p>จากสถิติการประมงแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ มีปริมาณการจับหอยลายทั้งประเทศลดน้อยลง แสดงให้เห็นถึงปริมาณของทรัพยากรหอยลายที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากสถิติพบว่าพื้นที่จังหวัดสตูลไม่มีการทำการประมงหอยลายมาเป็นเวลาหลายปี แสดงให้เห็นถึงปริมาณของทรัพยากรหอยลายที่ลดลงในพื้นที่จังหวัดสตูล แต่ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ นั้น เรือประมงพาณิชย์ในพื้นที่จังหวัดสตูลได้มีการขออนุญาตให้แก้ไขเครื่องมือทำการประมงในใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์เป็นเครื่องมือคราดหอยลาย จำนวนหลายลำ เพื่อทำการประมงหอยลาย ที่กลับมาปริมาณมากขึ้นในปี นี้ คณะผู้จัดทำโครงการเล็งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรหอยลายที่กลับมาปริมาณมากขึ้นในพื้นที่จังหวัดสตูล จึงจัดทำโครงการศึกษาการแพร่กระจายและความชุกชุมของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรหอยลายที่มีในพื้นที่จังหวัดสตูล ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาการแพร่กระจายของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล ศึกษาความชุกชุมของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา ชนิดและขนาดของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล
๔. เป้าหมาย	เพื่อนำข้อมูลในการศึกษา ใช้บริหารจัดการทรัพยากรหอยลายที่มีอยู่ในพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ชายฝั่งทิศตะวันตกของเกาะตะรุเตา
๖. กิจกรรมหลัก	สำรวจการแพร่กระจายและความหนาแน่นของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๕
๙. งบประมาณ	๓๙๘,๔๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	ข้อมูลความชุกชุมและการแพร่กระจาย ขนาดและชนิดของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ทำให้ทราบถึง ความชุกชุม การแพร่กระจายของขนาดและชนิดของหอยลายบริเวณพื้นที่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล สามารถนำไปเป็นข้อมูลสนับสนุนแนวทางในการจัดการทรัพยากรหอยลายในพื้นที่จังหวัดสตูลให้เกิดประสิทธิผล เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างรับผิดชอบและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการกำจัดขยะอินทรีย์เพื่อชุมชนภาคใต้
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จากข้อมูลของสำนักงานสถิติจังหวัดสตูล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่า จังหวัดสตูลมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะปริมาณขยะจากชุมชน ที่ยังคงตกค้างไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสม ซึ่งขยะส่วนนี้จะกลายเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิตในน้ำ ตลอดจนแหล่งน้ำบนผิวดิน เนื่องจากขยะดังกล่าวไม่ได้รับการจัดการที่ถูกต้อง มักจะมีการจัดการแบบเทกองหรือเผากลางแจ้ง หรือลักลอบทิ้งในพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น จากข้อมูลสถิติปี ๒๕๖๐ ของจังหวัดสตูลพบว่ามีปริมาณขยะที่ไม่ได้ถูกกำจัดปริมาณ ๔๒,๗๒๑ ตัน/ปี ซึ่งขยะเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาขยะล้นเมือง ส่งกลิ่นเหม็นเน่าทำลายสิ่งแวดล้อม ประชาชนสุขภาพย่ำแย่ ในกรอบแผนการพัฒนาภาคใต้ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กล่าวถึงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ตระหนักถึงความจำเป็นในการกำจัดขยะอินทรีย์ ซึ่งเป็นขยะส่วนใหญ่ของขยะทั้งหมด และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกร สร้างสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยต่อประชาชนโดยรวม โดยการนำขยะอินทรีย์มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้สารเร่งจุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดินในการย่อยสลายขยะอินทรีย์เหล่านั้น ผ่านการบูรณาการร่วมกับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ประชาชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นในพื้นที่</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อนำขยะอินทรีย์ที่เกิดจากภาคส่วนต่าง ๆ ปรับใช้ให้อยู่ในรูปของปุ๋ยอินทรีย์ ๒. เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ทรัพยากรดินได้รับการปรับปรุงดินอย่างต่อเนื่อง
๔. เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เชิงปริมาณ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และสามารถกำจัดขยะอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๓๐๐ ราย ๒. เชิงคุณภาพ ขยะอินทรีย์ที่ถูกปรับใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อนำมาใช้ในภาคการเกษตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๕. พื้นที่ดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เชิงปริมาณ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และสามารถกำจัดขยะอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๓๐๐ ราย ๒. เชิงคุณภาพ ขยะอินทรีย์ที่ถูกปรับใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อนำมาใช้ในภาคการเกษตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ ๒. สาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ (พด.๒ /พด.๖) ๓. ฝึกอบรมเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๓๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และสามารถกำจัดขยะอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๓๐๐ ราย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรและชุมชนมีความรู้และเข้าใจกระบวนการกำจัดขยะอินทรีย์อย่างถูกต้องและนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี ๒. ขยะอินทรีย์ถูกกำจัดและปรับใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงดินต่อไป ๓. ทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๗๕๔,๗๐๑ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณร้อยละ ๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมดหรือปริมาณ ๖๖๘,๕๔๙ ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสตูล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำ และข้าว โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรนิยมปลูกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการผลิตภาคการเกษตร หากแต่พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดสตูลมีความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เนื่องจากการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ส่งผลให้ผลผลิตลดลง มีคุณภาพต่ำ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ทรัพยากรดิน ได้แก่ ปัญหาดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากภาคใต้มีความร้อนและความชื้นสูง ทำให้ธาตุอาหารในดินถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย และวัตถุดิบกำเนิดดินส่วนใหญ่มีแร่ธาตุอาหารพืชเป็นองค์ประกอบต่ำ รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมได้ถูกใช้เป็นเวลานาน โดยไม่มีการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง หากพืชนำไปใช้เพื่อการเจริญเติบโตและผลิตผลผลิตอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตลดลง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชโดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเป็นรายแปลง การปรับปรุงคุณภาพดินโดยการใช้วัสดุปุ๋ย การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ จึงนับว่าเป็นวิธีการที่มีศักยภาพต่อการบำรุงดิน เกษตรกรสามารถนำไปใช้เพื่อจัดการดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการนำไปใช้</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินสตูล จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร โดยสถานีพัฒนาที่ดินสตูลสามารถให้คำแนะนำในด้านการจัดการดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินรายแปลง การใช้วัสดุปรับปรุงดิน ทั้งนี้เพื่อฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตในการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญตามยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรของภาคใต้</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยการปรับปรุงบำรุงดินรายแปลง ให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน
๔. เป้าหมาย	<p>๑. เจริญปริมาณ พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๐ ไร่</p> <p>๒. เจริญคุณภาพ พื้นที่เกษตรกรได้รับการพัฒนาและสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน</p> <p>๒. สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.</p> <p>๓. สาธิตการทำ/การใช้น้ำหมักชีวภาพ</p> <p>๔. สาธิตการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒,๒๗๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๐ ไร่ ๒. พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	๑. พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟูดินให้ปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรเกิดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>สถานการณ์ปัจจุบันความต้องการบริโภคสัตว์น้ำของประชาชนในจังหวัดสตูลเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสัตว์น้ำจำพวกปลา ซึ่งเป็นอาหารโปรตีนที่ดี มีราคาถูก และเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรในจังหวัดสตูลมีความสนใจในอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อยังชีพและบริโภคภายในครัวเรือน เกษตรกรยังขาดความรู้พื้นฐานด้านเทคนิคการทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมักประสบปัญหาการขาดแคลนลูกพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีเพื่อนำมาปล่อยเลี้ยง รวมทั้งขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจัดหาอาหารสัตว์น้ำระหว่างการเลี้ยง เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในจังหวัดสตูล จึงมีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในครัวเรือน และผลผลิตที่เหลือสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ซึ่งสามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตในเชิงการค้าได้ เป็นการเสริมสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับเกษตรกรในจังหวัดสตูล โดยโครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาน้ำจืดเสริมเศรษฐกิจครัวเรือนแก่เกษตรกรจังหวัดสตูล ดำเนินการในรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่เกษตรกรแบบง่าย วิธีการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำอยู่บนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นที่เกษตรกรสามารถหาได้ง่าย มีต้นทุนต่ำ ไม่ยุ่งยาก ทำง่ายและทำได้จริงชนิดของพันธุ์ปลาน้ำจืดที่เหมาะสมสำหรับส่งเสริมการเลี้ยงเป็นประเภทปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาไน ปลาบ้า เป็นต้น โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล มีบทบาทภารกิจเป็นหน่วยผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดีสำหรับสนับสนุนเกษตรกร ซึ่งชนิดพันธุ์ปลากินพืชดังกล่าว มีความเหมาะสมในการส่งเสริมการเลี้ยงในบ่อดิน ซึ่งเป็นระบบการเลี้ยงที่ต้องการปัจจัยในการเลี้ยงน้อย สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงและเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความมั่นคงและยั่งยืนในการประกอบอาชีพ เป็นแหล่งอาหารโปรตีนของชุมชนรวมทั้งสร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ประชาชนในจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยสอดคล้องกับ</p> <p>- ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) : ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้</p> <p>แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศน์การเกษตร : สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)</p> <p>ยุทธศาสตร์ : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>แนวทางการพัฒนา : เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมการเกษตร ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และทำการประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการตลาด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>- นโยบายรัฐบาล : การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย</p> <p>- แผนพัฒนาจังหวัดสตูล (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)</p> <p>ยุทธศาสตร์ : การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตรและการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา : สร้างความมั่นคงทางอาหารด้วยกลไกการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนฐานการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดให้แก่เกษตรกร</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรให้มีสัตว์น้ำจืดเพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่ายเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว</p> <p>๓. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้นำองค์ความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้</p>
<p>๔. เป้าหมาย</p>	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๗๐ ราย</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ด้านประมงไปประกอบอาชีพได้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>ส่งเสริมอาชีพทางเลือกด้านประมงแก่เกษตรกร มีสัตว์น้ำจืดไว้บริโภค เพิ่มรายได้และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน สร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ชุมชน</p>
<p>๕. พื้นที่ดำเนินการ</p>	<p>คัดเลือกเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ในพื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล อำเภอละ ๑๐ ราย รวม ๗๐ ราย</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>๑. อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแก่เกษตรกร</p> <p>๒. ผลิตและสนับสนุนสัตว์น้ำพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ</p> <p>๓. ติดตามการใช้องค์ความรู้และทักษะที่ได้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดไปใช้ประโยชน์</p>
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ</p>	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๖</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๔๙๐,๙๐๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (Output)</p>	<p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน ๗๐ ราย มีผลผลิตสัตว์น้ำเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด</p> <p>๒. เกษตรกรมีสัตว์น้ำบริโภค ลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์ภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้เป็นต้นแบบทางการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ปัจจุบันอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านยังขาดความรู้ทางวิชาการเพื่อประกอบการตัดสินใจสำหรับการวางแผนการผลิต ตลอดจนการพัฒนาความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นต้นแบบทางการเกษตร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้เกษตรกรที่สนใจและรักในการทำเกษตรได้ ให้คำแนะนำและร่วมประสานงานกับภาครัฐในการทำกิจกรรมการเกษตรให้มีความยั่งยืน สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านร่วมกันแก้ปัญหาของเกษตรกร ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ ๒. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
๔. เป้าหมาย	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านอำเภอเมืองสตูล จำนวน ๖๙ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน ๒. อบรมให้ความรู้ทางวิชาการ และสร้างเครือข่ายต้นแบบ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๘๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการพัฒนาศักยภาพตามบทบาทหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูล การพัฒนาองค์ความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านสามารถนำความรู้ความสามารถไปพัฒนาตนเองและสามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกรทั่วไปและสามารถวางแผนวิเคราะห์ตนเอง ในการพัฒนาคุณภาพการเพิ่มผลผลิตและการลดต้นทุนสามารถขยายผลสู่ชุมชนได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	คลังอาหารชุมชน ตำบลเข้มแข็ง สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จากสถานการณ์วิกฤตการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทุกๆ ด้าน และทำให้เกิดภาวะปกติแบบใหม่ (New Normal) ที่ต้องหันมาพึ่งพาตนเอง เพื่อลดความเดือนร้อนจากผลกระทบของภาวะวิกฤตดังกล่าว นำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของชุมชนในระยะยาว ภายใต้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ตามวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นการพัฒนาให้ประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุข สร้างพื้นฐานการพึ่งตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำในระดับครัวเรือน ชุมชนและประเทศ มีความเข้มแข็งในการใช้ความสามารถบริหารจัดการชีวิตและบริหารจัดการชุมชน ส่งเสริมการสร้างรายได้ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมความเสมอภาคและเป็นธรรม</p> <p>เพื่อการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันให้กับครอบครัวจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในชุมชน ประเทศ และภายนอกจากสังคมโลก โดยเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่แต่ละครัวเรือนได้รับการพัฒนาอย่างบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมที่แตกต่างกันทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐาน ศักยภาพ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น “แนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง จึงต้องเสริมสร้างให้เป็นวิถีชีวิตเริ่มต้นตั้งแต่ระดับครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล ตามลำดับ ความมั่นคงทางอาหารที่ยั่งยืนคือ ประชาชนสามารถเข้าถึงอาหารได้โดยไม่ขาดแคลน เป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ปลอดภัย ตอบสนองต่อความต้องการ เพียงพอต่อการบริโภคเพื่อให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีจิตใจที่สดใสเบิกบาน โดยจะต้องได้รับอาหารที่เพียงพอ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของโภชนาการที่ดี ใช้ประโยชน์จากอาหารตามหลักทางด้านของความปลอดภัยและสุขอนามัย และการมีเสถียรภาพด้านอาหาร สมการ “ความมั่นคงทางอาหาร” จึงเท่ากับ “ความมั่นคงทางชีวิต” ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แน่นอน และการมุ่งสู่การเป็นตำบลที่มีคลังอาหารชุมชนที่ยั่งยืนแล้ว ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม เป็นสังคมอุดมสุข สังคมแห่งการเกื้อกูลต่อกัน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และวิถีชุมชน ในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง ๒. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยการเสริมสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชน ด้วยอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ตลาด ๓. เพื่อสร้างแนวคิดและพลังชุมชนในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ในภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	<p>๑. ร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และมีวิถีชุมชนในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง</p> <p>๒. กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชนด้วยอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นสตูล</p> <p>๓. มีฐานข้อมูลและกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ตำบลนาร่อง อำเภอละ ๑ ตำบล ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และวิถีชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน</p> <p>๒. พัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชนด้วยอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นสตูล</p> <p>๓. การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน และสร้างคลังอาหารชุมชน</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ (เริ่มต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๖)
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๒๕๕,๒๒๕ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	มีความพร้อมด้านพื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย ผู้เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการได้ทันที
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และมีวิถีชุมชนในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง</p> <p>๒. มีการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชน ด้วยอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นสตูล</p> <p>๓. มีฐานข้อมูลและกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน</p> <p>ผลลัพธ์เชิงปริมาณ</p> <p>๑. ร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และมีวิถีชุมชนในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง</p> <p>๒. กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชนด้วยอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นสตูล</p> <p>๓. มีฐานข้อมูลและกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน</p> <p>ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ</p> <p>๑. ชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้และวิถีชุมชน ในการสร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อนำไปสู่การเป็น “คลังอาหารชุมชน” อย่างมั่นคง</p> <p>๒. ชุมชนมีการพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชน ด้วยอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นสตูล ส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง</p> <p>๓. ชุมชนมีการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ผัก และสมุนไพรพื้นบ้าน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน</p>

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๓ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

.....

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ไปแล้ว นั้น

เนื่องจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีคำสั่งที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๗๙๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่ ๕๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team)

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	ประธานคณะทำงาน
๒. ประมงจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. เกษตรจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๕. ปศุสัตว์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๖. สหกรณ์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๙. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	คณะทำงาน
๑๒. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุงหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๔. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๕. อุตสาหกรรมจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๖. พาณิชย์จังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะทำงาน

/๑๗. ผู้อำนวยการ...

๑๗. ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสตูล หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๘. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน (ผู้ทรงคุณวุฒิคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล)	คณะทำงาน
๑๙. ประธานกรรมการเครือข่าย ศพก. จังหวัดสตูล	คณะทำงาน
๒๐. ปราชญ์ชาวบ้าน (นายประเวช ทองดี)	คณะทำงาน
๒๐. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒๑. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่สำคัญให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน

๒. วิเคราะห์ศักยภาพทางการเกษตร กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓. จัดทำยกร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ข้อมูลแผนงาน/โครงการและบูรณาการส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๔. นำเสนอแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูลต่อไป

๕. อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายจรรุวัฒน์ เกลี้ยงเกลา)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๑/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เกิดการบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. พัฒนาการจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๒. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนสตูลหรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๔. ประธานกรรมการบริหารศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจังหวัดสตูล	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตสตูล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	คณะกรรมการ
๖. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีสตูล (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๗. ประธานกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด	คณะกรรมการ
๘. ร.ต.อ.หญิง อรอนงค์ แก้วบุตร ผู้แทน Young Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดสตูล	คณะกรรมการ
๙. นายสมหมาย บรรณา ผู้แทน Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดสตูล	คณะกรรมการ

ให้มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวีรนนท์ เฟ็งจันทร์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ที่ ๒/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล และคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เกิดการบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาศัยอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำภูมิภาค ภาคใต้ หรือผู้แทน เป็นคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล (เพิ่มเติม)

ให้มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวิรัตน์ เฟ็งจันทร์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ประธานอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล